

ශ්‍රී ලංකා
ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ
පාර්ලිමේන්තුව

1996 අංක 34 දරන භාණ්ඩ හා සේවා බදු
පනත

[සහතිකය සටහන් කළේ 1996 දෙසැම්බර් මස 23 වන දින]

ආණ්ඩුවේ නියමය පරිදි මුද්‍රණය කරන ලදී.

1996 දෙසැම්බර් මස 27 වන දින ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී
ජනරජයේ ගැසට් පත්‍රයේ II වන කොටසේ අතිරේකයක් වශයෙන්
පළ කරන ලදී.

ශ්‍රී ලංකා රජයේ මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුවේ මුද්‍රණය කරන ලදී

කොළඹ 1, රජයේ ප්‍රකාශන කාර්යාංශයෙන් මිළදී ලබාගත හැකිය.

මිල : රු. 42.60 යි.

හැපැල් ගාස්තුව : රු. 5.00 යි.

වගන්ති පිළිබඳ වක්‍රය

වගන්තිය

පිටුව

1. ලුහුඬු නාමය සහ ක්‍රියාත්මක වන දිනය ... 1

I වන පරිච්ඡේදය - බද්ද පැනවීම

2. භාණ්ඩ හා සේවා බද්ද පැනවීම ... 1
3. තොග සහ පිල්ලර සැපයුම් පිළිබඳ බද්ද ... 2
4. සැපයීමේ වේලාව ... 2
5. භාණ්ඩ හෝ සේවා සැපයීමේ වටිනාකම ... 3
6. භාණ්ඩ ආනයනය කිරීමේ වටිනාකම ... 5
7. ශුන්‍ය අනුප්‍රමාණගත කිරීම ... 6
8. නිදහස් කිරීම ... 7
9. ශ්‍රී ලංකාව තුළ සපයනු ලබන භාණ්ඩ සහ සේවා ... 7

II වන පරිච්ඡේදය - ලියාපදිංචි කිරීම

10. බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකමක දී සැපයුම් කරන තැනැත්තන් ලියාපදිංචි කළ යුතු බව ... 7
11. භාණ්ඩ ආනයනය කරන්නන් විසින් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාට දැනුම් දිය යුතු බව ... 8
12. ස්වේච්ඡාවෙන් ලියාපදිංචි වීම ... 9
13. ලියාපදිංචි තැනැත්තා ... 9
14. කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාට තොරතුරු ලබා දිය යුතු බව ... 9
15. ලියාපදිංචි කිරීමේ සහතිකය ... 9
16. ලියාපදිංචිය අවලංගු කිරීම ... 10
17. අවලංගු කිරීමේදී සහතිකය ලියාපදිංචි තැනැත්තා විසින් ආපසු දිය යුතු බව ... 11
18. ලියාපදිංචිය අවලංගු කිරීම වගකීමට බලපෑමක් නොවන බව ... 12
19. ඇතැම් වෙනස්වීම් ලියාපදිංචි තැනැත්තා විසින් දැනුම් දිය යුතු බව ... 13
20. බදු ඉන්වොයිස් පත්‍රය ... 13

III වන පරිච්ඡේදය - වාර්තා සහ බදු ගණන් බැලීම

21. වාර්තා සහ තොරතුරු සැපයිය යුතු බව ... 15
22. යෙදවුම් බද්ද නිමැවුම් බද්දට බැර වාසියක් වශයෙන් ඉඩදෙනු ලැබිය යුතු බව ... 19
23. ගිණුම් පදනම ... 20
24. බොල් ණය ... 21
25. බැර හෝ හර නෝට්ටු මගින් බද්ද ගැලපීම ... 21

IV වන පරිච්ඡේදය - බදු ගෙවීම

වගන්තිය	පිටුව
26. බදු ගෙවීම	22
27. ගෙවීම පැහැර හැරීම සඳහා දඬුවම්	22

V වන පරිච්ඡේදය - බදු තක්සේරු කිරීම

28. තක්සේරු කිරීමට තක්සේරුකරුට ඇති බලය	23
29. වාර්තාවක් පිළිනොගත්තේ මන්ද යන්න තක්සේරුකරු විසින් ප්‍රකාශ කළ යුතු බව	25
30. විවෘත වෙළෙඳ පොළේ වටිනාකම තීරණය කිරීමට තක්සේරුකරුට ඇති බලය	25
31. අතිරේක තක්සේරුව	25
32. වාර්තා සහ තක්සේරු පිළිබඳ සාක්ෂි	25
33. තක්සේරු කිරීම හෝ තක්සේරුව ගැලපීම සඳහා වූ කාලය සීමා කිරීම	26

VI වන පරිච්ඡේදය - අභියාචනා

34. කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත කරනු ලබන අභියාචනා	26
35. සමාලෝචන මණ්ඩලය වෙත අභියාචනා කිරීම	30
36. නීති ප්‍රශ්නයක් මත අභියාචනාධිකරණය වෙත කරනු ලබන අභියාචනා	31

VII වන පරිච්ඡේදය - තක්සේරුවල අවසානාත්මක ගාටය සහ වැරදි වාර්තා සඳහා දඬුවම්

37. තක්සේරු හෝ සංශෝධිත තක්සේරු අවසානාත්මක විය යුතු බව	31
38. අසත්‍ය වාර්තා සඳහා දඬුවම්	31

VIII වන පරිච්ඡේදය - බදු අයකර ගැනීම

39. බදු අයකර ගැනීම	32
40. බද්ද ප්‍රථම වැය බරක් විය යුතු බව	32
41. පැහැර හැරී තැනැත්තා වෙත කරනු ලබන දැන්වීම	33
42. තහනම් කොට විකිණීමෙන් බද්ද අයකර ගැනීම	33
43. අයකර ගැනීම සඳහා මහෙස්ත්‍රාත්වරයකු ඉදිරියේ පැවැත්වෙන නීති කෘත්‍ය	35
44. ණය ආදියෙන් බද්ද අයකර ගැනීම	37
45. ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැර යන තැනැත්තන්ගෙන් බදු අයකර ගැනීම	39
46. බදු අයකර ගැනීමේ මාර්ග ඵලකයට වැඩිගණනක් ප්‍රයෝජනයට ගැනීම	40

47. බදු අයකර ගැනීම සඳහා තොරතුරු ලබා ගැනීම පිළිබඳව කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා සතු බලය ...	40
48. ප්‍රධාන නිලධාරියාගෙන් හා වෙනත් අයගෙන් බද්ද අයකර ගැනීම	40
49. කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාගේ බලතල හා කර්තව්‍ය පැවරීම	41

IX වන පරිච්ඡේදය - විශේෂ අවස්ථා

50. අශක්‍යතාවට පත් තැනැත්තකු වෙනුවෙන් කවරකු විසින් ක්‍රියා කළ හැකි ද යන බව ...	41
51. හවුල් ව්‍යාපාරයක් වෙනුවෙන් ප්‍රමුඛ හවුල්කරු ක්‍රියා කළ යුතු බව	41
52. සමාගමක් හෝ පුද්ගල මණ්ඩලයක් වෙනුවෙන් ප්‍රධාන නිලධාරියා ක්‍රියා කළ යුතු බව ...	42
53. බදු අයකළ හැකි ක්‍රියාකාරකම් අවසන් වන අවස්ථාවක දී බද්ද ගෙවීමේ වගකීම ...	42
54. බද්ද ගෙවීම සඳහා පොල්ම:කරු සතු වගකීම ...	43
55. තමන්ට අයත් නොවන බදු අයකළ හැකි ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධයෙන් බද්ද ගෙවීම සඳහා ඇතැම් තැනැත්තන් සතු වගකීම ...	44
56. ඒකාබද්ධ අනුයෝජිතයන්, භාරකරුවන් හා පොල්ම:කරුවන්	44
57. සමාගමක් ඇවර කිරීමේ දී හෝ පුද්ගල මණ්ඩලයක් විසුරුවා හැරීමේ දී බද්ද ගෙවිය යුතු වන තැනැත්තන්	44

X වන පරිච්ඡේදය - බද්ද ආපසු ගෙවීම

58. වැඩිපුර බද්ද ආපසු ගෙවීම ...	44
59. ආපසු ගෙවීම මත පොලී ...	46

XI වන පරිච්ඡේදය - ගෙවීම් වලින් බදු අඩුකිරීම

60. ගෙවීම්වලින් බද්ද අඩු කිරීම ...	46
------------------------------------	----

XII වන පරිච්ඡේදය - විවිධ කරුණු

61. අක්සත සහ දැන්වීම භාරදීම ...	49
62. දැන්වීම් තක්සේරු කිරීම ආදියෙහි වලංගුභාවය ...	50
63. ගොඩනැගිලි හෝ ස්ථාන සෝදිසි කිරීමට ඇති බලය ...	51
64. බදු අයකළ හැකි ක්‍රියාකාරකම් පවත්වාගෙන යනු ලබන හෝ පවත්වන ස්ථාන පරීක්ෂා කිරීමට ඇති බලය ...	52
65. වාර්තා තබා ගැනීම ...	53

XIII වන පරිච්ඡේදය - වැරදි සහ දණ්ඩන

වගන්තිය	පිටුව
66. රහස්‍යතාව කඩ කිරීමට අදාළ දණ්ඩන විධිවිධාන ...	54
67. වංචා සම්බන්ධයෙන් දණ්ඩන විධිවිධාන ...	55
68. වාර්තා ආදියට අදාළ දණ්ඩන විධිවිධාන ...	56
69. නඩු පැවරීම කොමසාරිස්-ජනරාල්වරයාගේ අනුමැතිය ඇතිව විය යුතු බව ...	57
70. වැරදි සමථයට පත්කිරීම ...	57

XIV වන පරිච්ඡේදය - පරිපාලනය

71. නිලධාරීන් ...	58
72. නිල රහස්‍යතාව ...	58
73. ආකෘති පත්‍ර ...	60
74. නියෝග ...	61

XV වන පරිච්ඡේදය - අන්තර්කාලීන විධිවිධාන

75. අන්තර්කාලීන විධිවිධාන ...	61
-------------------------------	----

XVI වන පරිච්ඡේදය - අර්ථ නිරූපණය

76. අර්ථ නිරූපණය ...	62
----------------------	----

උපලේඛනය

77. අනනුකූලතාවක් ඇති වූ විට සිංහල භාෂා පාඨය බලපැවැත්විය යුතු බව ...	69
--	----

1996 අංක 34 දරන භාණ්ඩ හා සේවා බදු පනත

[සහතිකය සටහන් කළේ 1996 දෙසැම්බර් මස 23 වන දින]

එල්.ඩී. - ඕ. 11/95

ශ්‍රී ලංකාව තුළ සපයනු ලබන හෝ ශ්‍රී ලංකාවට ආනයනය කරනු ලබන භාණ්ඩ හා සේවා මත බද්දක් පනවා අයකර ගැනීම පිණිස ද ඊට සම්බන්ධ හෝ ආනුෂංගික කාරණා සඳහා විධිවිධාන සැලැස්වීම පිණිස ද වූ පනතකි.

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ පාර්ලිමේන්තුව විසින් මෙසේ පනවනු ලැබේ :—

1. මේ පනත 1996 අංක 34 දරන භාණ්ඩ හා සේවා බදු පනත යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන අතර ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලබන නියමයක් මගින් අමාත්‍යවරයා විසින් නියම කරනු ලබන (මෙහි මින් මතු “නියමිත දිනය” යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) දිනයක එය ක්‍රියාත්මක විය යුතු ය.

සුභුද්‍ර නාමය හා ක්‍රියාත්මක වීමේ දිනය.

I වන පරිච්ඡේදය

භාණ්ඩ හා සේවා බද්ද පැනවීම

2. (1) මේ පනතේ විධිවිධානවලට යටත්ව සැපයුම කරන අවස්ථාවේ දී —

භාණ්ඩ හා සේවා බද්ද පැනවීම.

(අ) ලියාපදිංචි තැනැත්තකු විසින්, බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක් තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකමක් කරගෙන යාමේ දී හෝ කිරීමේ දී කරනු ලබන භාණ්ඩ හෝ සේවා සැපයුමක් මත ;
සහ

(ආ) යම් තැනැත්තකු විසින් ශ්‍රී ලංකාවට භාණ්ඩ ආනයනය කිරීම මත,

(මෙහි මින් මත “ බද්ද ” යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) භාණ්ඩ හා සේවා බද්ද යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබිය හැකි වූ ද අවස්ථාවෝචිත පරිදි සපයන ලද භාණ්ඩ හෝ සේවාවල හෝ ආනයනය කරන ලද භාණ්ඩවල වටිනාකමට යොමු කර ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලබන නියමයක් මගින් අමාත්‍යවරයා විසින් නියම කරනු ලබන අනුප්‍රමාණයක් මත වූ ද බද්දක් අය කරනු ලැබිය යුතු ය.

(2) අමාත්‍යවරයා විසින් කරනු ලබන සෑම නියමයක්ම එය ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලබන දිනයේ හෝ ඒ නියමයේ නිශ්චිතව

සඳහන් කරනු ලබන ඊට පසු දිනයක ක්‍රියාත්මක විය යුතු ය. ඒ සෑම නියමයක්ම එය ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලැබීමෙන් පසු මාස තුනක් ඇතුළත අනුමතය සඳහා පාර්ලිමේන්තුව ඉදිරියේ තැබිය යුතු ය. එසේ අනුමත නොකරනු ලබන එවැනි යම් නියමයක් එහි අනුමතයේ දින සිට ප්‍රකාශිත කරනු ලැබූ ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය. ඒ නමුත් ඒ යටතේ කලින් කරන ලද කිසිවකට ඉන් හානියක් නොවිය යුතු ය. ඒ නියමය ප්‍රකාශිත කරනු ලැබූ සේ සැලකෙන දිනය පිළිබඳ දැන්වීමක් ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලැබිය යුතු ය.

(3) භාණ්ඩ ආනයනය මත වූ බද්ද එය තීරු බද්දක් වූ කලෙක මෙන් ද ශ්‍රී ලංකාවට ආනයනය කරනු ලබන සියලු භාණ්ඩ බද්දට හා තීරු බද්දට යටත් වූ කලෙක මෙන් ද පනවා අය කරගත යුතුය. අපනයන ප්‍රවර්ධනයට අදාළව තීරු බදු ආඥාපනත යටතේ වූ සියලු නියෝග සහ කාර්ය පටිපාටි, ශ්‍රී ලංකාවේ දී අපනයනකරුවකුට සැපයීම පිණිස වන යම් භාණ්ඩයක් සෑදීම සඳහා ආනයනය කර පාවිච්චි කරනු ලැබූ භාණ්ඩ හැර, බද්දට යටත් භාණ්ඩවලට අදාළ විය යුතුය.

තොග හෝ සිල්ලර සැපයුම පිළිබඳ බද්ද.

3. 2 වන වගන්තියේ කුමක් සඳහන්ව ඇතද යම් තොග හෝ සිල්ලර වෙළෙඳාම මත කිසිම බද්දක් ඒ භාණ්ඩවල නිෂ්පාදන හෝ ආනයනකරු විසින් කරන තොග හෝ සිල්ලර සැපයුම මත හැර අය නොකළ යුතු ය:

එසේ වුව ද 10 වන වගන්තිය හෝ 12 වන වගන්තිය යටතේ ලියාපදිංචි වී ඇති යම් කැනුණකු විසින් තත් කාර්යය සඳහා කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත ඉල්ලුම් පත්‍රයක් ඉදිරිපත් කරනු ලැබුවහොත්, ඒ තොග හෝ සිල්ලර භාණ්ඩ සැපයුම මත ඒ බදු මුදල අය කර ගනු ලැබිය යුතු ය.

සැපයීමේ වේලාව.

4. (1) භාණ්ඩ සැපයුම—

- (අ) සැපයුම්කරු විසින් භාණ්ඩ සම්බන්ධයෙන් ඉන්වොයිස් පත්‍රයක් නිකුත් කළ විට ; හෝ
- (ආ) සැපයුම්කරුට භාණ්ඩ සඳහා ගෙවීමක් ලැබුණු විට; හෝ
- (ඇ) ඒ සැපයුම සම්බන්ධයෙන් සැපයුම්කරුට භාණ්ඩ සඳහා මුදල් අයවිය යුතුව ඇති විට; හෝ
- (ඈ) භාණ්ඩ භාරදීම සිදුකර ඇති විට

යන අවස්ථාවල දී කලින් එළඹෙන අවස්ථාවේ සිදු විය යුතුය.

(2) සේවා සැපයුම—

- (අ) සේවා ඉටුකළ විට ; හෝ
- (ආ) සේවා හෝ අනාගත සේවා සඳහා ගෙවීමක් කළ විට; හෝ

(ඇ) සේවා හෝ අනාගත සේවා සඳහා ගෙවීමක් අයවිය යුතු වුව; හෝ

(ඈ) සේවා සම්බන්ධයෙන් ඉන්වොයිස් පත්‍රයක් නිකුත් කළ විට

යන අවස්ථාවලින් කලින් එළඹෙන අවස්ථාවේ දී සිදු විය යුතු ය.

(3) (1) වන සහ (2) වන උපවගන්තිවල කුමක් සඳහන්ව ඇත් ද පනත දැක්වෙන අවස්ථාවල දී සැපයුමක් සිදු වන ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය :—

(අ) සැපයුමක්, කුලී සිත්තක්කර ගිවිසුමක් හැර, කලින් කල ගෙවීම්වලට විධිවිධාන සලස්වන ගිවිසුමක් යටතේ වන අවස්ථාවක, ගෙවීම අයවිය යුතු වන විට හෝ ගෙවීම ලැබුණු විට, යන මේ දෙකින් වඩා කලින් එළඹෙන අවස්ථාවේ දී ; සහ

(ආ) භාණ්ඩ කුලී සිත්තක්කර ගිවිසුමක් යටතේ සපයන අවස්ථාවක, ගිවිසුමට එළඹුන අවස්ථාවේදී ය.

5. (1) භාණ්ඩ හෝ සේවා සැපයුමක වටිනාකම—

භාණ්ඩ හෝ සේවා සැපයුමේ වටිනාකම.

(අ) සැපයුම මුදල් ප්‍රතිෂ්ඨාවක් සඳහා වන්නේ නම් එම ප්‍රතිෂ්ඨාවෙන් මෙම පනත යටතේ අය කළ යුතු යම්කිසි බදු මුදලක් ද, 1989 අංක 13 දරන නිෂ්පාදන බදු (විශේෂ විධිවිධාන) පනත යටතේ ගෙවිය යුතු යම් නිෂ්පාදන බද්දක් සහ 1991 අංක 52 දරන ජාතික ආරක්ෂක බදු පනත යටතේ ගෙවිය යුතු යම් ජාතික ආරක්ෂක බද්දක් ද අඩු කළ පසු, ඒ සැපයුමේ විවෘත වෙළෙඳපොළේ වටිනාකමට නොඅඩු විය යුතු එම ප්‍රතිෂ්ඨාව විය යුතු ය ;

(ආ) සැපයුම මුදල් ප්‍රතිෂ්ඨාවක් සඳහා නොවේ නම් හෝ සම්පූර්ණයෙන් මුදලින් සංයුක්ත නොවේ නම්, ඒ සැපයුමේ විවෘත වෙළෙඳපොළේ වටිනාකම විය යුතු ය.

(2) (3) වන උපවගන්තියේ විධිවිධානවලට යටත්ව, භාණ්ඩ හෝ සේවා සැපයුමක් ලියාපදිංචි කැනුත්තකු විසින් විවෘත වෙළෙඳපොළේ වටිනාකමට අඩු වටිනාකමකට කරන්නා වූ ද, ලැබුම්කරු ලියාපදිංචි කැනුත්තකු නොවන්නා වූ ද, අවස්ථාවක ඒ සැපයුම සම්බන්ධයෙන් වටිනාකම ඒ සැපයුමේ විවෘත වෙළෙඳ පොළේ වටිනාකම විය යුතු ය.

(3) භාණ්ඩ හෝ සේවා, සේවායෝජකයකු විසින් ඔහුගේ සේවා නියුක්තයාට සේවා නියුක්තියෙන් ලැබෙන ප්‍රතිලාභයක් වශයෙන් සපයන අවස්ථාවක, ඒ සැපයුම සඳහා මුදල් වටිනාකම ඒ

සැපයුමේ විවෘත වෙළෙඳපොළේ වටිනාකම හෝ ඒ සැපයුමේ විවෘත වෙළෙඳපොළේ වටිනාකම නිශ්චය කළ නොහැකි අවස්ථාවක ඒ සැපයුම සඳහා මුදල් වටිනාකම වෙනත් යම් තැනැත්තකු විසින් හුක්කි විදිනු ලබන ඊට සමාන ප්‍රතිලාභයක, තක්සේරුකරු විසින් නිශ්චය කරනු ලබන පරිදි, පිරිවැය, විය යුතු ය.

(4) සේවා සැපයුමක් යම් ලෝකරැකියක් හෝ ඔට්ටු ඇල්ලීමේ ගිවිසුම්වලට ඇතුළත්වීමේ හෝ ගනුදෙනු කිරීමේ යම් බදු අය කළ හැකි කටයුත්තක් යටතේ හෝ එවැනි ම ස්වභාවයේ යම් ව්‍යාපාරයක් යටතේ කෙරෙන අවස්ථාවක, ඒ සැපයුමේ වටිනාකම, ඒ සැපයුම සම්බන්ධයෙන් ලැබිය යුතු මුළු මුදලින් අවස්ථාවෝචිත පරිදි ඒ ලෝකරැකියේ දී හෝ ඒ ගිවිසුම් වල දී හෝ එවැනි ම ස්වභාවයේ යම් ව්‍යාපාරයකදී දෙනු ලබන තැගි හෝ දිනුම්වල ප්‍රතිෂ්ඨාව අඩු කළ විට ලැබෙන මුදල විය යුතු ය.

(5) භාණ්ඩ හෝ සේවා—

(i) 16 වන වගන්තිය යටතේ ලියාපදිංචි අවලංගු කරන වේලාවේ දී තැනැත්තකු විසින් සපයන අවස්ථාවක; හෝ

(ii) 8 වන වගන්තිය යටතේ නිදහස් කළ සැපයුම් කරන යම් තැනැත්තකුට සපයන අවස්ථාවක; හෝ

(iii) ලියාපදිංචි තැනැත්තකු නොවන්නා වූ හෝ 3 වන වගන්තියේ විධිවිධානවලට අනුකූලව ඉල්ලුම් පත්‍රයක් ඉදිරිපත් කර නොමැති ලියාපදිංචි තැනැත්තකු වන්නාවූ ද යම් කොග හෝ සිල්ලර වෙළෙඳාමක් කරගෙන යන්නා වූ ද තැනැත්තකුට සපයන අවස්ථාවක; හෝ

(iv) සැපයුම්කරු විසින් ඔහුගේ පුද්ගලික පාවිච්චියට හෝ බදු අය කළ හැකි සැපයුමක් හැර වෙනත් කාර්යයකට යොදා ගන්නා අවස්ථාවක,

ඒ සැපයුමේ වටිනාකම ලෙස විවෘත වෙළෙඳ පොළේ වටිනාකමට අඩු ප්‍රමාණයක් නොසැලකිය යුතු ය.

(6) භාණ්ඩ හෝ සේවා සැපයුමක් සම්බන්ධයෙන් වූ ප්‍රතිෂ්ඨාව බදු අය කළ හැකි සැපයුමකට සහ බදු අය කළ නොහැකි සැපයුමකට අදාළ වන අවස්ථාවක, ඒ බදු අය කළ හැකි සැපයුම

සඳහා වූ ප්‍රතිශ්ඨාව ඒ බදු අය කළ හැකි සැපයුමට ආරෝපණය කළ හැකි වටිනාකමේ කොටස වශයෙන් සලකනු ලැබිය යුතු අතර එය ඒ සැපයුමේ විවෘත වෙළෙඳපොළේ වටිනාකමට අඩු නොවිය යුතු ය.

(7) සැපයුම්කරුගේ හෝ වේවා වෙනත් තැනැත්තකුගේ හෝ වේවා වෙනත් භාණ්ඩ ප්‍රයෝජනයට ගෙන භාණ්ඩ සාදනු ලබන හෝ නිෂ්පාදනය කරනු ලබන අවස්ථාවක, එකී වෙනත් භාණ්ඩ දෙවනුව සඳහන් කළ භාණ්ඩවලට ඒකාබද්ධ කළ ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු අතර එසේ සාදනු ලබන හෝ නිෂ්පාදනය කරනු ලබන භාණ්ඩවල සැපයුමේ වටිනාකම සහ ඒ සෑදීමට හෝ නිෂ්පාදනයට සම්බන්ධ සේවා සැපයුමේ වටිනාකම ඒ සැපයුමේ විවෘත වෙළෙඳපොළේ වටිනාකම හෝ ඒ සැපයුමට ලැබුණු ප්‍රතිශ්ඨාව යන මේ දෙකින් වඩා වැඩි මුදල විය යුතු ය:

කෙසේ වුවද, භාණ්ඩ සැපයුම සහ සේවා සැපයුම වෙනම සැපයුම් දෙකක් බව තක්සේරුකරු සැඟීමට පත්වන පරිදි ඔප්පු කරනු ලැබූ විට තක්සේරුකරු විසින් ඒ එක් එක් සැපයුම වෙනම සැපයුමක් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(8) කුලී පින්තක්කර ගිවිසුමක් යටතේ භාණ්ඩ සැපයුමක වටිනාකම 1982 අංක 29 දරන පාරිභෝගික ණය පනතේ විධිවිධානවලට අනුකූලව නිශ්චය කරන ලද මුදල් මිල විය යුතු අතර, විවෘත වෙළෙඳපොළේ වටිනාකමට අඩු නොවිය යුතු ය.

(9) ඉඩම් සැපයුමේ වටිනාකම නියමිත දිනයට පසුව ඒ ඉඩමට කරන ලද වැඩිදියුණු කිරීම්වල වටිනාකම විය යුතු අතර විවෘත වෙළෙඳපොළේ වටිනාකමට අඩු නොවිය යුතු ය.

(10) ටිකට්පත් නිකුත් කිරීම මත හෝ මුදල් තැන්පත් කිරීම මගින් භාණ්ඩ හා සේවා සපයන අවස්ථාවක ඒ සැපයුමේ වටිනාකම අවස්ථාවෝචිත පරිදි ඒ ටිකට් පතට ගෙවූ මුදල හෝ ආපසු ගෙවිය යුතු යම් මුදලක් නොවන, තැන්පත් කළ මුදල විය යුතුය.

6. (1) ආනයන කරන ලද භාණ්ඩවල වටිනාකම —

භාණ්ඩ ආනයනය කිරීමේ වටිනාකම.

(අ) කීරු බදුවල කාර්ය සඳහා කීරණය කරන ලද භාණ්ඩවල වටිනාකම;

(ආ) යම් අධිකාරයක් ද භාණ්ඩ මත සෙස් බද්දක් ද ඇතුළුව ගෙවිය යුතු තීරු බද්දේ ප්‍රමාණය,

යන මේ දෙකේ එකතුව විය යුතු ය.

(2) (1) වන උපවගන්තියේ කාර්ය සඳහා යම් භාණ්ඩවල වටිනාකම ගණන් බැලීමේ දී පහත දැක්වෙන දේ සම්බන්ධයෙන් අයකරනු ලබන යම් මුදලක් ඊට ඇතුළත් විය යුතු ය:—

(අ) අදාළ භාණ්ඩ අඩංගු වී ඇති යම් එකමක්, ඇසුරුමක්, පෙට්ටියක්, බෝතලයක් හෝ වෙනත් බහලුවක්; සහ

(ආ) එම එකමේ, ඇසුරුමේ, පෙට්ටියේ, බෝතලයේ හෝ වෙනත් බහලුවේ අඩංගු හෝ ඊට අනුබද්ධ යම් වෙනත් භාණ්ඩ; සහ

(ඇ) ප්‍රචාරණය, මුද්‍රාකරණය, සේවාකරණය, ප්‍රතිඥාභාරය, වට්ටම්, ප්‍රවාහනය, ඉදිකිරීම් හෝ වෙනත් කාරණයක් සඳහා හෝ එවැනිකට ප්‍රතිපාදන සැලැස්ම සඳහා අය කරනු ලබන යම් මුදලක් ඇතුළුව (එකම අවස්ථාවේ දී හෝ වෙනත් යම් අවස්ථාවක දී ගෙවිය යුතු වුවද) මිල වශයෙන් අය කරන මුදලට අතිරේකව විකිණීම හේතුවෙන් හෝ විකිණීම සම්බන්ධයෙන් ගැනුම් කරුවකු විසින් විකුණුම්කරුට ගෙවිය යුතු වන යම් මුදලක්.

7. (1) භාණ්ඩ සැපයුමක් —

ශුන්‍ය අනුප්‍රමාණ ගත කිරීම.

(අ) එම භාණ්ඩ සැපයුම සැපයුම්කරුවකු විසින් අපනයනය කරනු ලැබ ඇති අවස්ථාවක දී ශුන්‍ය අනුප්‍රමාණ ගත කළ යුතු ය;

(ආ) සේවා සැපයුමක් සෘජුවම

(i) ශ්‍රී ලංකාවෙන් පිටත යම් නිශ්චල හෝ වංචල දේපළක් සම්බන්ධයෙන් වන විට;

(ii) යම් විදේශීය නෞකාවක් හෝ ගුවන් යානයක් අලුත්වැඩියා කිරීම සම්බන්ධයෙන් වන විට හෝ මුහුදු තැව් බඩු කන්ටේනරයක් යථාවත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් වන විට, හෝ නැවත අපනයනය කිරීම සඳහා ආනයනය කර ඇති වෙනත් යම් භාණ්ඩයක් සම්බන්ධයෙන් වන විට;

(iii) ප්‍රකාශන අයිතියක්, පේටන්ට් අයිතියක්, බලපත්‍රයක්, වෙළෙඳ ලකුණක් හෝ ඒ හා සමාන බුද්ධිමය දේපළ අයිතිවාසිකමක් ශ්‍රී ලංකාවෙන් පිටත දී භාවිත කරන අවස්ථාවක දී සහ එසේ භාවිත කරන තාක් කල්,

එම සේවා සැපයුම ශුන්‍ය අනුප්‍රමාණ ගත කළ යුතු ය.

(2) ලියාපදිංචි තනුන්තකු විසින් යම් භාණ්ඩ හෝ සේවා සපයා ඒ සැපයුම ශුන්‍ය අනුප්‍රමාණගත කර ඇති අවස්ථාවක—

(අ) ඒ සැපයුම සම්බන්ධයෙන් කිසිම බද්දක් අය නොකළ යුතු ය;

(ආ) අනිකුත් සියලු අංශවලින් ඒ සැපයුම බදු අය කළ හැකි සැපයුමක් වශයෙන් සලකනු ලැබිය යුතු අතර ඒ අනුව ඒ සැපයුම මත බදු අයකරනු ලැබුවේ යැයි සැලකෙන අනුපාතිකය ශුන්‍ය විය යුතු ය.

8. මේ පනතේ විධිවිධාන, 7 වන වගන්තිය යටතේ ශුන්‍ය අනුප්‍රමාණගත යම් භාණ්ඩ කිසිවක් හැර, මේ පනතේ උපලේඛනයේ දක්වා ඇති භාණ්ඩ හෝ සේවා සැපයුමට හෝ එසේ දක්වා ඇති භාණ්ඩ ආනයනයට අදාළ නොවිය යුතු ය.

නිදහස් කිරීම.

9. සැපයුම්කරු, බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකමක් ශ්‍රී ලංකාව තුළ කර ගෙන යන විට සහ සපයනු ලබන අවස්ථාවේ දී භාණ්ඩ ශ්‍රී ලංකාවේ ඇති විට හෝ සැපයුම්කරු හෝ ඔහුගේ නියෝජිතයා විසින් ශ්‍රී ලංකාව තුළ සේවා සපයනු ලබන අවස්ථාවක, මේ පනතේ කාර්ය සඳහා, ඒ භාණ්ඩ හෝ සේවා ශ්‍රී ලංකාව තුළ සපයනු ලබන ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

ශ්‍රී ලංකාව තුළ සපයනු ලබන භාණ්ඩ සහ සේවා.

II වන පරිච්ඡේදය

ලියාපදිංචි කිරීම

10. (1) නියමිත දිනයේ හෝ ඉන්පසු යම් බදු අයකළ හැකි ක්‍රියාකාරකමක් ශ්‍රී ලංකාව තුළ කරගෙන යන හෝ කරන සෑම තැනැත්තකු ම —

(අ) යම් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක් අවසානයේ දී ඔහුගේ බදු අයකළ හැකි භාණ්ඩ හෝ සේවා සැපයුම් හෝ භාණ්ඩ සහ සේවා සැපයුම් ඒ බදු අය කළ හැකි

බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකමක් දී සැපයුම් කරන තැනැත්තන් ලියාපදිංචි කළ යුතු බව.

කාලසීමාව ඇතුළත ශ්‍රී ලංකාව තුළ සපයන ලද මුළු වටිනාකම රුපියල් ලක්ෂ දෙකක් ඉක්මවා ඇත්නම්; හෝ

(ආ) එවකට අවසාන වන බදු අය කළ හැකි කාලසීමා හතර තුළ ඔහුගේ බදු අයකළ හැකි භාණ්ඩ හෝ සේවා සැපයුම් හෝ භාණ්ඩ සහ සේවා සැපයුම් ශ්‍රී ලංකාව තුළ සපයන ලද මුළු වටිනාකම රුපියල් ලක්ෂ හතක් ඉක්මවා ඇත්නම් ; හෝ

(ඇ) බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක ඔහුගේ බදු අයකළ හැකි භාණ්ඩ හෝ සේවා සැපයුම හෝ භාණ්ඩ සහ සේවා සැපයුම්වල මුළු වටිනාකම රුපියල් ලක්ෂ දෙකක් ඉක්මවන බව හෝ ඉන් ඉක්බිතිව වූ බදු අය කළ හැකි කාලසීමා හතර තුළ එකී මුළු වටිනාකම රුපියල් ලක්ෂ හතක් ඉක්මවන බව විශ්වාස කිරීමට යම් අවස්ථාවක හේතු ඇත්නම්,

ඒ තැනැත්තා මේ පනත යටතේ ලියාපදිංචි කරනු ලැබීමට යටත් විය යුතු ය.

(2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ ලියාපදිංචි කරනු ලැබීමට යටත් සෑම තැනැත්තකු ම ඔහු එසේ යටත් වීමෙන් දින පහළොවකට වඩා පමා නොවී නිශ්චිත ආකෘතියේ ඉල්ලුම් පතක් ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.

මේ වගන්තියේ කාර්යයන් සඳහා සැපයුම්වල මුළු වටිනාකම භාණ්ඩ නිෂ්පාදකයකු වශයෙන් හෝ ආනයන කරුවකු වශයෙන් එම භාණ්ඩ සම්බන්ධයෙන් කරනු ලබන වෙළෙඳ කටයුත්තක් නොවුන යම් තොග හෝ සිල්ලර වෙළෙඳ කටයුත්තක සැපයුම් ඇතුළත් නොවිය යුතු ය.

භාණ්ඩ ආනයනය කරන්නන් විසින් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාට ත්‍රෛ දිය යුතු බව.

11. (1) ශ්‍රී ලංකාවට භාණ්ඩ ආනයනය කරන්නකු වන සෑම තැනැත්තකු ම ඒ භාණ්ඩ නිශ්කාමණය කිරීමට පෙර දින දහ හතරකට වඩා පමා නොවී කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාට දැනුම් දීමට ද ඒ භාණ්ඩ නිශ්කාමණය කිරීම සඳහා හඳුනා ගැනීමේ අංකයක් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාගෙන් ලබා ගැනීමට ද යටත් විය යුතු ය:

එසේ වුවද, ස්වකීය පෞද්ගලික ප්‍රයෝජනය සඳහා භාණ්ඩ ගෙන්වන තැනැත්තකු හෝ 10 වන වගන්තිය හෝ 12 වන වගන්තිය යටතේ ලියාපදිංචි වූ තැනැත්තකු කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාට දැනුම් දීමට යටත් නොවිය යුතු ය.

(2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාට දැන්වීමට හා හඳුනා ගැනීමේ අංකයක් ලබා ගැනීමට යටත් සෑම

ආනයනය කරන්නකු ම කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත නිශ්චිත ආකෘතියේ ඉල්ලුම් පතක් ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.

12. 3 වන වගන්තියේ හෝ 10 වන වගන්තියේ විධිවිධාන වල කුමක් සඳහන්ව ඇතද ආනයන කරන්නකු ඇතුළු බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකමක් කරගෙන යන යම් තැනැත්තකු විසින් මේ පනත යටතේ ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා නිශ්චිත ආකෘතියේ ඉල්ලුම් පතක් ඉදිරිපත් කළ හැකි ය.

ස්වේච්ඡාවෙන්
ලියාපදිංචි වීම.

13. (1) යම් තැනැත්තකු—

ලියාපදිංචි
තැනැත්තා.

(අ) 10 වන හෝ 12 වන වගන්තිය යටතේ ඉල්ලුම් පත්‍රයක් ඉදිරිපත් කළ අවස්ථාවක එම තැනැත්තා මේ පනත යටතේ ලියාපදිංචි කළ යුතුය;

(ආ) ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා ඉල්ලුම් පත්‍රයක් ඉදිරිපත් කර තැනි තමුත් ඔහු විසින් කරගෙන යනු ලබන ගණුදෙනු හා ඒවායේ ස්වභාවය ගැන සලකා බලනවිට ඒ තැනැත්තා මේ පනත යටතේ ලියාපදිංචි කරනු ලැබීමට යටත් බව කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාගේ මතය වන අවස්ථාවක කරුණු කියා සිටීමේ අවස්ථාවක් ඒ තැනැත්තාට ලබා දීමෙන් පසු, ඔහු විසින් තීරණය කරනු ලබන දිනයක සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි,

ඒ තැනැත්තා ලියාපදිංචි කළ යුතු ය.

14. 13 වන වගන්තිය යටතේ තැනැත්තකු ලියාපදිංචි කිරීමේ කාර්යය සඳහා කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් කවර හෝ අවස්ථාවක, ඒ තැනැත්තා විසින් කරගෙන යනු ලබන, යම් බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකමකට අදාළව තොරතුරු ඒ තැනැත්තාගෙන් ඉල්ලා සිටිය හැකි ය.

කොමසාරිස්
ජනරාල්වරයාට
තොරතුරු ලබා දිය
යුතු බව.

15. (1) තැනැත්තකු ලියාපදිංචි කිරීමෙන් පසු කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින්—

ලියාපදිංචි කිරීමේ
සහතිකය.

(අ) බදු ලියාපදිංචි කිරීමේ අංකයක්; සහ

(ආ) ලියාපදිංචි කිරීමේ සහතිකයක්,

ඒ තැනැත්තාට නිකුත් කළ යුතු ය.

(2) ලියාපදිංචි කිරීමේ සහතිකයේ ලියාපදිංචි තැනැත්තාගේ නම සහ අනිකුත් අදාළ විස්තර ද ලියාපදිංචිය ක්‍රියාත්මක වන දිනය ද ඒ තැනැත්තාගේ බදු ලියාපදිංචි අංකය ද දක්වා තිබිය යුතු ය.

(3) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ සහතිකයක් ලද තැනැත්තා ඒ සහතිකය ඔහු විසින් බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකම් කරන හෝ කරගෙන යනු ලබන ස්ථානයේ ප්‍රකටව පෙනෙන ලෙස ප්‍රදර්ශනය කළ යුතු ය. ව්‍යාපාර ස්ථාන එකකට වඩා ඇති අවස්ථාවක ඒ සහතිකයේ පිටපත් ප්‍රදර්ශනය කළ හැකි ය.

(4) යම් තැනැත්තකු (1) වන උපවගන්තියේ නියමයන්ට අනුකූලව ක්‍රියා කිරීම පැහැර හරින අවස්ථාවක, කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින්—

(අ) රුපියල් පනස් දහසකට නොවැඩි දණ්ඩන මුදලක් එම තැනැත්තාට පැනවිය හැකි අතර එම දණ්ඩනය පැනවීම ගැන ඒ තැනැත්තාට ලියවිල්ලකින් දැනුම් දිය හැකි ය;

(ආ) ලිඛිත දැන්වීමක් මගින්—

(i) එම දණ්ඩන මුදල ගෙවන ලෙස; සහ

(ii) එම දැන්වීමේ නිශ්චිතව දක්වනු ලැබිය හැකි කාලසීමාව තුළ (3) වන උපවගන්තිය යටතේ වූ නියමයන්ට එකඟව ක්‍රියා කරන ලෙස,

එම තැනැත්තාට නියම කරනු ලැබිය යුතු ය.

(5) යම් තැනැත්තකු (3) වන උපවගන්තියේ නියමයන්ට එකඟව ක්‍රියා කිරීමට අපොහොසත් වූයේ ඔහුගේ පාලනයෙන් තොර අවස්ථානුගත කරුණු නිසා බවත් පසුව එම නියමයන්ට එකඟව ඔහු ක්‍රියාකර ඇති බවත් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා සැහීමට පත්වන පරිදි එම තැනැත්තා ඔප්පු කරන්නේ නම්, කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් (4) වන වගන්තියේ (අ) ඡේදය යටතේ එම තැනැත්තා වෙත පනවන ලද දණ්ඩන මුදල අඩු කිරීම, හෝ අවලංගු කිරීම කරනු ලැබිය හැකි ය.

ලියාපදිංචිය අවලංගු කිරීම.

16. (1) ලියාපදිංචි තැනැත්තකු බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකමක් කිරීම හෝ කරගෙන යාම නතර කර ඇති අවස්ථාවක, එමෙන් ම ඒ බදු අයකළ හැකි කාලසීමාව සඳහා ඔහුගේ බදු අය කළ හැකි සැපයුම්වල මුළු වටිනාකම 10 වන වගන්තියේ දක්වා ඇති වටිනාකම නොඉක්මවන අවස්ථාවක ලියාපදිංචි කිරීමේ දිනයෙන් පසුව වන අනුගාමී බදු අය කළ හැකි

කාලසීමා අටක් අවසානවීමෙන් පසුව කවර හෝ අවස්ථාවක ඔහුගේ ලියාපදිංචිය අවලංගු කිරීම සඳහා ඉල්ලුම් පත්‍රයක් ඉදිරිපත් කළ හැකි ය.

(2) කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් (3) වන උපවගන්තියේ විධිවිධානවලට යටත්ව, ඒ තැනැත්තා බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකමක් කිරීම හෝ කරගෙන යාම නතර කර ඇති බවට හෝ ඔහුගේ මුළු බදු අය කළ හැකි සැපයුම් 10 වන වගන්තියේ දක්වා ඇති වටිනාකම නොඉක්මවන බවට සැඟීමට පත් වූ විට, ඔහුගේ ලියාපදිංචිය අවලංගු කළ යුතු ය.

(3) 10 වන වගන්තිය හෝ 12 වන වගන්තිය යටතේ ලියාපදිංචි යම් තැනැත්තකු බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකමක් කිරීම, කරගෙන යාම නතර වී නැතිබව හෝ ආදායම ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ඔහුගේ ලියාපදිංචිය දිගටම පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය හා උචිත බව කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාගේ මතය වන අවස්ථාවක ඔහුගේ ලියාපදිංචිය අවලංගු කිරීම කොමසාරිස්වරයා විසින් ප්‍රතික්ෂේප කළ හැකි ය.

(4) කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා යම් තැනැත්තකුගේ ලියාපදිංචිය අවලංගු කරන අවස්ථාවක, ඔහු විසින් ඒ අවලංගු කිරීමේ දිනය ලියාපදිංචි තැපෑලෙන් ඒ ලියාපදිංචි තැනැත්තාට දැනුම් දිය යුතු ය.

(5) ලියාපදිංචිය අවලංගු කිරීමේ දිනයේ සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි ඒ තැනැත්තා විසින් කරනු ලබන හෝ කරගෙන යනු ලැබූ බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකමක වත්කම්වල කොටසක් සංයුක්ත කරන යම් භාණ්ඩ හෝ සේවා අවලංගු කිරීමේ දිනයට පෙරාතුව ම වූ කාලයක බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකමක් කිරීමේ දී හෝ කරගෙන යාමේ දී ඒ තැනැත්තා විසින් සපයන ලද ඒවා වශයෙන් එකී සියලු වත්කම් ඇතුළු එම බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකම ලියාපදිංචි තැනැත්තකු වන වෙනත් තැනැත්තකු විසින් කරනු ලැබේ නම් හෝ කරගෙන යනු ලබන්නේ නම් මිස, සලකනු ලැබිය යුතු ය.

17. (1) යම් තැනැත්තකුගේ ලියාපදිංචිය කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් අවලංගු කර ඇති අවස්ථාවක, ඒ තැනැත්තා—

(අ) ලියාපදිංචිය වලංගුව තිබූ අන්තිම බදු අය කළ හැකි කාල සීමාවේ අවසාන දිනයෙන් පසු දින දහහතරකට වඩා පමා නොවී, ඔහුට නිකුත් කරනු ලැබ තිබූ ලියාපදිංචි කිරීමේ සහතිකය කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාට ආපසු දිය යුතු ය;

අවලංගු කිරීමේ දී සහතිකය ලියා පදිංචි තැනැත්තා විසින් ආපසු දිය යුතු බව.

(ආ) ඒ බදු අය කළ හැකි කටයුත්ත සිදු කරන කවර හෝ ස්ථානයක, ලියාපදිංචි කිරීමේ සහතිකය හෝ එහි පිටපතක් ප්‍රදර්ශනය නොකළ යුතු ය;

(ඇ) අවස්ථාවෝචිත පරිදි යම් බදු ඉන්වොයිස් පත්‍රයක්, බදු හර නෝට්ටුවක් හෝ බදු බැර නෝට්ටුවක් නිකුත් නොකළ යුතු ය.

(2) යම් තැනැත්තකු (1) වන උපවගන්තියේ නියමයන්ට අනුකූලව ක්‍රියා කිරීම පැහැර හරින අවස්ථාවක, කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින්—

(අ) රුපියල් පනස් දහසකට නොවැඩි දණ්ඩන මුදලක් එම තැනැත්තාට පැනවිය හැකි අතර එම දණ්ඩන මුදල පැනවීම පිළිබඳව එම තැනැත්තාට ලිඛිතව දැනුම් දිය හැකි ය;

(ආ) ලිඛිත දැන්වීමක් මගින් —

(i) එම දණ්ඩන මුදල ගෙවන ලෙස; සහ

(ii) එම දැන්වීමේ නිශ්චිතව දන්වනු ලැබිය හැකි කාල සීමාව තුළ (1) වන උපවගන්තියේ විධිවිධානවලට අනුකූලව ක්‍රියා කළ යුතු බවට එම තැනැත්තාට නියම කරනු ලැබිය යුතු ය.

(3) යම් තැනැත්තකු (1) වන උපවගන්තියේ නියමයන්ට එකඟව ක්‍රියා කිරීමට අපොහොසත් වූයේ ඔහුගේ පාලනයෙන් තොර අවස්ථානුගත කරුණු නිසා බවත් පසුව එම නියමයන්ට අනුකූලව ඔහු ක්‍රියා කර ඇති බවත් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා සැහීමට පත්වන පරිදි එම තැනැත්තා ඔප්පු කරන්නේ නම්, කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් (2) වන උපවගන්තියේ (අ) ඡේදය යටතේ එම තැනැත්තා වෙත පනවන ලද දණ්ඩන මුදල අඩු කිරීම හෝ අවලංගු කිරීම කරනු ලැබිය හැකි ය.

ලියාපදිංචිය
අවලංගු කිරීම
වගකීමට
බලපෑමක් නොවන
බව.

18. 16 වන වගන්තිය යටතේ ලියාපදිංචි අවලංගු කරනු ලැබූ ද, ලියාපදිංචි තැනැත්තකු, ඔහු ලියාපදිංචි තැනැත්තකුට සිටි කාලයේ දී ඔහු විසින් කරන ලද බදු අය කළ හැකි සැපයුම් සම්බන්ධයෙන්, කරන ලද හෝ නොකර හරින ලද යම් ක්‍රියාවකට වගකිව යුතු ය.

19. සෑම ලියාපදිංචි තැනැත්තකු ම—

(අ) ඒ තැනැත්තා විසින් කරනු ලබන හෝ කරගෙන යනු ලබන බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකමක නමෙහි, ලිපිනයෙහි හෝ කරගෙන යන ස්ථානයෙහි යම් වෙනසක් ;

(ආ) ඒ තැනැත්තා විසින් කරනු ලබන හෝ කරගෙන යනු ලබන බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකමක ස්වභාවයේ යම් වෙනසක්;

(ඇ) වාර්තා සහ වෙනත් ලේඛන අත්සන් කිරීමට බලය ලත් තැනැත්තාගේ යම් වෙනසක්;

(ඈ) බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකමේ අයිතියේ යම් වෙනසක්,

ඒ වෙනස සිදුවීමෙන් දින දහහතරකට වැඩි කාලයක් පමා නොවී කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත ලිඛිතව දැනුම් දිය යුතු ය.

20. (1) බදු අය කළ හැකි සැපයුමක් කරන ලියාපදිංචි තැනැත්තකු ඒ සැපයුම ලබන වෙනත් ලියාපදිංචි තැනැත්තකුට ඒ සැපයුමේ වේලාවෙන් දින දහහතරකට වැඩි කාලයක් පමා නොවී බදු ඉන්වොයිස් පත්‍රය නිකුත් කළ යුතු ය.

(2) බදු ඉන්වොයිස් පත්‍රයේ —

(අ) 'සැපයුම්කරුගේ නම, ලිපිනය සහ ලියාපදිංචි කිරීමේ අංකය;

(ආ) ඒ සැපයුම ලබන්නාගේ නම, ලිපිනය සහ ලියාපදිංචි අංකය;

(ඇ) බදු ඉන්වොයිස් පත්‍රය නිකුත් කළ දිනය සහ එහි අනුක්‍රමික අංකය;

(ඈ) සැපයුම කළ දිනය සහ සපයන ලද භාණ්ඩ හෝ සේවාවල විස්තරය;

(ඉ) සැපයුමේ ප්‍රමාණය හෝ ධාරිතාව; සහ

(ඊ) සැපයුමේ වටිනාකම, 1989 අංක 13 දරන නිෂ්පාදන බදු (විශේෂ විධිවිධාන) පනත යටතේ ගෙවිය යුතු යම් නිෂ්පාදන බදු ප්‍රමාණය, 1991 අංක 52 දරන ජාතික ආරක්ෂක බදු පනත යටතේ ගෙවිය යුතු යම් ආරක්ෂක බද්දක්, අය කළ බද්ද සහ සැපයුම සඳහා ප්‍රතිෂ්ඨාව,

දක්වා තිබිය යුතු ය.

ඇතැම් වෙනස්වීම්
ලියාපදිංචි
තැනැත්තා විසින්
දැනුම් දිය යුතු
බව.

බදු ඉන්වොයිස්
පත්‍රය.

(3) ගාණ්ඩ ශ්‍රී ලංකාවට ආනයනය කරනු ලැබ ඇති අවස්ථාවක, රේගු ගාණ්ඩ ප්‍රකාශනය හෝ රේගු අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් සත්‍යායනය කරන ලද වෙනත් ලේඛනයක් බදු ඉන්වොයිස් පත්‍රය වශයෙන් සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(4) ඒ ඉන්වොයිස් පත්‍රයේ මුල් පිටපත ඒ සැපයුම ලැබූ තැනැත්තාට නිකුත් කළ යුතු අතර ඒ ඉන්වොයිස් පත්‍රයේ දෙවැනි පිටපත, ඒ සැපයුම කරන තැනැත්තා විසින් ඒ ඉන්වොයිස් පත්‍රය නිකුත් කරන ලද බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව ඉකුත් වීමෙන් පසු අවුරුදු පහක කාලයක් තබා ගත යුතු ය.

(5) එක් සැපයුමක් සඳහා බදු ඉන්වොයිස් පත්‍ර එකකට වඩා නිකුත් කිරීම නීත්‍යානුකූල නොවිය යුතු ය. බදු ඉන්වොයිස් පත්‍රයෙහි මුල් පිටපත නැති වූ බව ලියාපදිංචි තැනැත්තා කියා සිටින්නේ නම්, “පිටපතක් පමණයි” යන්න පැහැදිලිව ලකුණු කරන ලද පිටපතක් එම ලියාපදිංචි තැනැත්තා වෙත සැපයුම්කරු විසින් නිකුත් කළ හැකි ය.

(6) ලියාපදිංචි තැනැත්තකු විසින් ලියාපදිංචි නොවූ තැනැත්තකුට බදු අය කළ හැකි සැපයුමක් කරනු ලබන අවස්ථාවක, එම සැපයුමේ බද්ද ඇතුළු ප්‍රතිශ්ඨාව සහ එම සැපයුමට අදාළ බදු අනුප්‍රමාණය ද සඳහන් කරමින් එම ලියාපදිංචි තැනැත්තා විසින් ලියාපදිංචි නොවූ තැනැත්තා වෙත ඉන්වොයිස් පත්‍රයක් නිකුත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

(7) (1) වන උපවගන්තියේ විධිවිධාන කඩ කරන යම් තැනැත්තෙක් වරදකට වරදකරු වන අතර මහෙස්ත්‍රාත්වරයකු ඉදිරියෙහි පවත්වනු ලබන ලඝු නඩු විභාගයකින් පසු වරදකරු කරනු ලැබූ විට ඔහු රුපියල් විසිපන් දහසකට නොඅඩු සහ රුපියල් දෙලක්ෂ පණස් දහසක් නොඉක්මවන දඩයකට සහ ඉන් පසුව වරද දිගට ම සිදු කරන්නේ නම් ඒ වරද දිගට ම සිදු කරනු ලබන එක් එක් දිනය සඳහා දිනකට රුපියල් පන්සියය බැගින් වූ දඩයකට ද යටත් විය යුතු ය.

(8) (7) වන උපවගන්තිය යටතේ වූ වරදකට වරදකරු වූ යම් තැනැත්තකු, එසේ වරදකරු වූ දින සිට දින දාහතරකට පසු දිගට ම වරද සිදු කරන්නේ නම්, කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් හෝ ඔහු වෙනුවෙන් බලය පවරන ලද වෙනත් යම් නිලධාරියකු විසින් ව්‍යාපාරය වැසීම සඳහා කරනු ලබන ඉල්ලීමක් මත, අධිකරණය විසින් එම ව්‍යාපාරය වැසීම සඳහා ආඥාවක් කරනු ලැබිය හැකි ය.

(9) (8) වන උපවගන්තිය යටතේ නිකුත් කරන ලද ආඥාවකට එකඟව ක්‍රියා කිරීමට එම තැනැත්තා අපොහොසත් වන්නේ නම්, එම ආඥාව නිකුත් කිරීමේ දින සිට දින තුනකට නො අඩු සහ දින හතකට නො වැඩි දිනයක් නිශ්චිතව දන්වමින් මහෙස්ත්‍රාත්වරයා විසින් අධිකරණයේ පිස්කල්වරයා වෙත ආඥාවක් නිකුත් කරමින් එම දිනයට පෙර එම ව්‍යාපාරය වසා දමන ලෙස එම පිස්කල්වරයාට නියම කොට බලය පවරනු ලැබිය යුතු ය. එකී පිස්කල්වරයාට හෝ ඔහු විසින් තත්කාර්ය සඳහා බලය පවරන ලද යම් පොලිස් නිලධරයකුට සහ එකී පිස්කල්වරයා හෝ පොලිස් නිලධරයා විසින් අවශ්‍ය යයි සලකන වෙනත් සහායකයන් ද සමග එකී ව්‍යාපාරය පවත්වාගෙන යන හෝ පවත්වාගෙන යනු ලබන පරිශ්‍රයට ඇතුළු වී එම ව්‍යාපාරය වසා දැමීම සඳහා එම ආඥාව ප්‍රමාණවත් අධිකාර පත්‍රයක් වන්නේ ය.

III වන පරිච්ඡේදය

වාර්තා සහ බදු ගණන් බැලීම.

21. (1) සෑම ලියාපදිංචි තැනැත්තකු විසින් ම එක් එක් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව ඉකුත්වීමෙන් පසු දින පහළොවකට වඩා පසු නොවී ඒ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව තුළ ඔහුගේ සැපයීම් පිළිබඳව වාර්තාවක් සැපයිය යුතු ය. ඒ සෑම වාර්තාවක් ම නිශ්චිත ආකෘතියේ විය යුතු අතර ඒ ආකෘතියේ දැක්වීමට නියමිත සියලු විස්තර එහි ඇතුළත් විය යුතු ය.

වාර්තා සහ තොරතුරු සැපයිය යුතු බව.

(2) (1) වන උපවගන්තියේ කුමක් සඳහන් වුව ද —

(i) ලියාපදිංචි තැනැත්තකු වන, අපනයනකරුවකු විසින් ; හෝ

(ii) 26 වන වගන්තිය යටතේ එක් එක් මාසයේ දී කරන ලද බදු අය කළ හැකි සැපයුම මත වූ බද්ද ගෙවීමට යටත් වූ ලියාපදිංචි තැනැත්තකු විසින් ; හෝ

(iii) ලියාපදිංචි තැනැත්තකුට සිටිමින් ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය සමඟ මේ පනතේ උපලේඛනයේ විෂයාංක (xxvii) හි හෝ (xxviii) හි සඳහන් ගිවිසුමකට ඇතුළත් වී ඇති යම් තැනැත්තකු විසින්,

බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවේ පළමුවන සහ දෙවන මාසයෙහි ඔහු විසින් කරන ලද බදු අය කළ හැකි සැපයුම සම්බන්ධයෙන් එක් එක් මාසය සඳහා එම මාසය අවසන් වී දින පහළොවක් ගතවීමට පෙර වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.

(3) තක්සේරුකරුවකු විසින් ඔහුගේ විනිශ්චය පරිදි, ලියාපදිංචි කරනු ලැබූ ද හෝ ලැබූ ද බදු අයකරනු ලැබිය හැකි යම් තැනැත්තකු වෙත ලිඛිත දැන්වීමක් මගින් ඒ දැන්වීමේ නියමිත කාලය ඇතුළත නිශ්චිත ආකෘති පත්‍රයේ විස්තර ඇතුළත් වාර්තාවක් සපයන ලෙස නියම කළ හැකි ය.

(4) යම් තැනැත්තකු විසින් කරගෙන යනු ලබන භාණ්ඩ හෝ සේවා සැපයුම සම්බන්ධයෙන් සම්පූර්ණ තොරතුරු ලබාගැනීමේ කාර්ය සඳහා තක්සේරුකරුවකු විසින් ඒ තැනැත්තා වෙත ලිඛිත දැන්වීමකින් —

(අ) ඒ දැන්වීමේ නිශ්චිතව සඳහන් කාලසීමාව ඇතුළත එවැනි යම් අතින් ලියූ, යාන්ත්‍රික හෝ විද්‍යුත් උපකරණ අනුසාරයෙන් සකස් කළ ආකෘතියක හෝ ඒවායේ සංයෝජනයක අන්තර්ගත වූ ගිණුම් පොත්, වෙළෙඳ ලැයිස්තු, තොග ලැයිස්තු, ලේඛන, ඉන්වොයිස් පත්‍ර, චෙක්පත්, බැංකු ප්‍රකාශ, ගෙවිලි තුණ්ඩු, ගිණුම්, විගණක වාර්තා හෝ ඔහු සන්නිවේදනයෙහි ඇති නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලැබිය හැකි වෙනත් යම් ලේඛන, ඒ පොත්වල ලේඛනවල සහ ගිණුම්වල ඇති සටහන් සත්‍යායනය කිරීම සඳහා පරීක්ෂණයකට ඉදිරිපත් කිරීමට හෝ තක්සේරුකරු වෙත එවීමට;

(ආ) ඒ තැනැත්තා විසින් කරනු ලබන හෝ කරගෙන යනු ලබන බදු අය කළ හැකි කටයුත්ත සම්බන්ධයෙන් පරීක්ෂා කරනු ලැබීමේ කාර්යය සඳහා දැන්වීමේ නිශ්චිතව සඳහන් යම් ස්ථානයකට, යම් දිනයක හා යම් වේලාවක තමාම හෝ බලයලත් නියෝජිතයකු මගින් පැමිණීමට,

නියම කරනු ලැබිය හැකි ය.

(5) මේ පනතේ කාර්ය සඳහා නියෝජ්‍ය කොමසාරිස්වරයකු විසින් යම් තැනැත්තකු වෙත ලිඛිත දැන්වීමකින් —

(අ) ඒ දැන්වීමේ නිශ්චිතව සඳහන් කාලසීමාව ඇතුළත යම් පොත්පත්, අතින් ලියූ, යන්ත්‍රානුසාරයෙන් හෝ විද්‍යුත් උපකරණ අනුසාරයෙන් සකස් කළ ආකෘතියක හෝ ඒවායේ සංයෝජනයක අන්තර්ගත වූවද ගිණුම් පොත්, වෙළෙඳ ලැයිස්තු, තොග ලැයිස්තු, ලේඛන, ඉන්වොයිස් පත්‍ර, චෙක්පත්, බැංකු ප්‍රකාශ, ගෙවිලි තුණ්ඩු, , විගණක වාර්තා හෝ ඔහු සන්නිවේදනයෙහි ඇති ඒ දැන්වීමේ නිශ්චිතව ඇති වෙනත් ලේඛන ඉදිරිපත් කිරීමට හෝ ඒ නියෝජ්‍ය කොමසාරිස් වෙත එවීමට;

(ආ) ඒ දැන්වීමේ නිශ්චිතව සඳහන් යම් කරුණක් පිළිබඳව ඔහු පරීක්ෂා කරනු ලැබීම සඳහා දැන්වීමේ නිශ්චිතව සඳහන් යම් ස්ථානයකට යම් දිනයක හා යම් වේලාවක තමා ම හෝ බලයලත් නියෝජිතයකු මගින් හෝ පැමිණීමට,

නියම කරනු ලැබිය හැකි ය.

(6) 5 වන උපවගන්තිය යටතේ දෙන ලද දැන්වීමකට අනුකූලව පැමිණෙන යම් තැනැත්තකුට එසේ පැමිණීමෙහි ලා අවශ්‍යයෙන්ම දරන්නට සිදු වූ යම් සාධාරණ වියදමක් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් අනුමත කරනු ලැබිය හැකි ය.

(7) නියෝජ්‍ය කොමසාරිස්වරයකු විසින් හෝ නියෝජ්‍ය කොමසාරිස්වරයකුගේ අනුමතය ඇතිව තක්සේරුකරුවකු විසින් හෝ තමා සත්කයෙහි ඇති, අතින් ලියූ, යාන්ත්‍රික හෝ විද්‍යුත් උපකරණ අනුසාරයෙන් ආකෘතියක හෝ ඒවායේ යම් සංයෝජනයක වූ යම් ගිණුම් පොත්, වෙළෙඳ ලැයිස්තු, තොග ලැයිස්තු, ලේඛන, ඉන්වොයිස් පත්‍ර, චෙක්පත්, බැංකු ප්‍රකාශ, බැරපත්, ගිණුම්, විගණක වාර්තා හෝ වෙනත් ලේඛන නිශ්චිතව සඳහන් පරිදි, පොත්වල, ලේඛනවල සහ ගිණුම්වල සටහන් සත්‍යායනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය තරම් කාලයක් මෙම පනතේ කාර්ය සඳහා තම භාරයෙහි රඳවා ගත හැකි ය.

(8) තක්සේරුකරුවකු විසින්, අවශ්‍ය යයි අදහස් කරනු ලබන අවස්ථාවක, දැන්වීමේ නිශ්චිතව සඳහන් කාලය ඇතුළත, තක්සේරුකරුගේ මතය අනුව යම් තැනැත්තකු විසින් ගෙවනු ලැබිය යුතු බද්ද සඳහා අවශ්‍ය හෝ අදාළ යම් කාරණයක් පිළිබඳව —

(අ) සම්පූර්ණ හෝ වැඩිදුර වාර්තා ; හෝ

(ආ) සම්පූර්ණ හෝ වැඩිදුර තොරතුරු,

සපයන ලෙසට ඒ තැනැත්තාට ලියවිල්ලකින් වූ දැන්වීමක් දිය හැකි ය.

(9) යම් තැනැත්තකු විසින් හෝ ඔහු වෙනුවෙන් මේ පනත යටතේ සපයන ලද යි අදහස් කෙරෙන වාර්තාවක්, ප්‍රකාශයක් හෝ ආකෘතියක්, පටහැනි තත්ත්වය ඔප්පු කරනු ලැබුවහොත් මිස, අවස්ථාවෝචිත පරිදි ඒ තැනැත්තා විසින් හෝ ඔහුගේ අධිකාරය යටතේ සැපයූ ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු අතර ඒ වාර්තාවට, ප්‍රකාශයට හෝ ආකෘතියට අත්සන් කරන යම් තැනැත්තකු එහි සඳහන් සියලු කරුණු ගැන දන සිටි බව සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(10) යම් තැනැත්තකු (1) වන උපවගන්තියේ නියමයන්ට අනුකූලව ක්‍රියා කිරීම පැහැර හරින හෝ දන්වීමේ නිශ්චිතව සඳහන් කාලසීමාව ඇතුළත වාර්තාවක් සපයන ලෙස ඔහුට විධාන කරමින් (3) වන උපවගන්තිය යටතේ තක්සේරුකරුවකු විසින් දෙන ලද දන්වීමක නියමයන්ට අනුකූලව ක්‍රියා කිරීම පැහැර හරින අවස්ථාවක, කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් —

(අ) රුපියල් පණස් දහසකට නොවැඩි මුදලක දණ්ඩනයක් ඒ තැනැත්තා වෙත පැනවිය හැකි අතර ඒ දණ්ඩනය පැනවීම ගැන ඒ තැනැත්තාට ලියවිල්ලකින් වූ දන්වීමක් දිය හැකි ය;

(ආ) පහත දක්වෙන දේ කරන ලෙස ඒ තැනැත්තාට ලියවිල්ලකින් වූ දන්වීමකින් නියම කළ හැකි ය ;

(i) ඒ දණ්ඩනය ගෙවීම ; සහ

(ii) ඒ දන්වීමේ නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලබන කාලසීමාව ඇතුළත අවස්ථාවෝචිත පරිදි (1) වන උපවගන්තිය යටතේ වූ වාර්තාව සපයා තැත්නම් එය සැපයීම හෝ (3) වන උපවගන්තිය යටතේ ඔහුට දෙන ලද දන්වීමේ නියමයන්ට අනුකූලව ක්‍රියා කර තැත්නම් ඒවාට අනුකූලව ක්‍රියා කිරීම.

(11) අවස්ථාවෝචිත පරිදි (1) වන උපවගන්තියේ නියමයන්ට හෝ (3) වන උපවගන්තිය යටතේ විධානයට අනුකූලව කටයුතු කිරීමට නොහැකි වූයේ තමාගේ පාලනයෙන් බැහැර වූ හේතු නිසා බවත් ඊට පසුව ඔහු විසින් ඒ නියමයන්ට හෝ විධානයට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බවට කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා සැහීමට පත්වන පරිදි ඒ තැනැත්තා ඔප්පු කළහොත් (10) වන උපවගන්තියේ (අ) ඡේදය යටතේ යම් තැනැත්තකුට පනවන ලද යම් දණ්ඩනයක් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් අඩු කිරීම, හෝ අවලංගු කිරීම කළ හැකි ය.

(12) (11) වන උපවගන්තිය යටතේ වාර්තාවක් සැපයීම හෝ (3) වන උපවගන්තිය යටතේ විධානයකට අනුකූලව කටයුතු කිරීම හෝ පැහැර හැරීම සඳහා (10) වන උපවගන්තිය යටතේ යම් තැනැත්තකුට දණ්ඩනයක් පනවනු ලැබ ඇති අවස්ථාවක, ඒ තැනැත්තා ඒ වාර්තාවට හෝ දන්වීමට අදාළව 68 (ඊ) වගන්තිය යටතේ වූ යම් වරදක් සඳහා තඩු පවරනු ලැබීමට යටත් නොවිය යුතු ය.

22. (1) ලියාපදිංචි තැනැත්තකු තමා විසින් කරන ලද බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකමක් සම්බන්ධයෙන් මේ පනතේ නිශ්චිතව සඳහන් ආකාරයකින් සහ එසේ සඳහන් කරනු ලබන කාලයක දී එසේ සඳහන් කරනු ලබන බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවන්ට යොමු කොට ගිණුම් පෙන්වීම සහ බදු ගෙවීම කළ යුතු ය.

යෙදවුම් බද්ද
නිමැවුම් බද්ද ව
බැර වාසියක්
වශයෙන් ඉඩදෙණු
ලැබිය යුතු බව.

(2) මේ පනතේ විධිවිධානවලට යටත්ව, ඒ එක් එක් කාලසීමාව අවසානයේ දී මේ පනත යටතේ ඉඩ දෙනු ලැබිය හැකි තමාගේ යෙදවුම් බද්දේ ප්‍රමාණයක් සඳහා බැර වාසියට ද ඊට පසු ඒ මුදල තමාගෙන් අය විය යුතු යම් නිමැවුම් බද්දකින් අඩු කිරීමට ද ලියාපදිංචි තැනැත්තකුට හිමිකම ලැබිය යුතු ය.

(3) ලියාපදිංචි තැනැත්තකුට සපයන ලද භාණ්ඩ හෝ සේවා හෝ ඔහු විසින් ආනයනය කරන ලද භාණ්ඩ ඔහු විසින් කරනු ලබන හෝ කරගෙන යනු ලබන බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකමකට කොටසක් භාවිත කරන හෝ කොටසක් වෙන් කර සඳහා භාවිත කරන හෝ අවස්ථාවක, සැපයුම් සහ ආනයන කිරීම් මත වූ බද්ද ඒ සැපයුමෙන් හෝ ආනයනය කිරීමෙන් ඔහුගේ බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකමකට යොමු කළ හැකි ප්‍රමාණය පමණක් ඔහුගේ යෙදවුම් බද්ද වශයෙන් ගණන් ගැනුන පරිදි වෙන් කර දිය යුතු ය.

(4) 21 වන වගන්තිය යටතේ යම් වාර්තාවක් සපයා ඇති අවස්ථාවක සහ යම් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක් අවසානයේ දී යෙදවුම් බද්දේ ප්‍රමාණය නිමැවුම් බද්දේ ප්‍රමාණය ඉක්මවන්නේ නම් යෙදවුම් බද්දේ අතිරික්තය ආපසු නොගෙවිය යුතු නමුත් ඊළඟ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවේ නිමැවුම් බද්දට යනාදී වශයෙන් හිලවී කළ යුතු ය. එම අතිරික්තය පළමුවෙන් ඇති වූ කාලසීමාවේ සිට මාස හයක කාලසීමාවක් ඇතුළත එසේ හිලවී නොකර ඇති ඒ අතිරික්තයේ යම් ශේෂයක් 58 වන වගන්තියේ විධිවිධාන වලට යටත්ව ආපසු ගෙවිය යුතු ය. තවද එය එසේ ආපසු ගෙවා නැති අවස්ථාවක කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් 59 වන වගන්තිය යටතේ නියමිත අනුප්‍රමාණයක් අනුව ඒ මුදල මත ඒ ආපසු ගෙවීම ඇතිවූ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවේ අවසානයේ සිට මාස එකක් ගත වූ තැනින් ආරම්භව ආපසු ගෙවීමේ දිනයෙන් අවසාන වන කාලසීමාව සඳහා පොලිය ගෙවිය යුතු ය:

එසේ වුව ද බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක යම් මාසයක—

(අ) ශුන්‍ය අනුප්‍රමාණගත සැපයුම්වල වටිනාකම, ඒ මාසය සඳහා වූ බදු අය කළ හැකි මුළු සැපයුම් ප්‍රමාණයෙන් සියයට පණහකට අඩු නොවූ අවස්ථාවක, ශුන්‍ය අනුප්‍රමාණගත සැපයුම, බදු අය කළ හැකි මුළු සැපයුම් ප්‍රමාණයට දරන අනුපාතයට සමාන අනුපාතයක් දරන, (පූර්ව මාසයකින් ඉදිරියට ගෙන ආ යම් අතිරික්තයක්ද ඇතුළුව) යෙදවුම් බද්දේ අතිරික්තයෙන් යම් කොටසක්; හෝ

(ආ) මේ පනතේ උපලේඛනයේ (xxvi) හෝ (xxvii) විෂයාංකවල සඳහන් කාලය තුළ, 21 වන වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තියේ (iii) වන ඡේදයේ සඳහන් තැනැත්තකු සම්බන්ධයෙන් වන විට, ඒ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවේ, ඒ මාසයේ යෙදුම් බද්දෙහි අතිරික්තයක් වේ නම්, ඒ අතිරික්තය

58 වන වගන්තියේ විධිවිධානවලට යටත්ව, අතිරික්තය ඇති වූ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවේ අවසානයෙන් පසුව මාස එකකට වඩා පසු නොවී ආපසු ගෙවනු ලැබිය යුතු ය. එම කාලසීමාව තුළ දී එකී අතිරික්තයේ කොටස ආපසු ගෙවීමට අපොහොසත් වූ අවස්ථාවක, ඒ අතිරික්තයේ කොටස ආපසු ගෙවීමට නියමිත දින සිට ඒ මුදල ගෙවනු ලබන දිනය දක්වා 59 වන වගන්තියෙන් නියම කරනු ලැබිය හැකි අනුප්‍රමාණ අනුව වූ පොලියක් ද ඒ මත ගෙවනු ලැබිය යුතු ය.

(5) හාණ්ඩ හෝ සේවා සැපයීමට ආරෝපණය කළ හැකි යම් යෙදවුම් බද්දක් පහත දක්වෙන දේ සම්බන්ධයෙන් (2) වන උප වගන්තිය යටතේ අඩු නොකළ යුතු ය:—

(i) සැපයුම, මෝටර් සයිකල්, බයිසිකල්, සේවායෝජකයකු විසින් තම සේවා නියුක්තයන් ප්‍රවාහනය කිරීම සඳහා සපයා ඇති මෝටර් කෝච් රථ, සංචාරක ගමන් සඳහා හෝ සංචාරකයන් ප්‍රවාහනය කිරීම සඳහා භාවිත කරන මෝටර් වාහන, කුලී මෝටර් රථ වශයෙන් හෝ යම් හාණ්ඩ ප්‍රවාහනය කිරීම සඳහා භාවිත කරන වාහන හැර වෙනත් මෝටර් වාහන සම්බන්ධයෙන් නම්;

(ii) ඒ හාණ්ඩ හෝ සේවා සැපයුම බදු අය කළ හැකි කටයුත්තකට සම්බන්ධ නැති නම්;

(iii) බදු ඉන්වොයිස් පත්‍රයකින් හෝ රේගු අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් නිකුත් කරන ලද රේගු භාණ්ඩ ප්‍රකාශ පත්‍රයකින් හෝ වෙනත් සහායකය කරන ලද ලේඛනයකින් සැපයුම සනාථ කර තැත්නම්.

23. සෑම ලියාපදිංචි තැනැත්තකු විසින් ම ඉන්වොයිස් පදනම ගිණුම් පදනම. මත බදු සඳහා ගිණුම් දක්විය යුතු ය:

එසේ වුව ද ලියාපදිංචි තැනැත්තකු විසින් ඒ සඳහා කරනු ලබන ඉල්ලීමක් මත නියම කරනු ලැබිය හැකි කොන්දේසි මත ගෙවීමේ පදනමක් මත බදු සඳහා ගිණුම් දක්වීම කරන ලෙස කොමසාරිස්-ජනරාල්වරයා විසින් ඒ තැනැත්තාට විධාන කළ හැකි ය.

24. යම් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක ගෙවිය යුතු බද්දේ ප්‍රමාණය නිශ්චය කිරීමේ දී, ලියාපදිංචි තැනැත්තකුගේ බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකමෙහි ලා ඇති කර ගන්නා වූ ද ඒ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව ඇතුළත බොල් බවට පත් වූ ද යම් බොල් ණයක් සම්බන්ධයෙන් ඊට අනුරූප බදු ප්‍රමාණයක් අඩු කළ යුතු ය. අඩු කළ හැකි බද්දේ ප්‍රමාණය කපා හැරීමට ඇති බොල් ණය සම්බන්ධයෙන් කලින් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක දී බදු වශයෙන් ගෙවූ ප්‍රමාණය නොඉක්මවිය යුතු ය:

එසේ වුව ද එසේ කපා හරින ලද බොල් ණයක් වෙනුවෙන් යම් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක දී ඒ තැනැත්තාට යම් මුදලක් ලැබුණහොත්, 33 වන වගන්තියේ විධිවිධාන කුමක් වුව ද ලැබුණු මුදල එය ලැබුණු බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවේ ලැබුණු බදු අය කළ හැකි සැපයුමක් වශයෙන් සලකනු ලැබිය යුතු අතර එය බද්දට යටත් විය යුතු ය.

25. (1) ලියාපදිංචි තැනැත්තකු බදු ඉන්වොයිස් පත්‍රයක් නිකුත් කර වෙනත් ලියාපදිංචි තැනැත්තකුට කරන ලද සැපයුමක් මත බද්ද අඩුවෙන් අය කිරීමෙන් හෝ වැඩියෙන් අය කිරීමෙන් හෝ වැරදි බදු ප්‍රමාණයක් සඳහා ගිණුම් දක්වා ඇති අවස්ථාවක, එසේ අඩුවෙන් අය කරන ලද හෝ වැඩියෙන් අය කරන ලද බදු ප්‍රමාණය ගැලපීමේ කාර්යය සඳහා අවස්ථාවෝචිත පරිදි බදු හර නෝට්ටුවක් හෝ බදු බැර නෝට්ටුවක් ඒ අනික් තැනැත්තාට නිකුත් කිරීමට ඔහුට හිමිකම ලැබිය යුතු ය.

බැර හෝ හර නෝට්ටු මගින් බද්ද ගැලපීම.

(2) අවස්ථාවෝචිත පරිදි බදු හර නෝට්ටුවක් හෝ බදු බැර නෝට්ටුවක් සැපයුමක් වෙනුවෙන් ඒ නෝට්ටුව නිකුත් කළ කාලසීමාවට අදාළව නිකුත් කළ විට—

(අ) ගිණුම් පෙන්වන ලද ගණනට වැඩියෙන් ඒ සැපයුම වෙනුවෙන් අය කළ හැකි බද්දේ ප්‍රමාණය සැපයුම්කරු

විසින් නිමැවුම් බදු වශයෙන් ගෙවිය යුතු ය. එසේ නැතහොත් නිමැවුම් බදු වශයෙන් ගිණුම් පෙන්වන ලද අය කළ හැකි බද්දට වැඩියෙන් වූ නිමැවුම් බද්ද සැපයුම්කරු විසින් යෙදවුම් බද්ද වශයෙන් අඩු කළ යුතු ය;

(ආ) ලැබුම්කරු විසින් ඔහු විසින් යෙදවුම් බද්ද වශයෙන් අඩු කරගත් මුදල අඩු කළ යුතුව තිබූ නිසි මුදලට වැඩි වන ප්‍රමාණය නිමැවුම් බද්ද වශයෙන් ගෙවිය යුතු ය. එසේ නැතහොත්, අවස්ථාවෝචිත පරිදි, අඩු කළ යුතුව තිබූ මුදලේ ඔහු විසින් අඩු ගරගත් මුදලට වැඩි ප්‍රමාණය යෙදවුම් බද්ද වශයෙන් අඩු කළ යුතු ය.

(3) (1) වන උපවගන්තියේ සඳහන් බදු හර තෝට්ටුව හෝ බදු බැර තෝට්ටුව නිශ්චිත ආකෘතියේ විය යුතු ය.

IV වන පරිච්ඡේදය

බදු ගෙවීම

බදු ගෙවීම.

26. (1) යම් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක් සම්බන්ධයෙන් වූ බද්ද ඒ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව අවසාන වීමෙන් පසුව එළඹෙන මාසයේ පහළොස්වන දිනට පසු දිනයක් නොවන දිනයක ගෙවිය යුතු ය. එසේ නොගෙවන ලද යම් බද්දක් ගෙවීම පැහැර හැර ඇති බද්දක් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු අතර ඒ බද්ද ගෙවනු ලැබිය යුත්තේ යම් තැනැත්තකු විසින් ද ඒ තැනැත්තා හෝ යම් බද්දක් එක් තැනැත්තකුට වැඩි දෙනකු විසින් ගෙවිය යුතුව ඇති අවස්ථාවක, ඒ එක් එක් තැනැත්තා මේ පනතේ කාර්යය සඳහා ගෙවීම පැහැර හැර ඇති තැනැත්තකු ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය:

එසේ වුවද යම් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව සඳහා වූ බදු අය කළ හැකි සැපයුම්වල වටිනාකම රුපියල් මිලියන පහක් හෝ ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලබන නියමයක් මගින් අමාත්‍යවරයා විසින් තීරණය කරනු ලබන වෙනත් මුදලක් ඉක්මවන අවස්ථාවක, ඒ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවට පසුව එළඹෙන සෑම මාසයේ ම කරන ලද බදු අය කළ හැකි සැපයුම් වෙනුවෙන් 22 වන වගන්තියේ විධිවිධාන සලස්වා ඇති පරිදි ගණන් බලන ලද බද්ද බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක් තුළ බදු අය කළ හැකි සැපයුම්වල වටිනාකම රුපියල් මිලියන පහක් හෝ අමාත්‍යවරයා විසින් තීරණය කරනු ලබන වෙනත් මුදල් ප්‍රමාණයක් ඉක්මවීම තතර වනතෙක්, ඊළඟ මාසයේ පහළොස්වන දින පසු නොවී ගෙවනු ලැබිය යුතු අතර එසේ ගෙවනු නොලැබූ යම් බද්දක් ගෙවීම පැහැර හැර ඇති ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය:

එසේම තවදුරටත්, 21 වන වගන්තියේ විධිවිධාන සලසා ඇති පරිදි, බදු අය කළ හැකි යම් කාලසීමාවක පළමුවන හෝ දෙවන මාසය සඳහා යම් තැනැත්තකු විසින් වාර්තාවක් සපයා නොමැති අවස්ථාවක, ඒ මාසය සඳහා, ගෙවීම පැහැර හැර ඇති බද්ද, බදු අය කළ හැකි ඒ කාලසීමාව සඳහා ගෙවිය යුතු බද්දෙන් තුනෙන් එකකට සමාන මුදලක් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

27. (1) යම් බද්දක් ගෙවීම පැහැර හැර ඇති අවස්ථාවක ගෙවීම පැහැර හරින්නා විසින් ගෙවීම පැහැර හැර ඇති ඒ බද්දට අතිරේකව දණ්ඩනයක් වශයෙන්—

ගෙවීම පැහැර හැරීම සඳහා දණ්ඩනය.

(අ) ගෙවීම පැහැර ඇති මුදලින් සියයට දහයකට සමාන මුදලක් ; සහ

(ආ) ගෙවීම පැහැර ඇති මුදල් ඒ බද්ද ගෙවීම පැහැර හැරීම ඇරඹී ඇත්තේ යම් මාසයක් ඇතුළත ද ඒ මාසයෙන් පසුව එළඹෙන මාසයේ පහළොස් වන දිනට පෙර නොගෙවන ලද අවස්ථාවක ගෙවීම පැහැර හැර තිබෙන කාලසීමාවේ එක් එක් මාසයේ හෝ ඉන් කොටසෙහි පහළොස් වන දිනයෙන් අවසන් වන එක් එක් කාලසීමාව වෙනුවෙන් ගෙවීම පැහැර හරිනු ලැබ ඇති මුදලින් සියයට දෙකකට සමාන වැඩිපුර මුදලක්,

ගෙවනු ලැබිය යුතු ය :

එසේ වුව ද මේ උපවගන්තිය යටතේ දණ්ඩනය වශයෙන් ගෙවනු ලැබිය යුතු මුළු මුදල, ගෙවීම පැහැර ඇති බද්දෙන් සියයට සියයක් කවර අවස්ථාවක දී හෝ නොඉක්මවිය යුතු අතර ගෙවීම පැහැර හැරීම සිදු වී ඇති යම් විශේෂ කාරණා හේතු කොට ගෙන ඒ මුදල අත්හැරීම හෝ අඩු කිරීම සාධාරණ සහ යුක්තිසහගත බව කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා සැනිමකට පත්වන්නේ නම් එවැනි යම් මුදලක් අත්හැර දැමීම හෝ අඩු කිරීම කළ හැකි ය.

(2) VI වන පරිච්ඡේදය යටතේ අභියාචනයක් අවසාන වශයෙන් තීරණය කිරීම මත (1) වන උපවගන්තිය යටතේ යම් මුදලක් හෝ මුදල් එකතු කරන ලද යම් පැහැර හරින ලද බද්දක් අඩු කරන ලද විටක ඒ මුදල හෝ මුදල් එසේ අඩු කරන ලද බද්ද මත ගණන් බැලිය යුතු ය.

V වන පරිච්ඡේදය

බදු තක්සේරු කිරීම

තක්සේරු කිරීමට
තක්සේරුකරුට ඇති
බලය.

28. (1) තක්සේරුකරුවකුගේ මතය අනුව—

(අ) යම් ලියාපදිංචි තැනැත්තකුගෙන් බදු අයකර ගත යුතු වන්නේ ද ඒ තැනැත්තා විසින් යම් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක් සඳහා වාර්තාවක් සැපයීම පැහැර හරින අවස්ථාවක ; හෝ

(ආ) යම් ලියාපදිංචි තැනැත්තකුගෙන් බදු අයකර ගත යුතු වන්නේ ද ඒ තැනැත්තා විසින් යම් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක් සඳහා වාර්තාවක් සපයන තමුත් ඒ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව සඳහා බද්ද ගෙවීම පැහැර හරින අවස්ථාවක ; හෝ

(ඇ) යම් තැනැත්තකු විසින් යම් බදු අයකළ හැකි කාලසීමාවක් සඳහා සපයන ලද යම් වාර්තාවක යම් වෙනස් කිරීමක් හෝ එකතු කිරීමක් කිරීම සඳහා කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා ගෙන් ලියවිල්ලක් මගින් ඉල්ලා සිටින අවස්ථාවක,

තක්සේරුකරුගේ විනිශ්චයට අනුව ඒ තැනැත්තා විසින් ඒ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව සඳහා ගෙවිය යුතුව තිබුණු බද්දේ ප්‍රමාණය තක්සේරුකරු විසින් තක්සේරු කළ යුතු අතර, ඒ මුදල වහාම ගෙවන ලෙස ඒ තැනැත්තාට ලියවිල්ලකින් වූ දැන්වීමකින් නියම කළ යුතු ය. යම් තැනැත්තකු සම්බන්ධයෙන් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක් සඳහා එසේ තක්සේරු කරන ලද මුදල, ඒ තැනැත්තා විසින් ඒ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව සඳහා ගෙවිය යුතු බදු මුදල වශයෙන් සැලකිය යුතු ය.

(2) යම් තැනැත්තකු සම්බන්ධයෙන් යම් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක් සඳහා (1) වන උපවගන්තිය යටතේ කරන ලද තක්සේරුවකින් ඒ තක්සේරු කරන ලද මුදල් ඒ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව සඳහා ඔහුගෙන් අයවිය යුතු බදු මුදල වුවාක් සේ සලකා 27 වන වගන්තිය යටතේ දණ්ඩනයකට ඒ තැනැත්තාගේ බැඳීම කෙරෙහි බලපෑමක් ඇති නොවිය යුතු ය.

(3) යම් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක් සම්බන්ධයෙන් වාර්තාවක් නොසපයන ලද තැනැත්තකු විසින් ඒ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව සඳහා ගෙවන ලද බදු මුදල තක්සේරුකරුගේ

මතය අනුව, ඒ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව සඳහා ඒ තැනැත්තා විසින් ගෙවිය යුතු නියම මුදලට වඩා අඩු වූ අවස්ථාවක, තක්සේරුකරුගේ විනිශ්චය අනුව ඒ තැනැත්තා විසින් ගෙවිය යුතු මුදල තක්සේරුකරු විසින් තක්සේරු කළ යුතු අතර, ලියවිල්ලකින් වූ දැන්වීමක් මගින්, ඒ දැන්වීමේ සඳහන් කරනු ලබන දිනයකට පෙර, එසේ තක්සේරු කරන ලද මුදල සහ ඒ තැනැත්තා විසින් ගෙවන ලද මුදල අතර ඇති වෙනස ගෙවන ලෙස ඒ තැනැත්තාට නියම කළ යුතු ය.

(4) යම් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක් සඳහා යම් තැනැත්තකු සම්බන්ධයෙන් (3) වන උපවගන්තිය යටතේ තක්සේරුවක් කරන ලද අවස්ථාවක, එසේ තක්සේරු කරන ලද මුදල සහ ඒ තැනැත්තා විසින් ඒ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව සඳහා 26 වන වගන්තියේ විධිවිධාන පරිදි බද්ද වශයෙන් ගෙවන ලද මුදල අතර ඇති වෙනස ඒ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව සඳහා ගෙවීම පැහැර හරින ලද බද්ද ලෙස සැලකිය යුතු ය. ඒ අනුව ඒ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව සඳහා ඒ තැනැත්තා විසින් ඒ බද්ද ගෙවිය යුතුව තිබුනේ යම් දිනයක ද එදින සිට ඒ තැනැත්තා ඒ මුදල සම්බන්ධයෙන් දණ්ඩනය ගෙවීමට යටත් විය යුතු ය.

29. යම් තැනැත්තකු විසින් 21 වන වගන්තිය යටතේ යම් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක් සඳහා සපයන ලද වාර්තාවක්, තක්සේරුකරු විසින් පිළිනොගෙන ඒ තැනැත්තා සම්බන්ධයෙන් 28 වන වගන්තිය යටතේ තක්සේරුවක් හෝ 31 වන වගන්තිය යටතේ අතිරේක තක්සේරුවක් කරනු ලබන අවස්ථාවක, ඔහු විසින් එම වාර්තාව පිළිනොගත්තේ ඇයි දැයි තැපෑලෙන් යවන ලද ලියාපදිංචි කරන ලද ලිපියක් මගින් ඒ තැනැත්තාට ලියවිල්ලකින් දැන්විය යුතු ය.

වාර්තාවක්
පිළිනොගත්තේ
මන්ද යන්න
තක්සේරුකරු
විසින් ප්‍රකාශ කළ
යුතු බව.

30. ලියාපදිංචි තැනැත්තකු විසින් බදු අය කළ හැකි සැපයුමක් සම්බන්ධයෙන් බදු ගෙවීම මගහැරීම සඳහා විවෘත වෙළෙඳ පොළේ වටිනාකමට අඩු වටිනාකමකට හෝ කිසිම වටිනාකමක් නොමැතිව සපයා ඇති බව තක්සේරුකරුගේ මතය වන අවස්ථාවක, ඒ සැපයුමේ විවෘත වෙළෙඳපොළේ වටිනාකම ඔහු විසින් තීරණය කළ යුතු ය.

විවෘත වෙළෙඳ
පොළේ වටිනාකම
තීරණය කිරීමට
තක්සේරුකරුට
ඇති බලය.

31. (1) බද්ද අය කළ හැක්කේ යම් තැනැත්තකුගෙන් ද, ඒ තැනැත්තා විසින්, යම් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක් සඳහා බද්ද වශයෙන් ඒ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව සඳහා ඔහු විසින්, ගෙවිය යුතු හෝ ඒ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව සඳහා අයකර ගත හැකි නියම මුදල් ප්‍රමාණයට වඩා අඩු මුදල් ප්‍රමාණයක්

අතිරේක
තක්සේරුව.

ගෙවනු ලැබ ඇති බව තක්සේරුකරුවකුට පෙනී යන අවස්ථාවක, තක්සේරුකරුගේ විනිශ්චයට අනුව ඒ තැනැත්තා විසින් බද්ද ගෙවනු ලැබිය යුතුව තිබුණේ යම් අතිරේක මුදල් ප්‍රමාණයකට ද ඒ අතිරේක මුදල් ප්‍රමාණය එකී තැනැත්තාගෙන් අයවිය යුතු ලෙස තක්සේරු කරනු ලැබිය හැකි ය. තක්සේරුකරු විසින් ඒ තැනැත්තා වෙත තක්සේරු කිරීමේ දැන්වීමක් දෙනු ලැබිය යුතු ය.

(2) යම් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක් සඳහා යම් තැනැත්තකු සම්බන්ධයෙන්, (1) වන උපවගන්තිය යටතේ තක්සේරුවක් කරන ලද අවස්ථාවක, එසේ තක්සේරු කරන ලද මුදල ඒ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව සඳහා නොගෙවා පැහැර හරින ලද බද්ද ලෙස සැලකිය යුතු ය. ඒ අනුව ඒ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව සඳහා ඒ තැනැත්තා විසින් ඒ බද්ද ගෙවිය යුතුව තිබුණේ යම් දිනයක ද එදින සිට ඒ තැනැත්තා ඒ මුදල සම්බන්ධයෙන් දණ්ඩනය ගෙවීමට යටත් විය යුතු ය.

වාර්තා හා
තක්සේරු පිළිබඳ
සාක්ෂි.

32. මේ පනත යටතේ සපයන ලද හෝ කරන ලද යම් වාර්තාවක හෝ තක්සේරුවක පිටපතක් හෝ උධෘතයක් යනුවෙන් අදහස් කරමින් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාගේ අත්සන යටතේ යම් ලේඛනයක් ඉදිරිපත් කිරීම සියලු අධිකරණවල ආවේශය විය යුතු අතර එය මුල් ලේඛනය පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් සාක්ෂියක් විය යුතු ය.

තක්සේරු කිරීම
හෝ තක්සේරුව
ගැලපීම සඳහා වූ
කාලය සීමා කිරීම.

33. (1) යම් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක් සඳහා යම් ලියාපදිංචි තැනැත්තකු විසින් වාර්තාවක් සපයා ඇති අවස්ථාවක, හෝ ඒ කාල සීමාව සඳහා ඔහු තක්සේරු කරනු ලැබ ඇති අවස්ථාවක, අවස්ථාවෝචිත පරිදි තක්සේරුව කරනු ලැබුවේ හෝ වාර්තාව සපයනු ලැබුවේ යම් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක් වෙනුවෙන් ද ඒ කාලසීමාවේ අවසානයේ සිට අවුරුදු තුනක් ඉකුත් වූ පසු තක්සේරුකරුවකු විසින් තක්සේරුවක්—

(අ) කරනු ලැබ නැති අවස්ථාවක තක්සේරුවක් කිරීම ; හෝ

(ආ) කරනු ලැබ ඇති අවස්ථාවක නම් අතිරේක තක්සේරුවක් කිරීම.

නීත්‍යානුකූල නොවිය යුතු ය.

(2) (1) වන උපවගන්තියේ කුමක් සඳහන් වුව ද, යම් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක් සඳහා ගෙවිය යුතු බද්ද තීරණය කිරීම පිණිස අවශ්‍ය කරන්නා වූ සියලු වැදගත් වන කරුණු පිළිබඳව

පුර්ණ හා සත්‍ය හෙළිදරව් කිරීමක් කිරීම යම් තැනැත්තකු විසින් සිනාමතා ම හෝ වංචනිකව පැහරු හැර ඇති බව තක්සේරුකරුගේ මතය වූ අවස්ථාවක තක්සේරුකරු විසින් තක්සේරුවක්—

(අ) කර තැනි අවස්ථාවක, කවර හෝ වේලාවක තක්සේරුවක් කිරීම ; හෝ

(ආ) කර ඇති අවස්ථාවක, කවර හෝ වේලාවක අතිරේක තක්සේරුවක් කිරීම,
නීත්‍යානුකූල විය යුතු ය.

VI වන පරිච්ඡේදය

අභියාචනා

34. (1) මේ පනත යටතේ යම් ලියාපදිංචි තැනැත්තකු සම්බන්ධයෙන් තක්සේරුකරුවකු විසින් කරන ලද යම් තක්සේරුවක් හෝ අතිරේක තක්සේරුවක් සම්බන්ධයෙන් හෝ මේ පනත යටතේ ඒ තැනැත්තා වෙත පනවන ලද දඬුවමක් සම්බන්ධයෙන් හෝ ඒ තැනැත්තා අතෘප්තියට පත් වන්නේ නම්, ඒ තක්සේරුව අතිරේක තක්සේරුව හෝ දඬුවම පිළිබඳ දැන්වීම භාරදීමේ දිනයට පසු දින තිහක් ඇතුළත අවස්ථාවෝචිත පරිදි ඒ තක්සේරුවට, අතිරේක තක්සේරුවට හෝ දඬුවමට විරුද්ධව ඒ තැනැත්තා විසින් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත අභියාචනය කළ හැකි ය. අභියාචනය කරනු ලැබූ ද මේ පනතින් ඒ තැනැත්තා වෙත නියම කරන ලද යම් දඬුවමක් සමඟ ඒ තක්සේරුව මගින් හෝ අතිරේක තක්සේරුව මගින් අය කරන ලද බද්ද ගෙවිය යුතු ය:

කොමසාරිස්
ජනරාල්වරයා වෙත
කරනු ලබන
අභියාචනා.

එසේ වුව ද ශ්‍රී ලංකාවෙහි නොසිටීම, රෝගාතුරවීම හෝ වෙනත් යුක්ති සහගත හේතුවක් නිසා අභියාචනයකට ඒ කාලසීමාව ඇතුළත අභියාචනය කිරීමට නොහැකි වූ බවට කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා සෑහීමට පත් වූ විට අභියාචනය ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා වූ කාලසීමාව දීර්ඝ කරනු ලැබිය හැකි ය.

(2) සෑම අභියාචනයක් ම කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත යොමු කරනු ලබන ලිඛිත පෙත්සමක් මාර්ගයෙන් ඉදිරිපත් කළ යුතු අතර ඒ අභියාචනයට හේතු එහි පැහැදිලිව සඳහන් කළ යුතු ය.

(3) අභියාචනය කරනු ලබන්නේ යම් තක්සේරුවකට හෝ අතිරේක තක්සේරුවකට විරුද්ධව ද ඒ තක්සේරුව හෝ අතිරේක තක්සේරුව, වාර්තාවක් සපයා නැති අවස්ථාවක කරන ලද විටෙක නිසියාකාරව පිළියෙළ කරන ලද වාර්තාවක් සමඟ අභියාචන පෙත්සම ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.

(4) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ යම් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවන් සඳහා වූ තක්සේරුවකට විරුද්ධව අභියාචනයක් කරන සෑම තැනැත්තකු විසින් ම, (ඒ වන විටත් ඔහු විසින් එසේ කර ඇත්තේ නම් මිස) ඒ කාලසීමාව සඳහා ඔහු විසින් සපයා ඇති වාර්තාවේ පදනම මත ඔහු විසින් ගෙවිය යුතු බද්ද, ඒ තක්සේරු දැන්වීමේ දිනය තෙක් ඒ මත එකතු වූ යම් දණ්ඩනයක් ද සමඟ කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත ගෙවනු ලැබිය යුතු ය. තව ද ඒ ගෙවීම සනාථ කරනු පිණිස රිසිට්පතක් ඔහු විසින් අභියාචනා පෙත්සමට අමුණා තිබිය යුතු ය:

එසේ වුව ද ඒ තක්සේරු දැන්වීමේ කාලයේ දී හෝ ඊට ආසන්න කාලයේ දී අභියාචක විසින් විදින ලද බලවත් මුදල් දුෂ්කරතා හේතු කොට ගෙන හෝ වෙනත් සාධාරණ හේතුවක් කරණ කොට ගෙන අභියාචක ඒ බද්ද හෝ දණ්ඩනය ගෙවීමෙන් වළක්වා ඇති බවට කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා සැහීමට පත් වීමෙන් පසු ඒ බද්ද සහ ගෙවීමේ දිනය තෙක් ඒ මත එකතු වූ දණ්ඩනය ගෙවීම සඳහා කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් කාලය දීර්ඝ කිරීමක් දෙනු ලැබිය හැකි ය. ඒ දීර්ඝ කරන ලද කාලය තුළ දී ඉදිරිපත් කරන ලද රිසිට් පත මේ උපවගන්තියේ කාර්ය සඳහා අභියාචන පෙත්සමට අමුණන ලද සේ සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(5) 1 වන, 2 වන, 3 වන හා 4 වන උපවගන්තිවලට අනුකූල නොවන සෑම අභියාචනයක් ම වලංගු නොවිය යුතු ය.

(6) වලංගු අභියාචනා පෙත්සමක් ලැබීමෙන් පසු කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින්, තක්සේරුකරුවකුගේ මාර්ගයෙන් වැඩිදුර පරීක්ෂණ කිරීමට සැලැස්විය හැකි අතර, අභියාචන පෙත්සමෙහි දක්වා ඇති කරුණු සම්බන්ධයෙන් ඒ පරීක්ෂණයේ දී එකඟ වීමකට එළඹුණහොත් තක්සේරුව අවශ්‍ය පරිදි ගලපා ගත යුතු ය.

(7) (6) වන උපවගන්තියෙහි විධිවිධාන සලස්වා ඇති ආකාරයට අභියාචක සහ තක්සේරුකරු අතර එකඟවීමක් ඇති නොවූ අවස්ථාවක අභියාචනය විභාග කිරීම සඳහා වේලාවක් සහ ස්ථානයක් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් නියම කළ යුතු ය.

(8) සෑම අභියාචකයකු ම අභියාචනය විභාග කිරීම සඳහා නියම කරනු ලැබූ වේලාවෙහි සහ ස්ථානයෙහි කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා ඉදිරියෙහි පැමිණ සිටිය යුතු ය. පුද්ගලික හෝ බලයලත් නියෝජිතයකුගේ මාර්ගයෙන් හෝ අභියාචකව අභියාචන විභාගයට පෙනී සිටිය හැකි ය. අභියාචනයක විභාගය අඩාලව කල්තැබීම සුදුසු යයි කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා කල්පනා කරන්නේ නම්, තමා විසින් නියම කරනු ලැබූ වේලාවක දී සහ ස්ථානයක දී පැවැත්වීම පිණිස ඔහු විසින් අභියාචනයක විභාගය කලින් කල අඩාලව කල් තැබිය හැකි ය. අභියාචක වෙනුවෙන් බලයලත් නියෝජිතයකු පැමිණ සිටින කවර හෝ අවස්ථාවක අභියාචනයේ විභාගය කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් අඩාලව කල් තැබිය හැකි අතර, අභියාචනය විනිශ්චය කිරීම සඳහා අභියාචක පුද්ගලිකව පැමිණ සිටීම අවශ්‍ය යයි කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා සලකන්නේ නම්, අඩාලව කල් තැබූ අභියාචනයේ විභාගය සඳහා නියමිත වේලාවෙහි සහ ස්ථානයේ අභියාචක පුද්ගලිකව පැමිණ සිටිය යුතු යයි ඔහු විසින් නියම කරනු ලැබිය හැකි ය. අභියාචනයේ විභාගය සඳහා හෝ යම් අඩාලව කල් තැබූ විභාගයක් සඳහා හෝ නියම කරනු ලැබූ වේලාවෙහි හා ස්ථානයේ පැමිණ සිටීම අභියාචක විසින් හෝ ඔහුගේ බලයලත් නියෝජිතයා විසින් හෝ පැහැර හරිනු ලැබුවහොත් හෝ කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් පුද්ගලිකව පැමිණ සිටීමට අභියාචකව නියම කරනු ලැබ එසේ පැමිණ සිටීම ඔහු විසින් පැහැර හරිනු ලැබුවහොත් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් අභියාචනය නිෂ්ප්‍රභ කරනු ලැබිය යුතු ය:

එසේ වුව ද අභියාචනය නිෂ්ප්‍රභ කරනු ලැබීමෙන් පසු යුක්තිසහගත කාලයක් ඇතුළත අභියාචක විසින් ඒ අභියාචනයේ විභාගයේ දී හෝ අඩාලව කල් තැබූ යම් අභියාචනයක විභාගයක දී ඔහු හෝ ඔහුගේ බලයලත් නියෝජිතයා නිසි පරිදි පැමිණ සිටීම වළක්වනු ලැබුයේ ශ්‍රී ලංකාවේ නොසිටීම, රෝගාතුර භාවය හෝ වෙනත් නොවැළැක්විය හැකි හේතුවක් නිසා බවට කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා සැහීමට පත් කරනු ලැබුවහොත් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් නිෂ්ප්‍රභ කිරීමේ නියමය ඉවත් කොට අභියාචනයේ විභාගය සඳහා වේලාවක් සහ ස්ථානයක් නියම කළ හැකි ය.

තවදුරටත් එසේ වුව ද මේ පරිච්ඡේදය යටතේ වූ සෑම අභියාචනා පෙත්සමක් සම්බන්ධයෙන් ම ඒ අභියාචනය අභියාචක හෝ කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා හෝ තක්සේරුකරුවකු විසින් හැර යම් තැනැත්තකු විසින් යම් ලේඛනයක් සැපයීම හෝ යම්

ක්‍රියාවක් ගැනීම මත රැඳී ඇත්තේ නම් මිස, ඒ අභියාචනා පෙත්සම කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත ලැබුනේ යම් දිනයක ද ඒ දිනයේ සිට අවුරුදු තුනක කාලයක් ඇතුළත ඒ ගැන එකඟත්වයට පැමිණීමට හෝ කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් තීරණය කිරීම කරනු ලැබිය යුතු ය. ඒ කාලසීමාව තුළ දී ඒ අභියාචනය ගැන එකඟත්වයට නොපැමිණ හෝ තීරණය කරනු නොලැබූ අවස්ථාවක, ඒ අභියාචනයට ඉඩ දෙනු ලැබූ සේ සලකනු ලැබිය යුතු අතර, බද්ද ඒ අනුව අයකරනු ලැබිය යුතු ය. මේ වගන්තිය යටතේ වූ යම් අභියාචනයක් ලැබුණු බව දන්වා සිටිය යුතු අතර, එසේ ලැබුණු බව දන්වා යැවූ ලිපියේ දිනය, මේ වගන්තියේ කාර්ය සඳහා ඒ අභියාචනය ලැබුණු දිනය ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය. මෙම අතුරු විධානයේ කාණ්ඩ සඳහා (4) වන උපවගන්තිය යටතේ බදු ගෙවීම සඳහා අභියාචකයකුට කාලය දීර්ඝ කිරීමක් ලබා දී ඇති අවස්ථාවක, එම බදු ගෙවීම ඔප්පු කිරීම සඳහා වන රිසිට්පත ලැබුන දිනය, එම අභියාචනය ලැබුණු දිනය ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(9) අභියාචනය සම්බන්ධයෙන් සාක්ෂි දිය හැකි යයි කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා සලකන යම් තැනැත්තකු තමා ඉදිරියෙහි පෙනී සිටින ලෙස කැඳවීමේ බලය කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාට තිබිය යුතු අතර, ඒ තැනැත්තා දිවුරුම් පිට හෝ අත් ලෙසකින් හෝ විභාග කරනු ලැබිය හැකි ය. එසේ පැමිණීමේ දී ඒ තැනැත්තා විසින් අවශ්‍යයෙන් ම දරන ලද යම් යුක්ති පහඟන වියදමක් ලබා ගැනීමට කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් ඔහුට ඉඩ සැලසිය හැකි ය.

(10) යම් අභියාචනයක් පිළිබඳ ස්වකීය තීරණය කිරීමට පෙර, කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින්, එසේ කිරීම අවශ්‍ය යයි සලකන්නොත්, යම් තැනැත්තකු වෙත ලියවිල්ලකින් වූ දැන්වීමක් කිරීමෙන්, ඒ තැනැත්තා සන්නිකයෙහි තිබෙන්නා වූ ද ඒ දැන්වීමෙහි නිශ්චය කරනු ලබන්නා වූ ද යම් ඔප්පු, පිඹුරු, සාධන පත්‍ර, පොත්, ගිණුම්, වෙළෙඳ ලැයිස්තු, තොග ලැයිස්තු, ලේඛන, වෙත්පත්, ගෙවිලි කුණ්ඩු, විගණක වාර්තා හෝ වෙනත් ලේඛන ඒ දැන්වීමෙහි නිශ්චිත කාලසීමාව ඇතුළත, පරීක්ෂා කිරීම පිණිස ඉදිරිපත් කරන ලෙස හෝ කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත එවන ලෙස හෝ ඒ තැනැත්තාට නියම කළ හැකි ය.

(11) අභියාචනය සම්බන්ධයෙන් අභියාචකගේ හෝ වෙනත් යම් තැනැත්තකුගේ සාක්ෂි කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් විභාග කරනු ලබන අවස්ථාවක, ඒ සාක්ෂි පිළිබඳව වාර්තාවක් තබා ගැනීම හෝ තබා ගැනීමට සැලැස්වීම කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් කළ යුතු ය.

(12) මේ වගන්තිය යටතේ අභියාචනයක් නිශ්චය කිරීමේ දී කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින්, අභියාචනා කරන ලද්දේ යම් තක්සේරුවකට විරුද්ධව ද, ඒ තක්සේරුව ස්ථිර කිරීම, අඩු කිරීම, වැඩි කිරීම හෝ අවලංගු කිරීම කරනු ලැබිය හැකි අතර, ඒ අභියාචනය සම්බන්ධයෙන් ඔහුගේ නිශ්චය කිරීම පිළිබඳව අභියාචක වෙත ලියවිල්ලකින් දැනුම් දෙනු ලැබිය යුතු ය.

35. 34 වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තිය යටතේ කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත කරන ලද අභියාචනයක් සම්බන්ධයෙන් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාගේ තීරණයෙන් අතෘප්තියට පත් යම් තැනැත්තකු විසින්, 1979 අංක 28 දරන දේශීය ආදායම් පනත යටතේ පිහිටුවන ලද සමාලෝචන මණ්ඩලය වෙත ඒ තීරණයට විරුද්ධව අභියාචනය කරනු ලැබිය හැකි අතර, ඒ මණ්ඩලය වෙත කරනු ලබන අභියාචනාවලට අදාළ ඒ පනතේ විධිවිධාන, අවශ්‍ය වෙනස් කිරීම් සහිතව, මේ වගන්තිය යටතේ වන අභියාචනයකට අදාළ විය යුතු ය.

සමාලෝචන මණ්ඩලය වෙත අභියාචන කිරීම.

36. (1) සමාලෝචන මණ්ඩලයේ තීරණය අවසානාත්මක විය යුතු ය:

එසේ වුව ද, අභියාචනාධිකරණයේ මතය සඳහා නීති ප්‍රශ්නයක් ගැන කරුණු සැලකිලිමත් ඉදිරිපත් කරන ලෙස අභියාචක හෝ කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් සමාලෝචන මණ්ඩලය වෙත ඉල්ලීමක් කරනු ලැබිය හැකි ය.

නීති ප්‍රශ්නයක් මත අභියාචනා-ධිකරණය වෙත කරන ලබන අභියාචන.

(2) අභියාචනාධිකරණය වෙත හා ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය වෙත අභියාචනා ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ 1979 අංක 28 දරන දේශීය ආදායම් පනතේ විධිවිධාන, අවශ්‍ය වෙනස් කිරීම් සහිතව, මේ වගන්තිය යටතේ අභියාචනයකට අදාළ විය යුතු ය.

VII වන පරිච්ඡේදය

තක්සේරුවල අවසානාත්මකභාවය සහ වැරදි වාර්තා සඳහා දණ්ඩන

37. බද්ද සම්බන්ධයෙන් තක්සේරුවකට විරුද්ධව මේ පනතේ නියමිත කාලසීමාව තුළ වලංගු අභියාචනයක් ඉදිරිපත් කරනු ලැබ නොමැති අවස්ථාවක හෝ ඒ බද්දේ ප්‍රමාණය සම්බන්ධයෙන් අභියාචනයේ දී නිශ්චය කරනු ලැබ ඇති අවස්ථාවක, අභියාචනයේ

තක්සේරු හෝ සංශෝධිත තක්සේරු අවසානාත්මක විය යුතු බව.

දී අවස්ථාවෝචිත පරිදි, කරන ලද හෝ අඩු කරන ලද හෝ වැඩි කරන ලද හෝ ස්ථිර කරන ලද තක්සේරුව, ඒ බද්දේ ප්‍රමාණය සම්බන්ධයෙන් මේ පනතේ සියලු කාර්ය සඳහා අවසානාත්මක හා නිරණාත්මක විය යුතු ය:

එසේ වුව ද, මේ වගන්තියේ කිසිවකින්, යම් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක් සඳහා අභියාචනයේ දී නිශ්චය කරනු ලැබ ඇති යම් කරුණක් නැවත සලකා බැලීම ඇතුළත් නොවන්නේ නම් ඒ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව සඳහා තක්සේරුවක් හෝ අතිරේක තක්සේරුවක් කිරීමෙන් තක්සේරුකරුවකු වළක්වනු නොලැබිය යුතු ය.

අසත්‍ය වාර්තා
සඳහා දණ්ඩන.

38. යම් තැනැත්තකු සම්බන්ධයෙන් කරන ලද තක්සේරුවක දී, බද්දේ ප්‍රමාණය, ස්වකීය වාර්තාවේ නියමිත බදු අය කළ හැකි සැපයුම සම්බන්ධයෙන් අයවිය යුතු බද්ද ලෙස ඔහු විසින් දැනටමත් ගෙවනු ලැබ ඇති මුදල් ප්‍රමාණය ඉක්මවන්නා වූ ද, තක්සේරුව 37 වන වගන්තිය යටතේ අවසානාත්මක හා නිරණාත්මක වන්නා වූ ද අවස්ථාවක, ඒ තැනැත්තා විසින්, ස්වකීය වාර්තාවේ බදු අය කළ හැකි සැපයුම එළිදරව් කිරීමේ දී වංචාවක් හෝ ඕනෑකමින් ම පැහැර හැරීමක් සිදුවී නොමැති බව කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා සැහිමකට පත් වන පරිදි සනාථ කරනු ලබන්නේ නම් මිස, සාවද්‍ය වාර්තාවක් පිළියෙල කිරීම සඳහා දණ්ඩනය වශයෙන් රුපියල් විසිපන් දහසක් නොඉක්මවන මුදලක් හා තක්සේරුවෙන් හිමිකම් පා සිටින මුළු බද්ද සහ වාර්තාව මත ගෙවනු ලබන බද්ද අතර ඇති වෙනස මෙන් දෙගුණයකට සමාන මුදලක් ගෙවන ලෙස කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් ඒ තැනැත්තාට ලියවිල්ලක් මගින් නියම කරනු ලැබිය හැකි ය.

VIII වන පරිච්ඡේදය

බදු අයකර ගැනීම

බදු අයකර ගැනීම.

39. (1) මේ පරිච්ඡේදයේ කාර්යය සඳහා “බද්ද” යන්නට මේ පනත යටතේ පනවන ලද හෝ දරන ලද යම් දණ්ඩනයක් ද ඇතුළත් වේ.

(2) 42 වන වගන්තිය හෝ 43 වන වගන්තිය යටතේ සහතිකයක් හෝ 44 වන වගන්තිය යටතේ දැන්වීමක් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් නිකුත් කරනු ලබන කවර හෝ අවස්ථාවක,

පැහැර හැරි තැනැත්තා වෙත ඒ වේලාවෙහි ම ඒ පිළිබඳ නිවේදනයක්, පොද්ගලිකව භාර කිරීමෙන් හෝ තැපෑලෙන් යවනු ලබන ලියාපදිංචි කළ ලිපියකින් හෝ විදුලි පුවතක් මගින් හෝ නිකුත් කළ යුතු ය ; එහෙත් පැහැර හැරි තැනැත්තාට ඒ නිවේදනය නොලැබීම මේ වගන්තිය යටතේ වූ නඩු කටයුතු බල රහිත වීමට හේතුවක් නොවිය යුතු ය.

40. ගෙවීම් පැහැර හරිනු ලැබූ යම් බද්දක් පැහැර හැරිය තැනැත්තාගේ සියලු ම වත්කම් විෂයයෙහි ප්‍රථම වැය බරක් විය යුතු ය :

බද්ද ප්‍රථම වැය බරක් විය යුතු බව.

එසේ වුව ද—

- (i) 42 වන වගන්තියේ විධිවිධානවලට අනුව තහනම් කරනු ලැබීමට පෙර, පැහැර හැරිය තැනැත්තා විසින්, වටිනාකම සඳහා සඳහා වූයෙන් මිල දී ගන්නකුට විකුණන ලද යම් වත්කම්වලට ඒ වැය බර ව්‍යාප්ත නොවිය යුතු ය ; නැතහොත් බල නොපෑ යුතු ය ;
- (ii) නිශ්චල දේපළ සම්බන්ධයෙන් වූ විට, දේපළ තහනම් කරන ලද දිනයට පෙර වටිනාකම සඳහා සඳහා වූයෙන් ඇති කරන ලදුව ලියාපදිංචි කරන ලද බදුකරයකට හෝ බැඳීමකට වැඩි ප්‍රමුඛත්වයක් බද්දට නොලැබිය යුතු ය ; තව ද,
- (iii) වංචල දේපළ සම්බන්ධයෙන් වූ විට, බදු අය කළ හැකි කාල සීමාවන් හතරකට වැඩි කාලයක් සඳහා බදු නොගෙවා පැහැර හැර තිබෙන අවස්ථාවක, කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් තෝරා ගතයුතු බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවන් හතරක් පමණක් සඳහා වූ බදුවලට, පැහැර හැරීමේ දිනයට පෙර වටිනාකම සඳහා සඳහා වූයෙන් ඇති කර ගනු ලැබූ යම් කැප අයිතියකට හෝ බැඳීමකට වඩා වැඩි ප්‍රමුඛත්වයක් ලැබිය යුතු ය.

41. (1) යම් බද්දක් ගෙවීම පැහැර හැර තිබෙන අවස්ථාවක, කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් ඒ බද්ද අය කර ගැනීමට කටයුතු කිරීමට පෙර—

පැහැර හැරි තැනැත්තා වෙත කරනු ලබන දැන්වීම.

(අ) ඒ බද්දේ විස්තර ; සහ

(ආ) ඒ බද්ද අය කර ගැනීමට කටයුතු කිරීමට අදහස් කරන බව

සඳහන් කරමින් පැහැර හැරිය තැනැත්තා වෙත ලියවිල්ලකින් වූ දැන්වීමක් නිකුත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

(2) පැහැර හරිනු ලැබ ඇති බද්ද පැහැර හැරිය තැනැත්තා මත කරන ලද තක්සේරුවක් සම්බන්ධයෙන් නම්, සහ පැහැර හැරිය තැනැත්තා විසින් ඒ තක්සේරුවට විරුද්ධව වලංගු අභියාචනයක් ඉදිරිපත් කරනු ලැබ නොමැති නම් පැහැර හැරිය තැනැත්තා විසින්, ඒ දැන්වීමේ දින සිට දින තිහක් ඇතුළත, අය කරනු ලැබූ බද්ද සම්බන්ධයෙන් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත විරෝධතාවක් ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය හැකි ය. තවද, 37 වන වගන්තියෙහි විධිවිධානවල කුමක් සඳහන් වුවද කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් ඒ විරෝධතා සලකා බලා ඒ පිළිබඳව ස්වකීය තීරණය දෙනු ලැබිය යුතු අතර, ඒ තීරණය අවසානාත්මක විය යුතු ය.

තහනම් කොට
විකිණීමෙන් බද්ද
අයකර ගැනීම.

42. (1) කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් මේ පනතේ කාර්යයන් සඳහා බදු එකතු කරන්නන් ලෙස තැනැත්තන් පත් කරනු ලැබිය හැකි ය.

(2) යම් බද්දක් නොගෙවා පැහැර හැර ඇති අවස්ථාවක ඒ බද්ද පිළිබඳ විස්තර ද පැහැර හැරිය තැනැත්තාගේ නම් සහ ලිපිනය ද ඇතුළත් සහතිකයක් ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරයා වෙත හෝ සහකාර ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරයා වෙත හෝ පිස්කල්වරයකු වෙත හෝ නියෝජ්‍ය පිස්කල්වරයා වෙත හෝ බදු එකතු කරන්නකු වෙත කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් නිකුත් කරනු ලැබිය හැකි ය. ඒ සහතිකයෙහි නම් කරනු ලැබූ පැහැර හැරිය තැනැත්තාගේ වංචල දේපළ තහනම් කොට විකිණීමෙන් ඒ තැනැත්තාගෙන් බද්ද අයකර ගැනීමට සැලැස්වීමට ඒ සහතිකය ලැබූ නිලධාරියාට මෙයින් බලය පවරා එසේ කරන ලෙසද නියම කරනු ලැබේ;

(3) ඉතාමත් යෝග්‍ය යැයි එකී නිලධාරියා කල්පනා කරන ආකාරයකට 2 වන උපවගන්තියේ සඳහන් එකී තහනම් සිදු කළ යුතු අතර එලෙස තහනමට ගත් දේපළ, පැහැර හැරිය තැනැත්තා විසින් අය කිරීම් හා ගාස්තු ගෙවීමට යටත්ව, දින හතක කාලයක් තබා ගත යුතු ය. පැහැර හැරිය තැනැත්තා විසින් නොගෙවා පැහැර හරිනු ලැබූ බද්ද එකී දින හත ඇතුළත ගාස්තු සහ අයකිරීම් ද සමඟ නොගෙවුවහොත් ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරයා, සහකාර

ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරයා, පිස්කල්වරයා, නියෝජ්‍ය පිස්කල්වරයා හෝ බදු එකතු කරන්නා විසින් ඒ දේපළ ප්‍රසිද්ධ වෙන්දේසියේ විකිණීමට පැලැස්විය යුතු ය.

(4) ඒ විකිණීමෙන් ලැබෙන මුදල්—

(i) පළමුව දේපළ තහනම් කිරීමේ, තබා ගැනීමේ හා විකිණීමේ ගාස්තු හා අය කිරීම් ගෙවීම සඳහා ද;

(ii) දෙවනුව, නොගෙවා පැහැර හැර ඇති බද්ද පියවීම සඳහා ද යෙදිය යුතු ය. ශේෂයක් වෙතොත් එය, තහනම් කරනු ලැබූ දේපළෙහි අයිතිකරුට ගෙවිය යුතු ය.

(5) තහනමට ගැනීම ක්‍රියාත්මක කරනු නොලැබුව ද මේ වගන්තිය යටතේ පැහැර හැරිය තැනැත්තකුට විරුද්ධව නඩු කටයුත්තක දී බදු එකතු කරන්නකු විසින් දරන ලද යුක්ති සහගත විසඳුම්, ඔහු විසින් යම් පැහැර හැරිය තැනැත්තකුගෙන් අයකර ගැනීම නීත්‍යානුකූල වන්නේ ය. මුදල් තහනමට ගනු ලැබූ අවස්ථාවක, එවැනි යුක්ති සහගත විසඳුම් එසේ තහනමට ගනු ලැබූ මුදලින් පළමුව හිලව් කරනු ලැබිය යුතු ය.

(6) යම් බද්දක් නොගෙවා පැහැර හැර ඇත්තා වූ ද (2) වන උපවගන්තියේ විධිවිධාන සලසා ඇති ආකාරයට එය අයකර ගැනීම කළ නොහැකි බව හෝ යෝග්‍ය නොවන බව කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාගේ මතය වන්නා වූ ද අවස්ථාවක, ගෙවීම පැහැර හැරිය තැනැත්තා පදිංචිව සිටින හෝ පැහැර හැරිය තැනැත්තාට අයත් වංචල හෝ නිශ්චල දේපළක් පිහිටි යම් දිස්ත්‍රික්කයක් විෂයෙහි අධිකරණ බලය ඇති දිසා අධිකරණයකට ඒ බද්දේ විස්තර ද ඒ බද්ද ගෙවිය යුත්තේ යම් තැනැත්තකු හෝ තැනැත්තන් හෝ විසින් ද ඒ තැනැත්තා ගේ හෝ තැනැත්තන් ගේ නම සහ ලිපින තැනහොත් නම් සහ ලිපිනයන් ද ඇතුළත් සහතිකයක් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් නිකුත් කළ හැකි ය. එවිට අධිකරණය විසින් ගෙවීම පැහැර හැරිය තැනැත්තාගේ වංචල

හා නිශ්චල දේපළ සියල්ලම හෝ ඉන් යමක් හෝ පැහැර හැරිය බද්ද අයකර ගැනීම පිණිස අවශ්‍ය යැයි පිස්කල්වරයා සලකන ඉන් යම් කොටසක් හෝ තහනම් කොට විකිණීමට බලයදෙන හා නියම කරන ක්‍රියාවේ යෙදවීමේ රීට් ආඥාවක් පිස්කල් වෙත නිකුත් කිරීමට විධාන කළ යුතු ය. තව ද සිවිල් නඩු විධාන සංග්‍රහයේ 226 වන වගන්තියේ සිට 297 වන වගන්තිය තෙක් ඇති වගන්තිවල විධි විධාන අවශ්‍ය වෙනස් කිරීම් සහිතව, ඒ තහනම් කිරීමට හා විකිණීමට අදාළ විය යුතු ය.

මේ වගන්තියේ කාර්ය සඳහා “වංචල දේපළ” යන්නට පිරිසක සහ යන්ත්‍ර ඇතුළත් විය යුතු ය.

අයකර ගැනීම
සඳහා මහෙස්ත්‍රාත්
වරයකු ඉදිරියේ
පැවැත්වෙන නීති
කාන්ත.

43. (1) නොගෙවා පැහැර හැරිය බද්ද, තහනම් කොට විකිණීමෙන් අයකර ගැනීම කළ නොහැකි බව හෝ යෝග්‍ය නොවන බව හෝ කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාගේ මතය වන අවස්ථාවක තැනහොත් තහනම් කොට විකිණීමෙන් සම්පූර්ණ මුදල අයකර ගනු නොලැබූ අවස්ථාවක, ඒ බද්දේ විස්තර ද පැහැර හැරී තැනැත්තාගේ නම සහ අන්තිමට දැන සිටි ව්‍යාපාරික ස්ථානය හෝ පදිංචි ස්ථානය ද දැක්වෙන සහතිකයක්, ඒ ස්ථානය පිහිටි කොට්ඨාසය විෂයෙහි අධිකරණ බලය ඇති මහෙස්ත්‍රාත්වරයා වෙත කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් නිකුත් කළ හැකි ය. එවිට මහෙස්ත්‍රාත්වරයා විසින් බද්ද අයකර ගැනීම සඳහා ගෙවීම පැහැර හැරී තැනැත්තාට විරුද්ධව වැඩිදුර නඩු කටයුතු නොපැවැත්විය යුත්තේ මන්ද යන්නට කරුණු දැක්වීමට ඔහු තමා ඉදිරියට කැඳවිය යුතු ය. ප්‍රමාණවත් හේතු නොපෙන්වුවහොත් නොගෙවා පැහැර හැරිය බද්ද දඩයකින් පමණක් දඩුවම් කළ යුතු හෝ බන්ධනාගාරගත කිරීමෙන් දඩුවම් කළ යුතු වරදක් සඳහා ඒ පැහැර හැරිය තැනැත්තාට ඒ මහෙස්ත්‍රාත්වරයාගේ දඬුවම් නියමයකින් නියමිත දඩයක් ලෙස සැලකිය යුතු අතර එවිට, එවැනි වරදක් සඳහා නියම කරන ලද දඩයක් ගෙවීම පැහැර හැරීම සම්බන්ධයෙන් 1979 අංක 15 දරන අපරාධ නඩු විධාන සංග්‍රහය පනතේ 291 වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියේ විධිවිධාන (අ), (ඈ) සහ (ඵ) ඡේදවල විධිවිධාන හැර) අදාළ විය යුතු ය. ඒ දඬුවම් නියමය කරන චෝලාවෙහි ඒ උපවගන්තියේ විධිවිධාන ප්‍රකාර මහෙස්ත්‍රාත්වරයා විසින් කළ හැකි වූ විධානයක් ඔහු විසින් කළ හැකි ය:

එසේ වුව ද කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් නිකුත් කරන ලද සහතිකයක ඇති යම් ප්‍රකාශයක නිවැරදි බව මේ වගන්තිය

යටතේ වූ යම් තඩු කටයුත්තක දී මහේස්ත්‍රාත්වරයා විසින් සලකා බැලීම, විභාග කිරීම හෝ තීරණය කිරීම සඳහා මේ වගන්තියෙහි කිසිවකින් බලය පවරනු ලැබීමක් හෝ නියම කිරීමක් හෝ නොකළ යුතු ය.

(2) 1979 අංක 15 දරන අපරාධ තඩු විධාන සංග්‍රහය පනතේ 291 වන වගන්තියේ (2) සිට (5) තෙක් වූ උපවගන්තිවල විධිවිධාන කිසිවක් මේ වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියේ සඳහන් අවස්ථාවකට අදාළ නොවිය යුතු ය.

(3) (1) වන උපවගන්තියේ සඳහන් වූ ද පැහැර හැරී තැනැත්තා වෙත නියම කරන ලදැයි ඒ උපවගන්තියෙන් සැලකෙන දඩය නොගෙවා පැහැර හැරීම නිසා පැහැර හැරී තැනැත්තා බන්ධනාගාරගත කිරීමකට නියම කරනු ලැබූවා වූ යම් අවස්ථාවක ඒ දඩ මුදල ගෙවීම සඳහා මහේස්ත්‍රාත්වරයා විසින් කල් දිය හැකි ය. නැතහොත් ඒ මුදල වාරික මගින් ගෙවන ලෙස විධාන කළ හැකි ය.

(4) (1) වන උපවගන්තියෙන් විධිවිධාන සලස්වා ඇති පරිදි හේතු දැක්වීම සඳහා ඒ උපවගන්තිය යටතේ කල් දීමෙහි හෝ (3) වන උපවගන්තිය යටතේ දඩය ගෙවීම සඳහා කල් දීමෙහි වූ මූලික කොන්දේසියක් වශයෙන්, අධිකරණය විසින් ඇප නියම කළ හැකි ය. තව ද පැහැර හැරිය තැනැත්තාට එලෙස ඇප දීමට නියම කළ විටක 1979 අංක 15 දරන අපරාධ තඩු විධාන සංග්‍රහය පනතේ XXXIV වන පරිච්ඡේදයේ විධිවිධාන අදාළ විය යුතු ය.

(5) (3) වන උපවගන්තිය යටතේ ගෙවීම් වාරික මගින් ගෙවීමට නියම කරනු ලැබ තිබිය දී ඉන් යම් වාරිකයක් නොගෙවා පැහැර හරිනු ලැබූ අවස්ථාවක, ඒ වන විට නොගෙවා ඉතිරිව ඇති සියලුම වාරික ගෙවීම පැහැර හැර ඇත්තාක් සේ තඩු කටයුතු පැවරිය හැකි ය.

44. (1) යම් තැනැත්තකු විසින් ගෙවිය යුතු බද්ද නොගෙවා පැහැර හැර ඇත්තා වූ ද —

ණය ආදියෙන් බද්ද අයකර ගැනීම.

(අ) යම් තැනැත්තකු, පැහැර හැරී තැනැත්තා හෝ ඔහුගේ අනුයෝජිතයාට ණයගැතිව සිටීමේ හෝ ඔහුට මුදල් ගෙවීමට සූදානම් ව සිටීමේ ශක්‍යතාවක් ඇති බව ; හෝ

(ආ) යම් තැනැත්තකු, පැහැර හැරි තැනැත්තා හෝ ඔහුගේ අනුයෝජිතයා හෝ සඳහා නැතහොත් ඔහු වෙනුවෙන් මුදල් තබා ගෙන සිටීමේ ශක්‍යතාවක් ඇති බව ; හෝ

(ඇ) පැහැර හැරි තැනැත්තාට හෝ ඔහුගේ අනුයෝජිතයාට ගෙවීම සඳහා වෙන යම් තැනැත්තකු වෙනුවෙන් යම් තැනැත්තකු මුදල් තබාගෙන සිටීමේ ශක්‍යතාවක් ඇති බව ; හෝ

(ඈ) පැහැර හැරි තැනැත්තාට හෝ ඔහුගේ අනුයෝජිතයාට මුදල් ගෙවීමට යම් තැනැත්තකු අත් කිසි තැනැත්තකුගේ බලය ලබා සිටීමේ ශක්‍යතාවක් ඇති බව

කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාට පෙනී යන්නා වූ ද අවස්ථාවක, නොගෙවා පැහැර හැරිය මුදල් ප්‍රමාණයට වැඩි නොවන මුදලක් දැන්වීමේ නම් කරනු ලැබූ නිලධාරියාට ගෙවන ලෙස නියම කරන (පැහැර හරින්නා වෙත පිටපතක් තැපෑලෙන් යැවිය යුතු) ලියවිල්ලකින් වූ දැන්වීමක් ඒ තැනැත්තාට කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් දිය හැකි ය. ඒ දැන්වීම ලැබූ දිනයෙහි දී ඔහු අතෙහි ඇති හෝ ඔහුගෙන් අයවිය යුතු හෝ මුදල් වලට ද දැන්වීමේ දිනට පසු මාස තුනක කාලයක් ඇතුළත යම් අවස්ථාවක ඔහු අතට පත්වන හෝ ඔහුගෙන් අයවිය යුතු හෝ ඔහු විසින් ගෙවීමට සූදානම් වන හෝ සියලු මුදල් වලට ද ඒ දැන්වීම අදාළ විය යුතු ය.

(2) මේ වගන්තිය ප්‍රකාර යම් ගෙවීමක් කළ තැනැත්තකු ගෙවීම පැහැර හැරි තැනැත්තාගේ ද සම්බන්ධතාවක් ඇති අත් සියලු තැනැත්තන්ගේ ද බලය යටතේ ක්‍රියා කළ ලෙස සැලකිය යුතු ය. තවද යම් ලිඛිත නීතියක, ගිවිසුමක හෝ එකඟවීමක කවර විධිවිධානයක් තිබුණ ද සියලු සිවිල් හෝ අපරාධ නඩු කටයුතුවල දී ඒ ගෙවීම සම්බන්ධයෙන් වගකීමෙන් ඒ තැනැත්තා මෙයින් නිදහස් කරනු ලැබේ.

(3) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ යම් තැනැත්තකුට දැන්වීමක් දෙනු ලැබූ අවස්ථාවක (1) වන උපවගන්තියේ සඳහන් මුදල් ඔහුගේ අතට නොලැබීමේ හෝ ඒ උපවගන්තියේ සඳහන් කාලසීමාව ඇතුළත එවැනි මුදල් ඔහුගෙන් අයවිය යුතු නොවීමේ හේතුවෙන් ඒ දැන්වීම අනුව ක්‍රියා කිරීමට නොහැකි වූ විට ඔහු විසින් ඒ කාලසීමාව ඉකුත් වීමෙන් දින දහහතරක් ඇතුළත ඒ කරුණු දන්වා කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත ලියවිල්ලකින් වූ දැන්වීමක් දිය යුතු ය.

(4) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ දැන්වීමක් දෙනු ලැබූ යම් තැනැත්තකුට ඒ දැන්වීම අනුව ක්‍රියා කිරීමට නොහැකි වූ අවස්ථාවක (3) වන උප වගන්තියෙන් විධිවිධාන සලසා ඇති පරිදි කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාට දැනුම්දීම ඒ තැනැත්තා විසින් පැහැර හැර ඇත්තා වූ ද අවස්ථාවක, තැනහොත් දැන්වීම හා සම්බන්ධ බද්ද හෝ ඉන් කොටසක් හෝ ඒ තැනැත්තා විසින් අඩු කරගනු ලැබ හෝ අඩුකර ගැනීමට හැකිව තිබේ ඒ බද්ද හෝ ඉන් කොටස (1) වන උපවගන්තියේ සඳහන් කරනු ලැබූ කාලසීමාව ඉකුත් වීමෙන් දින දහ හතරක් ඇතුළත කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් නියම කරනු ලැබූ පරිදි ගෙවා නොමැති අවස්ථාවක, ඒ තැනැත්තා පුද්ගලයකු නම් ඒ තැනැත්තා ද ඒ තැනැත්තා සංස්ථාගත කරනු ලැබූ හෝ නොලැබූ සමාගමක් හෝ පුද්ගල මණ්ඩලයක් නම් ඒ සමාගමේ හෝ පුද්ගල මණ්ඩලයේ ලේකම්, කළමනාකරු හෝ අනෙක් ප්‍රධාන නිලධරයා ද, අඩු කර ගැනීමට ඔහුට නියම කරනු ලැබූ සම්පූර්ණ බද්ද සඳහා පෞද්ගලිකව වගකිව යුතු ය. ඒ මුදල මේ පනතින් සලස්වනු ලැබූ සෑම මාර්ගයකින්ම අවස්ථාවෝචිත පරිදි ඒ පුද්ගලයාගෙන්, ලේකම්ගෙන්, කළමනාකරුගෙන් හෝ වෙනත් ප්‍රධාන නිලධරයාගෙන් අය කරගත හැකි ය.

(5) මේ වගන්තියේ කාර්ය සඳහා “පැහැර හැරී තැනැත්තා” යන යෙදුමට නොගෙවා පැහැර හැරිය තැනැත්තකුගේ අනුයෝජිතයකු ඇතුළත් වන ලෙස සැලකිය යුතු අතර, යම් තැනැත්තකු ජීවත්ව සිටියේ නම් ඔහු විසින් ගෙවිය යුතු විය හැකිව තිබූ බද්ද ගෙවීමට පැහැර හැර ඇති අවස්ථාවකට මේ වගන්තියේ විධිවිධාන අදාළ විය යුතු ය. තව ද එබඳු අවස්ථාවකට එම විධිවිධාන අදාළ කිරීමේ කාර්ය සඳහා (1) වන උප වගන්තියේ “පැහැර හැරී තැනැත්තා” යන යෙදුමෙන් —

(අ) තැපීගිය තැනැත්තකුගේ පොල්මැකරු හෝ අද්මිනිස්ත්‍රාපිකරු; හෝ

(ආ) තැපීගිය තැනැත්තකුගේ දේපළවල සත්තකය භාර ගන්නා හෝ එබන්දකුගේ දේපළ පාලනයට මැදිහත් වන්නා වූ යම් තැනැත්තෙක් ; හෝ

(ඇ) තැපීගිය තැනැත්තකුගේ බුදලය සම්බන්ධයෙන් අත්තිම කැමති පත්‍රය හෝ අද්මිනිස්ත්‍රාපි බලපත්‍රය ප්‍රදානය කරන

ලෙස හෝ නැවත මුද්‍රා තැබීම සඳහා හෝ දියා අධිකරණයෙන් ඉල්ලා සිටි හෝ එසේ ඉල්ලුම් කිරීමට හිමිකම් ඇති හෝ තැනැත්තෙක්

අදහස් වේ.

ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැර යන තැනැත්තන් ගෙන් බදු අය කර ගැනීම.

45. (1) යම් තැනැත්තකු විසින් ගෙවිය යුතු බද්ද නොගෙවා ඒ තැනැත්තා ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැර යෑමට ආසන්න බව හෝ එසේ බැහැර යෑමට ඉඩ ඇති බව හෝ කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාගේ මතය වූ අවස්ථාවක, එකී බද්දේ විස්තර ද ඒ තැනැත්තාගේ නම ද අඩංගු සහතිකයක් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් මහෙස්ත්‍රාත්වරයකු වෙත නිකුත් කරනු ලැබිය හැකි ය. ඒ මහෙස්ත්‍රාත්වරයා වෙත, එය ලැබුණු විට, බදු ගෙවීම හෝ එය ගෙවීම සඳහා කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා සෑහීමකට පත්වන ආකාරයට ඇප නැඟීම හෝ නොකර ඒ තැනැත්තා ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැර යෑම වැළැක්වීම සඳහා අවශ්‍ය වන පියවර ගැනීමට විධානයක් ඒ මහෙස්ත්‍රාත්වරයා විසින් පොලිස්පතිවරයා වෙත නිකුත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

(2) මහෙස්ත්‍රාත්වරයා වෙත තමාගේ සහතිකය නිකුත් කරන වේලාවෙහි, කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් ඒ තැනැත්තාට ඒ පිළිබඳව නිවේදනය පෞද්ගලිකව භාර කිරීමෙන් හෝ ලියාපදිංචි කරනු ලැබූ ලිපියක් තැපෑලෙන් යැවීමෙන් හෝ විදුලි පුවතක් මගින් හෝ නිකුත් කරනු ලැබිය යුතු ය. එහෙත් එවැනි යම් නිවේදනයක් ඒ තැනැත්තාට නොලැබීමේ හේතුවෙන් මේ වගන්තිය යටතේ වූ නඩු කටයුතු බල රහිත නොවිය යුතු ය.

(3) බදු ගෙවූ බවට හෝ බදු ගෙවීම සඳහා ඇප තැබූ බවට කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් අත්සන් කරනු ලැබූ සහතිකයක් ඉදිරිපත් කිරීම තැනහොත් පොලිස් ස්ථානයක් භාර පොලිස් නිලධරයකුට ඒ බදු මුදල් ගෙවීම, ඒ තැනැත්තාට ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැර යෑමට ඉඩ හැරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් බලයක් විය යුතු ය.

(4) යම් බදු මුදලක් යම් පොලිස් නිලධරයකුට ගෙවනු ලැබූ විට ඒ පොලිස් නිලධරයා විසින් ඒ මුදල කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත නොපමාව ගෙවනු ලැබිය යුතු ය.

බදු අයකර ගැනීමේ මාර්ග එකකට වැඩි ගණනක් ප්‍රයෝජනයට ගැනීම.

46. මේ පනත යටතේ යම් තැනැත්තකුගෙන් අය විය යුතු යම්පූර්ණ බද්ද මේ පනතේ සලසා ඇති විධිවිධාන එකක් යටතේ අයකර ගත නොහැකි බව හෝ නොහැකි විය හැකි බව හෝ කොමසාරිස් ජනරාල් වරයාගේ මතය වූ අවස්ථාවක, ඒ

තැනැත්තා සම්බන්ධයෙන් 43 වන වගන්තිය යටතේ මහෙස්ත්‍රාත්වරයකු විසින් ආඥාවක් කර එය ක්‍රියාත්මක කර තිබුණ ද ඒ නොතකා එසේ නොගෙවා ඉතිරිව ඇති යම් මුදලක් අය කර ගැනීම සඳහා මේ පනතේ විධිවිධාන සලස්වනු ලැබූ බදු අයකර ගැනීමේ වෙනත් යම් මාර්ගයක් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් අනුගමනය කරනු ලැබීම නීත්‍යානුකූල විය යුතු ය.

47. යම් තැනැත්තකුගෙන් අය විය යුතු බද්ද අයකර ගැනීමේ කාර්ය සඳහා කොමසාරිස් ජනරාල් වරයාට අවශ්‍ය වන යම් තොරතුරක්, කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් ඕනෑම තැනැත්තකු වෙත දෙනු ලබන ලිඛිත දැන්වීමක් මගින් ඒ දැන්වීමේ සඳහන් කර ඇති කාලය ඇතුළත තමා වෙත සපයන ලෙස නියම කරනු ලැබිය හැකි ය.

බද්ද අයකර ගැනීම සඳහා තොරතුරු ලබා ගැනීම පිළිබඳව කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා සතු බලය.

48. (1) ගෙවිය යුතු දිනයේ දී හෝ ඊට කලින් සංස්ථාගත පුද්ගල මණ්ඩලයක් විසින් යම් බද්දක් ගෙවා නොමැති අවස්ථාවක ඒ සංස්ථාගත පුද්ගල මණ්ඩලයට අදාළව වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියක කුමක් සඳහන්ව තිබුණ ද, ඒ පැහැර හැරීම සඳහා ඒ නිලධරයා වගකිව යුතු වුව ද නොවුව ද ඒ සංස්ථාගත පුද්ගල මණ්ඩලයේ කළමනාකරුවකුට, අධ්‍යක්ෂවරයකුට, ලේකම්වරයාට හෝ වෙනත් යම් ප්‍රධාන නිලධරයකුට විරුද්ධව මේ පරිච්ඡේදයේ සියලු විධිවිධාන හෝ එහි යම් විධිවිධානයක් යටතේ ක්‍රියා කිරීම නීත්‍යානුකූල වන්නේ ය.

ප්‍රධාන නිලධරයාගෙන් හා වෙනත් අයගෙන් බද්ද අයකර ගැනීම.

(2) ගෙවිය යුතු දිනයේ දී හෝ ඊට කලින්, හවුල් ව්‍යාපාරයක් හෝ ඒකාබද්ධ ව්‍යාපාරයක් විසින් බද්ද ගෙවා නොමැති අවස්ථාවක, වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියක කුමක් සඳහන්ව තිබුණ ද ඒ පැහැර හැරීම සඳහා ඒ තැනැත්තා වගකිව යුතු වුව ද නොවුව ද යම් හවුල්කරුවකුට හෝ ඒකාබද්ධ ව්‍යාපාරයේ යම් සාමාජිකයකුට විරුද්ධව මේ පරිච්ඡේදයේ සියලු විධිවිධාන හෝ එහි යම් විධිවිධානයක් යටතේ ක්‍රියා කිරීම නීත්‍යානුකූල වන්නේ ය.

49. (1) මේ පරිච්ඡේදයෙන් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත පිරිනැමුණු හෝ පැවැරුණු බලතල හෝ කර්තව්‍ය කිසිවක් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් තමාගේ අත්සන යටතේ වූ ලියවිල්ලකින් යම් තක්සේරුකරුවකු වෙත පවරනු ලැබිය හැකි ය.

කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාගේ බලතල හා කර්තව්‍ය පැවරීම.

(2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ බලතල හෝ කර්තව්‍ය කිසිවක් පවරනු ලැබූ යෑම තක්සේරුකරුවකු විසින් ම ඒ බලතල හෝ කර්තව්‍ය ක්‍රියාත්මක කිරීම හෝ ඉටු කිරීම කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාගේ සමාන්‍ය හෝ විශේෂ විධානවලට යටත්ව කරනු ලැබිය යුතු ය.

IX වන පරිච්ඡේදය

විශේෂ අවස්ථා .

අශක්‍යතාවට පත්
තැනැත්තකු
වෙනුවෙන් කවරකු
විසින් ක්‍රියාකළ
හැකි ද යන බව.

50. යම් තැනැත්තකු විසින් කරනු ලැබිය යුතු යයි මේ පනතින් හෝ මේ පනත යටතේ නියමිත යම් ක්‍රියාවක් හෝ දෙයක් ඉටු කිරීම, ඒ තැනැත්තා අශක්‍යතාවට පත් තැනැත්තකු නම්, ඒ අශක්‍යතාවට පත් තැනැත්තාගේ භාරකරු විසින් කරනු ලැබිය යුතු යයි නියමිත ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

හවුල් ව්‍යාපාරයක්
වෙනුවෙන් ප්‍රමුඛ
හවුල්කරු ක්‍රියාකළ
යුතු බව.

51. යම් තැනැත්තකු විසින් කරනු ලැබිය යුතු යයි මේ පනතින් හෝ මේ පනත යටතේ නියමිත යම් ක්‍රියාවක් හෝ දෙයක් ඉටු කිරීම, තැනැත්තන් දෙදෙනෙකු හෝ ඊට වැඩි සංඛ්‍යාවක් සිටින හවුල් ව්‍යාපාරයක දී ඒ හවුල් ව්‍යාපාරයේ ප්‍රමුඛ හවුල්කරු විසින් කරනු ලැබිය යුතු යයි නියමිත ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය:

එසේ වුව ද, හවුල් ව්‍යාපාරයක ප්‍රමුඛ හවුල්කරු වශයෙන් මේ පනතේ විධිවිධාන යටතේ දැනුම්දීමක් කරනු ලැබ ඇති යම් තැනැත්තකු, ඔහු ඒ හවුල් ව්‍යාපාරයේ කොටස්කරුවකු නොවන බව හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ වෙනත් යම් තැනැත්තකු ඒ හවුල් ව්‍යාපාරයේ ප්‍රමුඛ හවුල්කරු වන බව හෝ ඔහු සනාථ කරන්නේ නම් මිස, ඔහු ඒ හවුල් ව්‍යාපාරයේ ප්‍රමුඛ හවුල්කරු ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

සමාගමක් හෝ
පුද්ගල මණ්ඩලයක්
වෙනුවට ප්‍රධාන
නිලධරයා ක්‍රියාකළ
යුතු බව.

52. (1) සංස්ථාගත කළ හෝ සංස්ථාගත නොකළ සෑම සමාගමක හෝ පුද්ගල මණ්ඩලයක ලේකම්, කළමනාකරු, අධ්‍යක්ෂ හෝ අනෙක් ප්‍රධාන නිලධරයා මේ පනතේ විධිවිධාන යටතේ එවැනි සමාගමක් හෝ පුද්ගල මණ්ඩලයක් විසින් කරනු ලැබීමට නියමිත සියලු ක්‍රියා, කාරණ සහ දේවල් කිරීම සම්බන්ධයෙන් වගකිව යුතු ය:

එසේ වුව ද සමාගමක් හෝ පුද්ගල මණ්ඩලයක් වෙනුවෙන් මේ පනත යටතේ දැන්වීමක් දෙනු ලැබූ යම් තැනැත්තකු ඒ සමාගම හෝ පුද්ගල මණ්ඩලය සමඟ තමාගේ සම්බන්ධයක් නොමැති බව හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ වාසික අත් තැනැත්තකු එහි ප්‍රධාන නිලධරයා බව ඔප්පු කරනහොත් මිස, ඔහු එහි ප්‍රධාන නිලධරයා ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(2) සංස්ථාගත කළ හෝ සංස්ථාගත නොකළ සමාගමක් හෝ පුද්ගල මණ්ඩලයක් විසින් මේ පනත යටතේ වරදක් කරනු ලැබූ.

අවස්ථාවක, ඒ වරද කරනු ලැබූ අවස්ථාවේ ඒ සමාගමේ හෝ පුද්ගල මණ්ඩලයේ ලේකම්, කළමනාකරු, අධ්‍යක්ෂ හෝ අනෙක් ප්‍රධාන නිලධාරියා වශයෙන් සිටි සෑම තැනැත්තකු ම, ඒ වරද කර ඇත්තේ තමාගේ අනුදැනුම නොමැතිව බව සහ එම තනතුරේ තම කර්තව්‍යවල ස්වභාවය අනුව එම වරද කිරීම වැළැක්වීමට ක්‍රියාකළ යුතු වූ පරිදි සියලු උද්යෝගයෙන් තමා ක්‍රියාකළ බව ඔප්පු කරතහොත් මිස, ඒ වරදට වරදකරු ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

53. (1) මින් මතු සලසා ඇති විධිවිධානවලට යටත්ව, බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක් තුළ දී, බද්ද අය කළ හැකි වූ තැනැත්තකු, ඒ බද්ද අය කළ හැකි වනුයේ යම් බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධයෙන් ද ඒ බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකම් අවසන් කරන අවස්ථාවක, බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකම් පවත්වා ගෙන යාම ඔහු විසින් අවසන් කරනු ලැබ තිබුණ ද, ඒ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව තුළ දී ඔහු ඒ බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකම් පවත්වා ගෙන ගිය කාලසීමාව සඳහා ඒ බද්ද ගෙවීමට ඔහු බැඳී සිටිය යුතු ය.

බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකමක් අවසන් වන අවස්ථාවේ දී බද්ද ගෙවීමේ වගකීම.

(2) බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකම් පවත්වා ගෙන යන යම් තැනැත්තකු විසින්, ඒ බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකම් යම් කර්මාන්තයක හෝ ව්‍යාපාරයක අයිතිය වෙනස්වීමේ ප්‍රතිඵලය ඇති වන පරිදි වෙනත් යම් තැනැත්තකු වෙත පවරනු ලබන අවස්ථාවක, ඒ පැවරුමට පෙරාතුව වූ කාලසීමාව සඳහා ඒ බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකම සම්බන්ධයෙන් ගෙවිය යුතු වූ යම් බද්දක් ඒ පැවරුම්කරුගෙන් අය කර ගත නොහැකි නම් පැවරුම්ලාභී වෙත තක්සේරුවක් කරනු ලැබ නොතිබුණ ද පැවරුම්ලාභියාගෙන් අය කර ගත හැකි වන අතර, බද්ද එකතු කිරීම හෝ ලබා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් මේ පනතේ විධිවිධාන ඒ අනුව අදාළ විය යුතු ය.

54. (1) බද්ද අය කළ හැකි වූ යම් තැනැත්තකු මියයන අවස්ථාවක, ඒ තැනැත්තාගේ මරණය සිදුවීමට පෙරාතුව වූ සියලු ම බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවන් සම්බන්ධයෙන් ඒ තැනැත්තා ජීවත්ව සිටියේ නම් ඔහුගෙන් අය කළ හැකි වූ බද්ද ඒ තැනැත්තාගේ පොල්මැකරුගෙන් අය කරනු ලැබිය යුතු වන අතර, ඒ මියගිය තැනැත්තා, ජීවත්ව සිටියේ නම් මේ පනත යටතේ වගකිව යුතු වූ සියලු ක්‍රියා, කාරණා හා දේවල් සම්බන්ධයෙන් ද වගකිව යුතු ය:

බද්ද ගෙවීම සඳහා පොල්මැකරු සතු වගකීම.

(අ) මියගිය තැනැත්තාගේ යම් ක්‍රියාවක් හෝ පැහැර හැරීමක් සම්බන්ධයෙන් පොල්ම:කරුව විරුද්ධව කිසිදු තඩු කටයුත්තක් පවරනු නොලැබිය යුතු ය ;

(ආ) ඒ තැනැත්තාගේ මරණය සිදු වූ දිනට පෙරාතුව වූ කාල පරිච්ඡේදයන් සම්බන්ධයෙන්, මරණය සිදු වූ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවේ අවසානයේ සිට අවුරුදු තුනකට පසුව තක්සේරුවක් හෝ අතිරේක තක්සේරුවක් කරනු නොලැබිය යුතු ය ; සහ

(ඇ) මේ වගන්තිය යටතේ පොල්ම:කරුගේ වගකීම —

(i) මේ වගන්තිය යටතේ බද්ද සම්බන්ධයෙන් බැඳීම් පැන නගින බවට පොල්ම:කරුව දන්වීම් දෙනු ලබන දිනය වන විට ඔහු සත්තකයෙහි හෝ ඔහුගේ පාලනයෙහි පැවැති මිය ගිය තැනැත්තාගේ බුදලේ ප්‍රමාණයට ; සහ

(ii) අර්ථලාභියකු අතට පත්ව තිබිය හැකි ඒ බුදලයේ යම් කොටසක ප්‍රමාණයට

සීමා විය යුතු ය.

(2) පොල්ම:කරුවකු විසින් මියගිය තැනැත්තකුගේ බුදලය වෙනුවෙන් ඒ බුදලයේ කොටසක් වන යම් බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකම් පවත්වාගෙන යනු ලබන අවස්ථාවක ඒ මියගිය තැනැත්තා ජීවත්ව සිටියේ නම් ඔහුගෙන් අය කර ගත හැකිව තිබුණු බද්ද, ඒ බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධයෙන්, ඒ පොල්ම:කරුගෙන් අයකර ගනු ලැබිය යුතු ය.

තමන්ට අයත්
නොවන බදු අය
කළ හැකි
ක්‍රියාකාරකම්
සම්බන්ධයෙන් බද්ද
ගෙවීම සඳහා
ඇතැම් තැනැත්තන්
සතු වගකීම.

55. බද්දක් ගෙවිය යුතු යම් බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකම් යම් තැනැත්තකු විසින් යම් වෙනත් තැනැත්තකු වෙනුවෙන් ඒ වෙනත් තැනැත්තාගේ අනුයෝජිත වශයෙන් පවත්වා ගෙන යනු ලබන අවස්ථාවක, ඒ බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධයෙන් පළමුව සඳහන් කළ තැනැත්තාගෙන්, මේ පනත යටතේ පසුව සඳහන් කළ තැනැත්තාගෙන් අය කළ යුතු ආකාරයට ම හා ප්‍රමාණයට ම, බද්ද අය කර ගත යුතු ය.

ඒකාබද්ධ
අනුයෝජිතයන්
භාරකරුවන් හා
පොල්ම:කරුවන්.

56. තැනැත්තන් දෙදෙනකු හෝ ඊට වැඩි සංඛ්‍යාවක් භාරයක භාරකරුවන්ගේ තත්ත්වයෙහි ලා හෝ මිය ගිය තැනැත්තකුගේ බුදලයේ පොල්ම:කරුවන්ගේ තත්ත්වයෙහි ලා හෝ ක්‍රියා කරන අවස්ථාවක, මේ පනත යටතේ ඔවුන්ගෙන් අය කළ හැකි වන

බද්ද ඒකාබද්ධව හා වෙන් වෙන් වශයෙන් ඔවුන්ගෙන් අය කරනු ලැබිය හැකි වන අතර, ඒ බද්ද ඒකාබද්ධව හා වෙන් වෙන් වශයෙන් ගෙවීමට බැඳී සිටිය යුතු ය.

57. 1982 අංක 17 දරන සමාගම් පනතේ කුමක් සඳහන් වුව ද, සමාගමක් ඇවර කරනු ලබන අවස්ථාවක හා ඒ සමාගම විසින් ගෙවිය යුතු වූ යම් බද්දක් අයකර ගත නොහැකි වූ අවස්ථාවක, බද්ද අය කරනු ලබන්නේ යම් කාලසීමාවක් සම්බන්ධයෙන් ද ඒ කාලසීමාව තුළ යම් කාලයක් සඳහා සමාගමේ අධ්‍යක්ෂවරයකුට සිටි සෑම තැනැත්තකු ම බද්ද ගෙවීම පැහැර හැරීම, සමාගමේ කටයුතු සම්බන්ධයෙන් තමාගේ යම් දළ නොසැලකිල්ලට, ව්‍යතික්‍රමයකට හෝ යුතුකම් පැහැර හැරීමටකට පැවරිය නොහැකි බව ඔහු විසින් ඔප්පු කරනු ලබන්නේ නම් මිස, ඒ බද්ද ගෙවීම සම්බන්ධයෙන් ඒකාබද්ධව හා වෙන් වෙන් වශයෙන් වගකිව යුතු වන අතර, බද්ද එකතු කර ගැනීම හා අයකර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් මේ පනතේ විධිවිධාන ඒ අනුව අදාළ විය යුතු ය.

සමාගමක් ඇවර කිරීමේ දී හෝ පුද්ගල මණ්ඩලයක් විසුරුවා හැරීමේ දී බද්ද ගෙවිය යුතු වන තැනැත්තන්.

X වන පරිච්ඡේදය

බදු ආපසු ගෙවීම

58. (1) යම් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක් අවසන් වී අවුරුදු තුනක් ඇතුළත ලියා පදිංචි තැනැත්තකු විසින් වැඩිපුර ගෙවා ඇති යම් බදු මුදලක් හෝ දඩ මුදලක් ආපසු අයකර ගැනීම සඳහා ඉල්ලුම් කරමින් එම කාලසීමාව සඳහා ගෙවීමට තමා යටත්ව සිටි මුදලට වඩා වැඩි මුදලක් ඒ තැනැත්තා විසින් බදු වශයෙන් හෝ දඩ මුදලක් වශයෙන් ගෙවා ඇති බවට කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා සැහීමට පත් කරයි නම්, (3) වන උපවගන්තියේ විධිවිධානවලට යටත්ව, බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව තුළ දී වැඩිපුර ගෙවා ඇති මුදල ආපසු ලබා ගැනීමට එම තැනැත්තාට හිමිකම් ඇත :

වැඩිපුර බදු ආපසු ගෙවීම.

එසේ වුව ද තවදුරටත්,

(i) අපනයනකරුවකු හෝ

(ii) 21 වන වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තියේ (iii) වන ඡේදයේ සඳහන් යම් ලියාපදිංචි තැනැත්තකුට,

ඉල්ලීම ලැබීමෙන් දින තිහක කාලයක් ඇතුළත වැඩිපුර ගෙවා ඇති බදු මුදල හෝ දඩ මුදල ආපසු ලබා ගැනීමට හිමිකම් ලැබිය යුතු ය.

(2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ හිමිකම්පෑමක් කිරීමට හිමිකම ඇති ලියාපදිංචි කළ තැනැත්තකුට මරණය, අශක්‍යතාව, බුන්වත් බව, ඇවර කිරීම හෝ වෙනත් හේතුවක් නිසා, හිමිකම්පෑමක් කිරීමට නොහැකි වූ අවස්ථාවක, (1) වන උපවගන්තියේ අර්ථානුකූලව වැඩිපුර ගෙවා ඇති යම් බදු මුදලක් හෝ දඩ මුදලක් ඒ තැනැත්තාගේ හෝ ඔහුගේ බුදලයේ වාසිය සඳහා ආපසු ලබාගැනීමට, අවස්ථාවෝචිත පරිදි, ඔහුගේ පොල්මනකරුට, භාරකරුට හෝ දේපළ ලබන්නාට හිමිකම තිබිය යුතු ය.

(3) (1) වන උපවගන්තියේ කුමක් සඳහන් වුව ද —

(අ) යම් ලියාපදිංචි කළ තැනැත්තකු විසින් යම් බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක් හෝ බදු අය කළ හැකි කාල සීමාවක මාසයක් වෙනුවෙන් වූ යම් බද්දක් නියමිත දිනයට කලින් මුළු ප්‍රමාණයම හෝ එහි යම් කොටසක් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත ගෙවීම පැහැරහැර ඇති අවස්ථාවක, ඒ තැනැත්තාට නිසි දන්වීම කිරීමෙන් පසු, ඒ නොගෙවා ඇති බද්දට එරෙහිව, ඒ තැනැත්තාට අන්‍යාකාරයෙන් ආපසු ගෙවිය යුතු යම් මුදලක් හෝ යම් මුදලක කොටසක් හෝ 59 වන වගන්තිය යටතේ ගෙවිය යුතු පොලී මුදලක හෝ පොලී මුදලක යම් කොටසක් හිලව් කරනු ලැබිය හැකි අතර එසේ හිලව් කරන ලද යම් මුදලක් ඒ ලියාපදිංචි කළ තැනැත්තාගෙන් ලැබුණු ගෙවීමක් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය ;

(ආ) ලියාපදිංචි කළ යම් තැනැත්තකු විසින් බදු ගෙවිය හැකි යම් කාලසීමාවක් හෝ බදු ගෙවිය හැකි කාලසීමාවක යම් මාසයක් වෙනුවෙන් වූ වාර්තාවක් බදු අය කළ හැකි යම් කාලසීමාවක හෝ බදු අය කළ හැකි කාලසීමාවක යම් මාසයක සපයා නොමැති අවස්ථාවක, ඒ ලියාපදිංචි කළ තැනැත්තා විසින් ඒ වාර්තා සපයන තෙක්, අන්‍යාකාරයෙන් ආපසු ගෙවිය යුතු යම් මුදලක් හෝ මේ පනතේ 59 වන වගන්තිය යටතේ ගෙවිය යුතු පොලියක යම් ප්‍රමාණයක් ඒ තැනැත්තාට ගෙවීම කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් අත්හිටුවනු ලැබිය හැකි ය.

ආපසු ගෙවීම මත පොලී.

59. (1) මේ පනත යටතේ ලියාපදිංචි කළ තැනැත්තකුට ආපසු ගෙවිය යුතු යම් මුදලක් ඒ ආපසු ගෙවීම කළ යුතු නියමිත දිනයේ සිට දින තිහක කාලයක් ඇතුළත ආපසු ගෙවා නොමැති

අවස්ථාවක කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් ඒ තැනැත්තාට නියමිත දිනයේ සිට නිස් වන දිනයෙන් ආරම්භව, මේ පනත යටතේ ඒ තැනැත්තාට කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් ආපසු ගෙවීමට නියම කරනු ලැබ ඇති මුදල ආපසු ගෙවන දිනය තෙක්, එම ප්‍රමාණය මත කලින් කල අමාත්‍යවරයා විසින් නියම කරනු ලබන අනුප්‍රමාණයන් අනුව පොලිය ගෙවනු ලැබිය යුතු ය.

(2) මේ වගන්තියේ කාර්ය සඳහා “නියමිත දිනය” යන්නෙන්—

(i) අභියාචනය කරනු ලැබූ තක්සේරුව සම්බන්ධයෙන් තක්සේරුකරු සමග එකඟත්වයකට පැමිණි දිනයේ සිට හෝ අභියාචනය නිශ්චය කරනු ලැබූ දිනයේ සිට ; හෝ

(ii) 22 වන වගන්තියේ (4) වන උපවගන්තිය යටතේ ලියවිල්ලකින් කරන ලද ආපසු ගෙවීමක් සඳහා වූ හිමිකම්පෑමක් නොවන, ඒ තැනැත්තාගෙන් ලියවිල්ලකින් වූ හිමිකම්පෑමක් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත ලැබුණු දිනයේ සිට

දින අනුවකින් අවසන් වන කාලසීමාව අදහස් වේ.

XI වන පරිච්ඡේදය

ගෙවීම් වලින් බද්ද අඩු කිරීම

60. (1) ගිවිසුමට එළැඹියේ නියමිත දිනයට පෙර වුව ද, නොවුව ද, යම් තැනැත්තකු විසින් තමා පාර්ශ්වයක්ව සිටින්නා වූ ගිවිසුමක් ප්‍රකාර හෝ ගිවිසුමකට පාර්ශ්වයක් වන්නා වූ වෙනත් යම් තැනැත්තකු වෙනුවෙන් ඒ ගිවිසුම ප්‍රකාර හෝ යම් ගෙවීමක් කරන ලද අවස්ථාවක, අමාත්‍යවරයා විසින් ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලබන නියමයක් මගින් නියම කරනු ලබන අනුප්‍රමාණයකට, ඒ ගෙවීමේ ප්‍රතිශතයක් විය යුතු බද්දක්, ඒ ගෙවීම කරන සෑම තැනැත්තකු විසින් ම ඒ ගෙවීමෙන් අඩු කර ගනු ලැබිය යුතු ය. තවද එසේ අඩු කර ගන්නා ලද බදු මුදල ඒ තැනැත්තාගෙන් ජනරජයට අය විය යුතු ණයක් විය යුතු අතර, ඒ ණය මුදල වහා ම අය කර ගනු ලැබිය හැකි විය යුතු ය. නැතහොත් ඒ තැනැත්තා විසින් මේ පනත යටතේ ගෙවිය යුතු යම් බද්දක් වේ ද ඒ බද්දට අමතරව ඒ ණය මුදල තක්සේරු කර ඒ තැනැත්තාගෙන් අය කර ගත හැකි ය:

ගෙවීම්වලින් බද්ද අඩු කිරීම.

එසේ වුව ද, ඒ ගිවිසුම ඉටු කිරීමෙහි ලා ගෙවිය යුතු මුළු ප්‍රතිෂ්ඨාව රුපියල් ලක්ෂ දහයක් නොඉක්ම වන්නේ නම් එවැනි අඩු කිරීමක් නොකළ යුතු ය.

(2) (1) වන උපවගන්තියේ විධිවිධාන අනුව බද්ද අඩු කර ගනු ලබන්නා වූ යම් තැනැත්තකු විසින්—

(අ) ඒ අඩු කර ගනු ලැබීම කරන ලද්දේ යම් තැනැත්තකුගේ ගෙවීමකින් ද ඒ තැනැත්තාට—

(i) එසේ ගෙවන ලද දළ මුදල් ප්‍රමාණය ;

(ii) එසේ අඩු කර ගන්නා ලද බදු අනුප්‍රමාණය සහ බදු මුදල් ප්‍රමාණය ; සහ

(iii) නියම වශයෙන් ගෙවන ලද ශුද්ධ මුදල

දක්වන ප්‍රකාශනයක් නිකුත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

(ආ) එසේ අඩු කර ගැනීම කරනු ලැබ දින හතක් ඇතුළත එසේ අඩු කර ගන්නා ලද මුදල—

(i) ගෙවීම කරන ලද්දේ යම් තැනැත්තකුට ද ඒ තැනැත්තාගේ නම සහ ලිපිනය සහ ඇත්නම් ලියාපදිංචි අංකය ;

(ii) එසේ ගෙවන ලද දළ මුදල් ප්‍රමාණය ;

(iii) එසේ අඩු කර ගන්නා ලද බදු අනුප්‍රමාණය සහ බදු මුදල් ප්‍රමාණය ;

(iv) නියම වශයෙන් ගෙවන ලද ශුද්ධ මුදල ; සහ

(v) ගෙවනු ලැබුවේ යම් තැනැත්තකු විසින් ද ඒ තැනැත්තාගේ නම සහ ලිපිනය සහ ලියාපදිංචි අංකය

දක්වන ප්‍රකාශනයක් සමඟ කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාට යවනු ලැබිය යුතු ය.

(3) (1) වන උපවගන්තියට අනුකූලව බද්ද අඩු කර ගන්නා ලද්දේ යම් මුදලකින් ද ඒ මුදල යම් තැනැත්තකුගේ බදු අය කළ හැකි සැපයුමට ඇතුළත් වන අවස්ථාවක, (2) වන උපවගන්තියට අනුකූලව ඒ මුදල සම්බන්ධයෙන් නිකුත් කරන ලද ප්‍රකාශනයක් ඉදිරි

පත් කිරීමෙන් ඒ අඩු කර ගන්නා ලද බදු මුදල වශයෙන් ඒ ප්‍රකාශයේ දක්වා ඇති මුදල ඒ තැනැත්තා විසින් ගෙවනු ලැබිය යුතු බද්දට ගිලිවී කිරීමට ඒ තැනැත්තාට හිමිකම් තිබිය යුතු ය.

(4) මේ වගන්තියේ කාර්ය සඳහා, “ගිවිසුම” යන්නෙන්—

(i) සේවා නියුක්ති ගිවිසුමක් නොවන, කවර වූ හෝ ස්වභාවයක ඉදිකිරීම් වැඩ සම්බන්ධයෙන් වූ යම් ගිවිසුමක් ; හෝ

(ii) (i) ඡේදයේ සඳහන් යම් ගිවිසුමක් සම්බන්ධයෙන් වූ බඩු සහ සේවාවන් සැපයීම සඳහා වූ ගිවිසුමක් ; හෝ

(iii) (i) වන හෝ (ii) වන ඡේදවල සඳහන් යම් ගිවිසුමක් සම්බන්ධයෙන් වූ අනු ගිවිසුමක් ; හෝ

(iv) ප්‍රසංගකරුවකුගේ හෝ කලාශිල්පියකුගේ සේවාවන් සැපයීම සඳහා වූ ගිවිසුමක් ඇතුළු එහෙත් සේවා නියුක්ති ගිවිසුමක් නොවන සේවය සැපයීම සඳහා වූ යම් ගිවිසුමක් ; හෝ

(v) සිතමා ටෝග්‍රාෆ් සේවා පට සැපයීම සඳහා වූ යම් ගිවිසුමක්

අදහස් වේ.

(5) (1) වන උපවගන්තිය අනුව බද්ද අඩු කර ගැනීම පැහැර හරින හෝ කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත යම් බද්දක් (2) වන උපවගන්තිය යටතේ යවනු ලැබීම පැහැර හරින හෝ යම් තැනැත්තකු ගෙවීම පැහැර හරින ලද සේ සලකනු ලැබිය යුතු අතර බදු අයකර ගැනීමට අදාළ වන්නා වූ මේ පනතේ විධිවිධාන එවැනි පැහැර හැරීමක් සම්බන්ධයෙන් ඒ ආකාරයෙන් ම අදාළ විය යුතු ය.

(6) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ යම් අඩු කිරීමක් හෝ (2) වන උපවගන්තිය ප්‍රකාරව යම් ප්‍රේෂණයක් හෝ සිදුකර ඇති යම් තැනැත්තෙක්, බදු ගෙවිය යුතු වූ තැනැත්තාගේ හෝ අදාළ සියලු තැනැත්තන්ගේ බලය යටතේ ක්‍රියා කරනු ලැබ ඇති ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු අතර යම් ලිඛිත නීතියක, ගිවිසුමක හෝ එකඟතාවක කුමක් සඳහන් වුව ද, ඒ තැනැත්තා ඒ අඩු කිරීම හෝ ප්‍රේෂණය සම්බන්ධයෙන් සියලු අපරාධ හෝ සිවිල් නඩු කටයුතු වලට එරෙහිව වගකීමෙන් මෙයින් නිදහස් කරනු ලැබේ.

(7) යම් තැනැත්තකු ගිවිසුම් දෙකකට හෝ ඊට වැඩි ගණනකට ඇතුළත් වී සහ ඒ ගිවිසුම්වල ස්වභාවය හා ඒවායේ පාර්ශ්වකරුවන් සැලකිල්ලට ගෙන ඒ ගිවිසුම් සම්බන්ධයෙන් ගෙවීම් කරනු ලැබුවේ කවර තැනැත්තන්ට ද ඒ තැනැත්තන් එකම සහ එක් තැනැත්තකුගේ ඔහුගේ අනුයෝජිතයා බව තක්සේරුකරුගේ මතය වන අවස්ථාවක, ගෙවන ලද හෝ ගෙවිය යුතු මුදල (1) වන උපවගන්තියේ කාර්යය සඳහා සමුහණය කරනු ලැබිය යුතු ය.

XII වන පරිච්ඡේදය

විවිධ කරුණු

අත්සන හා දැන්වීම
භාරදීම.

61. (1) මේ පනත යටතේ කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් හෝ නියෝජ්‍ය කොමසාරිස්වරයකු විසින් හෝ තක්සේරුකරුවකු විසින් දිය යුතු සෑම දැන්වීමකම, අවස්ථාවෝචිත පරිදි, කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාගේ හෝ නියෝජ්‍ය කොමසාරිස්වරයාගේ හෝ තක්සේරුකරුගේ නම තිබිය යුතු අතර, එවැනි සෑම දැන්වීමකම කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාගේ, නියෝජ්‍ය කොමසාරිස්වරයාගේ හෝ තක්සේරුකරුගේ නම එහි නීසි පරිදි මුද්‍රණය කර හෝ අත්සන් කර හෝ තිබුණහොත්, වලංගු විය යුතු ය.

(2) මේ පනතේ බලය ප්‍රකාර දෙනු ලබන සෑම දැන්වීමක් ම, පුද්ගලිකව භාරදීමෙන් හෝ යම් තැනැත්තකුගේ අත්තිමට දැන සිටි වාසස්ථානයට නැතහොත් දැන්වීම අදාළ වන කාලසීමාව ඇතුළත ඔහු බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකමෙහි නිසුක්තව සිටි හෝ සිටින ස්ථානයට භාර දීමෙන් නැතහොත් තැපෑලෙන් යැවීමෙන් හෝ ඔහු වෙත භාර දිය හැකි ය.

(3) තැපෑලෙන් යවනු ලැබූ සෑම දැන්වීමක් ම, තැපෑලට ගත වන සාමාන්‍ය කාලය අනුව එය ලැබිය යුතු දිනයෙහි භාරදෙනු ලැබූ ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(4) තැපෑලෙන් භාරදීම ඔප්පු කිරීමේ දී දැන්වීම් ඇතුළත් ලිපිය යථා පරිදි ලිපිනය ලියා තැපෑල් කළ බව ඔප්පු කිරීම ප්‍රමාණවත් විය යුතු ය.

(5) මේ පනතේ කාර්යය සඳහා වූ යම් දැන්වීමක් හෝ සහතිකයක් දීමට නැතහොත් නිකුත් කිරීමට බලය ඇති තැනැත්තාගේ නම යයි සලකනු ලැබිය යුතු නමක් එවැනි යම්

දැන්වීමක මුද්‍රණය කර හෝ, අත්සන් කර හෝ තිබේ ද, නැතහොත් එවැනි යම් සහතිකයක අත්සන් කර තිබේ ද ඒ සෑම නමක් ම අධිකරණමය වශයෙන් පිළිගනු ලැබිය යුතු ය.

62. (1) මේ පනතේ විධිවිධානවලට අනුකූල යයි අදහස් කරනු ලබන යම් දැන්වීමක්, තක්සේරුවක්, සහතිකයක් හෝ වෙනත් කටයුත්තක්, එහි සාරය හා බලපෑම අනුව මේ පනතේ අධ්‍යායයට හා අර්ථයට අනුකූල වේ නම් හෝ ගැලපේ නම් සහ තක්සේරු කරනු ලැබූ හෝ තක්සේරු කිරීමට අදහස් කරනු ලැබූ හෝ තක්සේරුව බලපාන තැනැත්තා, පොදු අධ්‍යායයට හෝ වැටහීමට අනුව ඒ දැන්වීමෙහි, තක්සේරුවෙහි, සහතිකයෙහි හෝ වෙනත් කටයුත්තෙහි නම් කර තිබේ නම්, එහි ආකෘතියේ උනන්දුවක් හේතුවෙන් නිශ්ප්‍රභ කරනු ලැබීම හෝ ශුන්‍ය ලෙස හෝ ශුන්‍ය කළ හැකි ලෙස හෝ සලකනු ලැබීම හෝ නොකළ යුතු අතර එහි ඇති යම් වරදකින්, දෝෂයකින් හෝ අඩුපාඩුවකින් ඒ කිසිවක් කෙරෙහි බලපෑමක් නොසිදුවිය යුතු ය.

දැන්වීම්, තක්සේරු කිරීම් ආදියෙහි වලංගු භාවය.

(2) යම් තක්සේරුවක් පිළිබඳ දැන්වීම බදු අයකර ගැනීම අපේක්ෂා කරනු ලැබූ තැනැත්තා වෙත යථා පරිදි භාර දී ඇත්නම් සහ මේ උපවගන්තියේ (අ) ඡේදයේ සඳහන් විස්තරවල සාරය හා බලපෑම ඒ දැන්වීමෙහි සඳහන් කර ඇත්නම්, (1) වන උපවගන්තියේ ව්‍යාප්තියට භානියක් නොමැතිව යම් තක්සේරුවක්—

(අ) බදු අයකර ගනු ලැබීමට යටත් තැනැත්තාගේ නම හෝ පෙළපත් නාමය පිළිබඳව හෝ බදු අය කළ හැකි සැපයුම්වල වටිනාකමේ ප්‍රමාණය හෝ අය කළ හැකි බදු ප්‍රමාණය පිළිබඳව හෝ යම් වරදක් ඒ තක්සේරුවෙහි තිබීම ; හෝ

(ආ) තක්සේරුව හා ඒ පිළිබඳ දැන්වීම අතර යම් වෙනසක් තිබීම

ඒ තක්සේරුව කෙරෙහි බල නොපෑ යුතු අතර එකී හේතුවක් මත ඊට විරුද්ධ නොවිය යුතු ය.

63. (1) කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් තත් කාර්ය සඳහා විශේෂයෙන් බලය දෙනු ලැබූ දේශීය අදායම් බදු දෙපාර්තමේන්තුවේ යම් නිලධාරියකු විසින්, සාම නිලධාරියකු සමග ගොස් පහත සඳහන් ක්‍රියා සියල්ලම හෝ ඉන් කිසිවක් ඉටු කළ හැකි ය:—

ගොඩනැගිලි හෝ ස්ථාන සොදිපි කිරීමට ඇති බලය.

(අ) මේ පනත යටතේ වූ යම් කටයුත්තක් සඳහා ප්‍රයෝජන වන්නේ යයි හෝ කටයුත්තට අදාළ වන්නේ යයි ඔහු අදහස් කරන ගිණුම් පොත්, ලේඛන, වාර්තා හෝ වෙනත් ලියකියවිලි ඇතුළු විශ්වාස කිරීමට ඔහුට හේතු ඇති යම් ගොඩනැගිල්ලකට හෝ ස්ථානයකට ඇතුළුවීම හා සෝදිසි කිරීම සහ එවැනි ගිණුම් පොත්, ලේඛන, වාර්තා හෝ වෙනත් ලිය කියවිලි සොයාගනු ලැබුවහොත් ඒවා පරීක්ෂා කිරීම ;

(ආ) එවැනි ගිණුම් පොත්, ලේඛන, වාර්තා හෝ වෙනත් ලියකියවිලි තහනමට ගැනීම හෝ ඒවායේ හඳුනාගැනීමේ ලකුණු තැබීම හෝ එයින් උධෘත හෝ පිටපත් ගැනීම ;

(ඇ) මේ වගන්තිය යටතේ යම් සෝදිසියක් කිරීමේ දී සොයා ගනු ලැබූ මේ පනත යටතෙහි වූ යම් කටයුත්තකට ප්‍රයෝජනවත් වන්නේ යයි හෝ අදාළ වන්නේ යයි ඔහුට අදහස් වන වෙනත් යම් දෙයක සටහනක් හෝ දේපළ ලැයිස්තුවක් සෑදීම.

තව ද 1979 අංක 15 දරන අපරාධ නඩු විධාන සංග්‍රහය පනතෙහි ඇති සෝදිසි කිරීම් වලට අදාළ වූ විධිවිධාන මේ වගන්තිය යටතේ සෝදිසි කිරීම් වලට ද හැකිකාක් දුරට අදාළ විය යුතු ය.

මේ උපවගන්තියෙහි “සාම නිලධරයා” යන්නෙහි 1979 අංක 15 දරන අපරාධ නඩු විධාන සංග්‍රහය පනතේ ඊට දී ඇති අර්ථයම ඇත්තේ ය.

(2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීමට යම් නිලධරයකුට බලය දීමට පෙර, ඒ නිලධරයා විසින් ඒ බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය වීමට තුඩුදුන් හේතු කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් වාර්තාගත කළ යුතු ය.

(3) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් බලය පවරන ලද නිලධරයකු විසින් යම් තැනැත්තකුගෙන් යම් ගිණුම් පොතක්, ලේඛනයක්, වාර්තාවක් හෝ ලියවිල්ලක් තම සත්තකයට ගනු ලැබූ අවස්ථාවක, ඒ නිලධරයා විසින් තම සත්තකයට ගනු ලැබූ ගිණුම් පොත, ලේඛනය, වාර්තාව හෝ ලියවිල්ල නිශ්චිත වශයෙන් සඳහන් කෙරෙන සටහනක් ඒ තැනැත්තා වෙත නිකුත් කළ යුතු ය.

(4) යම් නිලධාරියකු විසින් (1) වන උපවගන්තිය යටතේ තම සත්තකයට ගනු ලැබූ යම් ගිණුම් පොතක්, ලේඛනයක්, වාර්තාවක් හෝ වෙනත් ලියවිල්ලක් පරීක්ෂා කිරීම සඳහා හෝ ඒ ගිණුම් පොත, ලේඛනය, වාර්තාව හෝ වෙනත් ලියවිල්ල අයත් තැනැත්තාට විරුද්ධව නඩු කටයුතු පැවරීම සඳහා ඒ පොත, ලේඛනය, වාර්තාව හෝ ලියවිල්ල අවශ්‍ය නාක් කල් ඒ නිලධාරියාගේ සත්තකයෙහි රඳවා තබා ගනු ලැබිය හැකි ය.

64. (1) කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් හෝ කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් ඒ සඳහා ලියවිල්ලකින් විශේෂයෙන් බලය දෙනු ලැබූ දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවේ වෙනත් යම් නිලධාරියකු විසින් පහත සඳහන් ක්‍රියා පිළිවෙලට හෝ ඉන් කිසිවක් ඉටු කළ හැකි ය :—

බදු අය කළ හැකි
ක්‍රියාකාරකම
පවත්වාගෙන යනු
ලබන
හෝ පවත්වන
ස්ථාන පරීක්ෂා
කිරීමට ඇති බලය.

(අ) මෙම පනතේ විධිවිධාන පිළිපදිනු ලැබ තිබේදැයි තීරණය කිරීමේ කාර්යය සඳහා යම් තැනැත්තකු විසින් යම් බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකමක් පවත්වාගෙන යන හෝ පවත්වාගෙන යනු ලබන යම් ස්ථානයකට හෝ ගොඩනැගිල්ලකට ඇතුළුවීම සහ පිරික්සීම ;

(ආ) එහි දී සොයාගනු ලැබිය හැකි යම් ගිණුම් පොතක්, ලේඛනයක්, වාර්තාවක් හෝ වෙනත් යම් ලියවිල්ලක් විවෘත කිරීම හා පරීක්ෂා කිරීම සහ එහි දී සොයා ගනු ලබන යම් භාණ්ඩ පිළිබඳ දේපළ ලැයිස්තුවක් සෑදීම ;

(ඇ) එබඳු ස්ථානයක හෝ ගොඩනැගිල්ලක තිබී සොයා ගනු ලැබූ යම් ගිණුම් පොතක්, ලේඛනයක්, වාර්තාවක් හෝ වෙනත් යම් ලියවිල්ලක් පරීක්ෂා කිරීම හා පිටපත් හෝ උධෘත ගැනීම ;

(ඈ) යම් ගිණුම් පොතක්, ලේඛනයක්, වාර්තාවක් හෝ වෙනත් ලියවිල්ලක් සත්තකයට ගැනීම හෝ එහි හඳුනා ගැනීමේ ලකුණු තැබීම ;

(ඉ) එබඳු ස්ථානයක හෝ ගොඩනැගිල්ලක තිබී සොයා ගනු ලැබූ මුදල් වහාම ගණන් කොට ඒ පිළිබඳ වාර්තාවක් සෑදීම ;

(ඊ) මේ පනත යටතේ වූ කරුණු සම්බන්ධයෙන් තොරතුරු කිසිවක් සැපයීමට බලය ඇති යම් තැනැත්තකු ඒ

ස්ථානයේ හෝ ගොඩනැගිල්ලේ සිට සොයා ගනු ලැබූ විට, තමා දන්නා ඒ තොරතුරු සපයන ලෙස ඒ තැනැත්තාට නියම කිරීම ;

(උ) තමා යෝග්‍ය යයි අදහස් කරන පරිදි, තනිව හෝ වෙනත් යම් තැනැත්තකු ඉදිරිපිට දී මේ පනතේ කරුණු සම්බන්ධයෙන් එබඳු ස්ථානයක හෝ ගොඩනැගිල්ලක සිට තමා විසින් සොයා ගනු ලැබූ සෑම තැනැත්තකු ම පරීක්ෂා කිරීම.

(2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් බලය දෙනු ලැබූ නිලධරයකු විසින් යම් තැනැත්තකුගෙන් යම් ගිණුම් පොතක්, ලේඛනයක්, වාර්තාවක් හෝ වෙනත් ලියවිල්ලක් තම සත්තකයට ගනු ලබන අවස්ථාවක ඒ නිලධරයා විසින් තම සත්තකයට ගනු ලැබූ පොත, ලේඛනය, වාර්තාව හෝ ලියවිල්ල නිශ්චිත වශයෙන් සඳහන් කෙරෙන සටහනක් ඒ තැනැත්තා වෙත නිකුත් කළ යුතු ය.

(3) යම් නිලධරයකු විසින් (1) වන උපවගන්තිය යටතේ තම සත්තකයට ගනු ලැබූ යම් ගිණුම් පොතක්, ලේඛනයක්, වාර්තාවක් හෝ වෙනත් ලියවිල්ලක් පරීක්ෂා කිරීම සඳහා හෝ ඒ පොත, ලේඛනය, වාර්තාව හෝ වෙනත් ලියවිල්ල අයත් තැනැත්තාට විරුද්ධව නඩු කටයුතු පැවරීම සඳහා හෝ අවශ්‍ය විය හැකි තාක් කල් ඒ පොත, ලේඛනය, වාර්තාව හෝ ලියවිල්ල ඒ නිලධරයා සත්තකයෙහි රඳවා තබා ගනු ලැබිය හැකි ය.

වාර්තා තබා ගැනීම.

65. (1) බදු ගෙවීමට ඇති වගකීම කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාට හෝ ඔහු විසින් තත් කාර්ය සඳහා බලය පවරන ලද නිලධරයකුට දැන ගැනීමට හැකිවන පරිදි සෑම ලියාපදිංචි තැනැත්තකු විසින් ම කරගෙන යනු ලබන හෝ කරනු ලබන බදු අයකළ හැකි කටයුතු සම්බන්ධයෙන් වාර්තා තබා ඒවා පවත්වාගෙන යා යුතු ය.

(2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ තබාගත යුතු වාර්තාවල ආකෘති පත්‍ර සහ ඒවායේ දැක්විය යුතු විස්තර නියම කරනු ලබන පරිදි විය යුතු ය.

මේ වගන්තියේ කාර්යය සඳහා "වාර්තා" යන්නට—

(අ) ලැබීම හෝ ආදායම හෝ වියදම සටහන් කර ඇති (අනිත් ලියන ලද හෝ යන්ත්‍රානුසාරයෙන් යුක්ත වූ හෝ විද්‍යුත් ආකෘතියක ආකාරයට වූ නැතහොත් ඒවායේ සංයෝජකයන් වන්නා වූ) ගිණුම් පොත් ඇතුළත් වන අතර, වට්ටර්, බැංකු ප්‍රකාශ, ඉන්වොයිස් පත්‍ර, බදු ඉන්වොයිස් පත්‍ර, බදු බැර සටහන් තෝට්ටු, බදු හර සටහන් තෝට්ටු, ලද්දක් සහ එවැනි ගිණුම් පොත්වල සටහන් සත්‍යායනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය විය හැකි වෙනත් ලියකියවිලි ද,

(ආ) යම් භාණ්ඩ තොග තබා ඇත්තේ අවස්ථාවෝචිත පරිදි යම් ගුදමක, ගබඩාවක හෝ වෙනත් යම් ස්ථානයක ද එම ගුදම, ගබඩාව හෝ වෙනත් යම් ස්ථානය පිළිබඳ විස්තර හා ඒවායේ ඇති තොග පිළිබඳ විස්තර ;

(ඇ) මේ පනතේ විධිවිධාන අනුව හෝ එය යටතේ සාදන ලද යම් නියෝගයකට අනුකූලව පවත්වා ගැනීමට හෝ තබා ගැනීමට නියමිත යම් ලැයිස්තුවක් හෝ වාර්තාවක් ; ඇතුළත් වේ.

XIII වන පරිච්ඡේදය

වැරදි සහ දණ්ඩන

66. (අ) 72 වන වගන්තිය යටතේ රහස්‍යතාව පිළිබඳ දිවුරුම් දීමට නියමිත තැනැත්තකුට සිටිය දී එසේ දිවුරුම් දීම පැහැර හරින්නා වූ ; හෝ

රහස්‍යතාව කඩ කිරීමට අදාළ දණ්ඩන විධිවිධාන.

(ආ) 72 වන වගන්තියේ විධිවිධාන කඩ කරමින් කටයුතු කරන්නා වූ ; හෝ

(ඇ) මේ පනතේ විධිවිධාන වලින් යම් විධිවිධානයක් කඩ කරමින් ක්‍රියා කිරීමට වෙනත් යම් තැනැත්තකුට ආධාර දෙන්නා වූ, අනුබල දෙන්නා වූ හෝ පොළඹවන්නා වූ ;

සෑම තැනැත්තකු ම මේ පනත යටතේ වරදකට වරදකරු විය යුතු අතර, මහෙස්ත්‍රාත්වරයකු ඉදිරියෙහි පැවැත්වෙන ලඝු නඩු විභාගයකින් පසුව වරදකරු කරනු ලැබූ විට රුපියල් පන්දහසක්, නොඉක්මවන දඩයකට හෝ මාස හයක් නොඉක්මවන කාලයකට දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක බන්ධනාගාරගත කරනු ලැබීමට හෝ ඒ දඩය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දෙකටම හෝ ඔහු යටත් විය යුතු ය.

වංචා
සම්බන්ධයෙන්
දඬුවම් විධිවිධාන.

67. (අ) මේ පනතේ විධිවිධාන අනුව අයනු ලැබූ යම් ප්‍රශ්නයකට හෝ තොරතුරු සපයන ලෙස කරනු ලැබූ ඉල්ලීමකට වාචිකව හෝ ලියවිල්ලක් මාර්ගයෙන් හෝ අසත්‍ය පිළිතුරක් දෙන්නා වූ ; හෝ

(ආ) මේ පනත යටතේ සපයනු ලැබූ හෝ ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ වාර්තාවක තමා විසින් ඇතුළත් කළ යුතුව තිබුණු යම් විස්තර ඒ වාර්තාවෙහි ඇතුළත් නොකර අත් හරින්නා වූ ;

(ඇ) මේ පනත යටතේ යම් අසත්‍ය වාර්තාවක් සපයන්නා වූ හෝ මේ පනත යටතේ සපයනු ලබන යම් වාර්තාවක යම් අසත්‍ය සටහනක් කරන්නා වූ

සහ එමගින් බදු ගෙවීම මග හරින්නා වූ හෝ මග හැරීමට තැත් කරන්නා වූ හෝ වෙනත් යම් තැනැත්තකුට ඒ බදු ගෙවීම මග හැරීමට හෝ මග හැරීමට තැත් කිරීමට හෝ ආධාර කරන්නා වූ හෝ යම් තැනැත්තකු මේ පනත යටතේ වරදකට වරදකරු විය යුතු අතර මහෙස්ත්‍රාත්වරයකු ඉදිරියෙහි පැවැත්වෙන ලඝු තඩු විභාගයකින් පසු වරදකරු කරනු ලැබූ විට—

(i) වරද කරනු ලැබුවේ යම් බදු අය කළ යුතු කාලසීමාවක් සම්බන්ධයෙන් ද ඒ බදු අය කළ යුතු කාලසීමාව සඳහා අවස්ථාවෝචිත පරිදි ඒ තැනැත්තා හෝ එසේ සහාය දෙනු ලැබූ අන් තැනැත්තා හෝ මේ පනත යටතේ යටත්වී සිටින්නා වූ ද මග හැරියා වූ හෝ මග හැරීමට තැත්කළා වූ ද බදු ප්‍රමාණය මෙන් දෙගුණයකට සමාන මුදලින් ; සහ

(ii) රුපියල් විසි පන්දහසක් නොඉක්මවන මුදලකින්

සමන්විත දඩයක් ගෙවීමට හෝ මාස හයක කාලයකට දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයකට බන්ධනාගාරගත කිරීමට හෝ ඒ දඩය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දඩුවම් දෙකටම හෝ ඒ තැනැත්තා යටත් විය යුතු ය.

වාර්තා ආදියට
අදාළ දඬුවම්
විධිවිධාන.

68. දැන දැනම—

(අ) 1 වන වගන්තිය යටතේ නියම කර ඇති පරිදි ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා ඉල්ලුම් කිරීම පැහැර හරින්නා වූ ; හෝ

(ආ) 19 වන වගන්තිය යටතේ දැනුම්දීමට නියමිත ඇතුළු කරුණු කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාට දැනුම්දීම පැහැර හරින්නා වූ ; හෝ

(ඇ) 20 වන වගන්තිය මගින් නියමිත පරිදි බදු ඉන්වොයිස් පත්‍ර නිකුත් කිරීම පැහැර හරින්නා වූ ; හෝ

(ඈ) බදු අය කළ හැකි සැපයුමක් සඳහා බදු ඉන්වොයිස් පත්‍ර එකකට වැඩි ගණනක් නිකුත් කරන්නා වූ ; හෝ

(ඉ) 20 වන වගන්තිය යටතේ ඒ බදු ඉන්වොයිස් පත්‍රය නිකුත් කිරීමට ඒ තැනැත්තාට හිමිකම් නැති අවස්ථාවක බදු ඉන්වොයිස් පත්‍රයක් නිකුත් කරන්නා වූ ; හෝ

(ඊ) 21 වන වගන්තිය යටතේ වාර්තාවක් සැපයීම හෝ 21 වන වගන්තිය යටතේ දැන්වීමකට අනුකූලව ක්‍රියා කිරීම පැහැර හරින්නා වූ ; හෝ

(උ) 21 වන වගන්තිය හෝ 34 වන වගන්තිය යටතේ තමාට නිකුත් කරන ලද දැන්වීමකට අනුකූලව දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධරයකු ඉදිරියේ පෙනී සිට, ඒ නිලධරයා විසින් මෙම පනත යටතේ නීත්‍යානුකූලව තමාගෙන් අසනු ලබන යම් ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු දීම සැහෙන හේතුවක් නොමැතිව පැහැර හරින්නා වූ ; හෝ

(ඌ) බද්දට තමා යටත්වීම හෝ වෙනත් යම් තැනැත්තකු යටත්වීම කෙරෙහි බලපාන යම් කාරණයක් හෝ දෙයක් සම්බන්ධයෙන් සාවද්‍ය තොරතුරු සපයන්නා වූ ; හෝ

(එ) 44 වන වගන්තිය යටතේ ගෙවිය යුතු යම් මුදලක් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාට හැර වෙනත් යම් තැනැත්තකුට ගෙවීමට අවසර දෙන්නා වූ ; හෝ

(ඵ) 60 වන වගන්තිය යටතේ නියමිත යම් අඩු කිරීමක් කිරීමට පැහැර හරින හෝ 60 වන වගන්තියේ විධිවිධානවලට අනුකූලව ක්‍රියා කිරීම පැහැර හරින්නා වූ ; හෝ

(ඹ) 63 වන වගන්තිය හෝ 64 වන වගන්තිය යටතේ ස්වකීය බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාට හෝ වෙනත් යම් නිලධරයකුට සිතා මතා බාධා කරන හෝ ඔවුන් ප්‍රමාද කරන්නා වූ ; හෝ

(ඕ) 65 වන වගන්තියෙන් නියමිත වාර්තා පවත්වාගෙන යාම පැහැර හරින්නා වූ ; හෝ

(ක) මේ පනත යටතේ ලියාපදිංචි නොවූණු තැනැත්තකු වශයෙන් බදු ඉන්වොයිස් පත්‍රයක් නිකුත් කරන්නා වූ

යම් තැනැත්තකු මෙම පනත යටතේ වරදකට වරදකරු වන අතර මහේස්ත්‍රාත්වරයකු ඉදිරියෙහි පැවැත්වෙන ලඝු නඩු විභාගයකින් පසු වරදකරු කරනු ලැබූ විට රුපියල් දස දහසක් නොඉක්මවන දඩයකට හෝ මාස හයක් නොඉක්මවන කාලයක් දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක බන්ධනාගාරගත කිරීමකට හෝ ඒ දඩය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දඬුවම් දෙකටම හෝ ඔහු යටත් විය යුතු ය.

නඩු පැවරීම
කොමසාරිස්
ජනරාල්වරයාගේ
අනුමැතිය ඇතිව
විය යුතු බව.

69. මේ පරිච්ඡේදය යටතේ වූ යම් වරදක් සම්බන්ධයෙන් කිසිම නඩු පැවරීමක් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාගේ මෙහෙයවීමෙන් හෝ ඔහුගේ අනුමතය ඇතිව හෝ හැර, ආරම්භ කරනු නොලැබිය යුතු ය.

වැරදි සමථයට
පත්කිරීම.

70. මේ පනත යටතේ වූ වරදක් සිදුකරන ලද්දේ යම් අවස්ථානුගත කරුණු යටතේ ද ඒ අවස්ථානුගත කරුණු සැලකිල්ලට ගෙන කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් පාර්ශ්වයන්ගේ කැමැත්ත ඇතිව මේ පනත යටතේ ඒ වරද සඳහා පැනවිය හැකි උපරිම දඩ මුදලින් තුනෙන් එකක් නොඉක්මවන මුදලක් සඳහා ඒ වරද සමථයට පත් කරනු ලැබිය හැකි ය. මේ වගන්තිය යටතේ වරදක් සමථයකට පත් කිරීමෙන් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාට ලැබුනා වූ මුදල් රජයේ ඒකාබද්ධ අරමුදලට බැර කරනු ලැබිය යුතු ය.

XIV වන පරිච්ඡේදය

පරිපාලනය

නිලධරයෝ.

71. (1) අවශ්‍ය විය හැකි දේශීය ආදායම් කොමසාරිස්වරුන්, දේශීය ආදායම් නියෝජ්‍ය කොමසාරිස්වරුන්, දේශීය ආදායම් ජ්‍යෙෂ්ඨ තක්සේරුකරුවන්, දේශීය ආදායම් තක්සේරුකරුවන් සහ දේශීය ආදායම් බදු නිලධරයන් සංඛ්‍යාවකගේ සහාය ඇතිව දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා මේ පනතේ පරිපාලනය භාරව සිටිය යුතු ය.

(2) මේ පනත යටතේ කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත පවරනු ලැබූ, නියම කරනු ලැබූ හෝ භාර කරනු ලැබූ යම් බලයක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට හෝ කාර්ය හෝ කර්තව්‍යයක් ඉටු කිරීමට කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් යම් කොමසාරිස්වරයකුට හෝ නියෝජ්‍ය කොමසාරිස්වරයකුට බලය පවරනු ලැබිය හැකි ය.

(3) මේ පනතේ යම් විධිවිධානයක් මගින් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත පවරනු ලැබූ, නියම කරනු ලැබූ හෝ භාර කරනු ලැබූ යම් බලයක් ක්‍රියාත්මක කරන හෝ යම් කාර්යක් හෝ කර්තව්‍යක් ඉටු කරන දේශීය ආදායම් කොමසාරිස්වරයකු හෝ නියෝජ්‍ය කොමසාරිස්වරයකු, පටහැනිව කරුණු ඔප්පු කරනු ලබන තෙක්, ඒ බලය ක්‍රියාත්මක කිරීමට හෝ ඒ කාර්ය හෝ කර්තව්‍ය ඉටු කිරීමට, ඒ කොමසාරිස්වරයාට හෝ නියෝජ්‍ය කොමසාරිස්වරයාට බලය දෙනු ලැබූ ලෙස සියලු කාර්ය සඳහා සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(4) මේ පනතේ යම් විධිවිධානයක් මගින් තක්සේරුකරුවකු වෙත, පවරනු ලැබූ නියම කරනු ලැබූ හෝ භාර කරනු ලැබූ යම් බලයක්, කාර්යයක් හෝ කර්තව්‍යයක් දේශීය ආදායම් කොමසාරිස්වරයකු හෝ නියෝජ්‍ය කොමසාරිස්වරයකු විසින් ක්‍රියාත්මක කිරීම ද, ඉටු කිරීම ද කරනු ලැබිය හැකි ය.

72. (1) මේ පනතේ විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා හෝ ක්‍රියාත්මක කිරීමෙහි ලා යම් තැනැත්තකුට සහාය වීම සඳහා හෝ සේවයේ නියුක්ත කරවනු ලැබ සිටින හෝ ලැබ සිටි සෑම තැනැත්තකු ම, මේ පනත යටතේ ස්වකීය කාර්ය ඉටු කිරීමේ දී යම් තැනැත්තකුගේ කටයුතු පිළිබඳව තමාට දැන ගැනීමට ලැබෙන සියලු කාරණා සම්බන්ධයෙන් රහස්‍යභාව ආරක්ෂා කිරීම හා ආරක්ෂා කිරීමෙහි ලා සහාය වීම කළ යුතු ය. තව ද ඒ කාරණය අදාළ වන්නේ යම් තැනැත්තකුට ද ඒ තැනැත්තාට හෝ අමාත්‍යවරයාට හෝ මුදල් විෂයය භාර අමාත්‍යවරයාගේ අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයාට හැර, වෙන යම් තැනැත්තකුට එවැනි යම් කරුණක් නොදැන්විය යුතු අතර කොමසාරිස් ජනරාල් වරයාගේ සන්නිවේදන, භාරයෙහි හෝ පාලනයෙහි ඇති ලේඛන කිසිවක් ලබා ගැනීමට යම් තැනැත්තකුට අවසර දීම හෝ ඉඩ හැරීම නොකළ යුතු ය.

නිල රහස්‍යභාව.

(2) මේ පනතේ විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සේවයේ නියුක්ත කරනු ලැබූ සෑම තැනැත්තකු විසින් ම, මේ පනත යටතේ ක්‍රියා කිරීමට පෙර සමාදාන විනිශ්චයකාරවරයකු ඉදිරිපිට දී

නියමිත ආකෘතියෙහි වූ රහස්‍යතාව පිළිබඳ දිවුරුමක් දී ඊට අත්සන් කළ යුතු අතර, අමාත්‍යවරයා විසින් හා මුදල් විෂය භාර අමාත්‍යාංශයේ අමාත්‍යවරයාගේ ලේකම්වරයා විසින් මේ පනත යටතේ ක්‍රියා කිරීමට පෙර සමාදාන විනිශ්චයකාරවරයකු ඉදිරිපිට දී රහස්‍යතාව පිළිබඳ දිවුරුමක් දී ඊට අත්සන් කළ යුතු ය.

(3) මේ පනතේ විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සේවයේ නියුක්ත කරවනු ලැබූ කිසිම තැනැත්තකුට මේ පනතෙහි හෝ කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් ක්‍රියාවෙහි යොදවනු ලබන වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියක් හෝ විධිවිධාන බලාත්මක කිරීමේ කාර්ය සඳහා අවශ්‍ය විය හැකි පරිදි හැර, මේ පනත යටතේ ස්වකීය කාර්ය ඉටු කිරීමේ දී තමාට දැන ගැනීමට ලැබෙන යම් වාර්තාවක් හෝ ලේඛනයක් යම් අධිකරණයක දී ඉදිරිපත් කිරීමට හෝ යම් කාරණයක් හෝ දෙයක් අධිකරණයකට හෙළිදරව් කිරීමට නැතහොත් දැක්වීමට හෝ නියම කරනු නොලැබිය යුතු ය.

(4) මේ වගන්තියෙහි කුමක් සඳහන්ව ඇත ද, මේ පනත යටතේ හෝ කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් ක්‍රියාවෙහි යොදවනු ලබන වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියක් යටතේ ස්වකීය කාර්ය ඉටු කිරීමේ දී තමාට දැන ගැනීමට ලැබෙන යම් කාරණයක්, දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවේ යම් නිලධරයකු විසින් මේ පනත යටතේ හෝ එවැනි වෙනත් ලිඛිත නීතියක් යටතේ හෝ යම් කාර්යක් ඉටු කිරීම සඳහා ඒ කාරණය දැනුම් දීම අවශ්‍ය නම්, ඒ දෙපාර්තමේන්තුවේ වෙනත් යම් නිලධරයකුට දැනුම්දීම කළ හැකි අතර, ලේඛන ඔප්පු කිරීම සම්බන්ධයෙන් සාක්ෂි ආඥා පනතේ කුමක් සඳහන්ව ඇත ද, කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් මේ පනත යටතේ හෝ ඔහු විසින් ක්‍රියාවේ යොදවනු ලබන වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියක් යටතේ හෝ තමා වෙත සපයනු ලැබූ හෝ අන්‍යාකාරයකින් තම සත්කයෙහි ඇති, යම් වාර්තාවක් හෝ ලේඛනයක පිටපතක්, එය සත්‍ය පිටපතක් බවට ඔහු විසින් හෝ ඔහු වෙනුවෙන් සහතික කරනු ලැබ මේ පනත යටතේ වූ යම් නඩු කටයුත්තක දී ඉදිරිපත් කිරීම හෝ ඉදිරිපත් කිරීමට සැලැස්වීම හෝ කළ හැකි ය:

එසේ වුව ද, එවැනි යම් වාර්තාවක් හෝ ලේඛනයක් ලියූ, සෑදූ, අත්සන් කළ හෝ සැපයූ තැනැත්තාගේ අත් අකුරු හෝ අත්සන ඔප්පු කිරීමට අවශ්‍ය කවර හෝ විටක එසේ ඔප්පු කිරීමේ කාර්ය සඳහා පමණක්, ඒ වාර්තාවේ හෝ ලේඛනයේ මුල් පිටපත කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් ඉදිරිපත් කිරීම හෝ ඉදිරිපත් කිරීමට සැලැස්වීම හෝ කළ හැකි ය:

එසේ ම තවදුරටත් එවැනි ලේඛනයක හෝ වාර්තාවක මුල් පිටපත හෝ එවැනි ලේඛනයක හෝ වාර්තාවක සඳහන් යම් විස්තරවල පිටපතක් හෝ යම් අධිකරණයකට ඉදිරිපත් කරන ලෙස කවර හෝ අවස්ථාවක දී කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාට බල කරනු නොලැබිය යුතු ය.

(5) මේ වගන්තියේ කුමක් සඳහන් වුව ද, විගණකාධිපතිවරයාට හෝ ඔහු විසින් තත්කාර්ය සඳහා නිසියාකාරව බලය දෙනු ලැබූ විගණකාධිපතිවරයාගේ දෙපාර්තමේන්තුවේ වෙන යම් නිලධරයකුට, ස්වකීය නිල කාර්යය කිරීමට අවශ්‍ය විය හැකි යම් වාර්තා හෝ ලේඛන ලබා ගැනීමට කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් අවසර දිය හැකි ය. විගණකාධිපතිවරයා හෝ මේ උපවගන්තිය යටතේ ඔහු විසින් බලය දෙනු ලැබූ යම් නිලධරයකු මේ පනතේ විධිවිධාන ඉටු කිරීම සඳහා සේවයෙහි නියුක්ත කරවනු ලැබූ තැනැත්තකු වශයෙන් මෙම වගන්තියෙහි (2) වන උපවගන්තියේ කාර්ය සඳහා සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(6) මේ වගන්තියේ කුමක් සඳහන් වුව ද, රේගු ආඥා පනත හෝ සුරාබදු ආඥාපනත හෝ 1989 අංක 13 දරන නිෂ්පාදන බදු (විශේෂ විධිවිධාන) පනත යටතේ යම් තැනැත්තකු විසින් වරදක් කර ඇති බව, මේ පනත යටතේ තමාගේ කාර්ය ඉටු කිරීමේ දී තමාට දන ගැනීමට ලැබෙන යම් කාරණයකින් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයාට පෙනී යන අවස්ථාවක, ඒ වරද කිරීම හා සම්බන්ධව යම් තොරතුරක් හෝ ඒ වරද සිදු කරනු ලැබූ බව ඔප්පු කිරීමේ කාර්යය සඳහා අවශ්‍ය හෝ ප්‍රයෝජනවත් යම් භාණ්ඩ, ගිණුම් පොත් හෝ වෙනත් යම් ලේඛන පිළිබඳව, අවස්ථාවෝචිත පරිදි, සුරාබදු කොමසාරිස්වරයාට හෝ රේගු අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාට හෝ ඔහු විසින් දනුම් දීම හෝ ඒවා භාරදීම කළ හැකි ය.

73. (1) මේ පනතේ සියලු කාර්ය හෝ ඉන් කිසිවක් සඳහා භාවිත කළ යුතු ආකෘති පත්‍ර කොමසාරිස් ජනරාල් වරයා විසින් කලින් කල නිශ්චය කොට දක්වනු ලැබිය හැකි අතර එසේ නිශ්චය කොට දක්වනු ලැබූ යම් ආකෘතිපත්‍රයක් කලින් කල සංශෝධනය කිරීම හෝ වෙනස් කිරීම හෝ එසේ නිශ්චය කොට දක්වනු ලැබූ යම් ආකෘතිපත්‍රයක් වෙනුවට වෙන යම් ආකෘතිපත්‍රයක් ආදේශ කිරීම හෝ කොමසාරිස් ජනරාල් වරයා විසින් කළ හැකි ය.

ආකෘති පත්‍ර.

74. (1) මේ පනතේ ප්‍රතිපත්ති හා විධිවිධාන බලාත්මක කිරීම සඳහා අමාත්‍යවරයා විසින් නියෝග සාදනු ලැබිය හැකි ය.

නියෝග.

(2) අමාත්‍යවරයා විසින් සාදනු ලබන සෑම නියෝගයක් ම, ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලැබූ දින සිට හෝ ඒ නියෝගයේ නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලැබිය හැකි දිනයක සිට එය ක්‍රියාත්මක විය යුතු ය.

(3) සෑම නියෝගයක්ම ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලැබීමෙන් පසු හැකි තාක් පහසු දිනයක අනුමතය සඳහා පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතු ය. එසේ අනුමත කරනු නොලැබූ යම් නියෝගයක් එහි අනුමතයේ දින සිට එහෙත් ඒ යටතේ කලින් කරන ලද කිසිවකට භාතියක් නොවන පරිදි පරිවර්තනය කරනු ලැබූ ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය. යම් නියෝගයක් පරිවර්තනය වූ ලෙස සලකනු ලබන දිනය පිළිබඳ නිවේදනයක් ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලැබිය යුතු ය.

XV වන පරිච්ඡේදය

අන්තර්කාලීන විධිවිධාන

අන්තර් කාලීන
විධිවිධාන.

75. (1) නියමිත දිනයට පෙරාතුව වූ මාස හයක කාලසීමාවෙන් අවසන් වන මාස දොළහේ කාලය තුළ වූ යම් කාර්තුවක් සඳහා 1981 අංක 69 දරන පිරිවැටුම් බදු පනත යටතේ ස්ථානීය පිරිවැටුම රුපියල් ලක්ෂ දෙක ඉක්මවන සෑම තැනැත්තකු ම, නියමිත දිනයේ දී එම තැනැත්තා බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකමක් කරනු ලබන හෝ කර ගෙන යනු ලබන්නේ නම්, ඔහු මේ පනතේ කාර්ය සඳහා ලියාපදිංචි තැනැත්තකු ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු අතර ඔහු සම්බන්ධයෙන් මේ පනතේ විධිවිධාන ඒ අනුව ඔහුට අදාළ විය යුතු ය.

(2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ ලියාපදිංචි තැනැත්තකු ලෙස සලකනු ලබන යම් තැනැත්තකු විසින්, (1) වන උපවගන්තියේ නිශ්චිතව දක්වා ඇති කාලසීමාව සඳහා තමාගේ බදු අය කළ හැකි සැපයුම් 10 වන වගන්තියේ නිශ්චිතව දක්වා ඇති ප්‍රමාණය නොඉක්මවන බව සඳහන් කරමින්, එම ලියාපදිංචිය පිළිබඳ දන්වීම ලැබී දින තිහක් ඇතුළත කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙත ලිඛිත විරෝධතා ප්‍රකාශයක් ඉදිරිපත් කළ හැකි ය.

(3) ප්‍රකාශය පිළිබඳව කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා සෑහීමට පත්වන අවස්ථාවක 16 වන වගන්තියේ කුමක් සඳහන් වුව ද, කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් එම ලියාපදිංචිය අවලංගු කළ යුතු ය.

XVI වන පරිච්ඡේදය

අර්ථ නිරූපණය

76. පද සම්බන්ධයෙන් අන්‍යාර්ථයක් අවශ්‍ය වුවහොත් මිස, අර්ථ නිරූපණය.
මේ පනතෙහි—

“තක්සේරුකරු” යන්නෙන් 1979 අංක 28 දරන දේශීය ආදායම් පනත යටතේ පත් කරනු ලැබූ තක්සේරුකරුවකු හෝ ජ්‍යෙෂ්ඨ තක්සේරුකරුවකු අදහස් වේ ;

“බලයලත් නියෝජිතයා” යන්නට 1979 අංක 28 දරන දේශීය ආදායම් පනත මගින් එයට දී ඇති අර්ථයම තිබිය යුතු ය ;

“සමාලෝචන මණ්ඩලය” යන්නට 1979 අංක 28 දරන දේශීය ආදායම් පනත මගින් එයට දී ඇති අර්ථයම තිබිය යුතු ය ;

“පුද්ගල මණ්ඩලය” යන්නෙන් සංස්ථාගත කරන ලද හෝ සංස්ථාගත නොකරන ලද යම් මණ්ඩලයක්, පළාත් සභාවක්, පළාත් පාලන ආයතනයක්, යම් සහෝදරත්වයක්, මිත්‍ර සංගමයක්, සංගමයක් හෝ සංස්ථාගත කරන ලද හෝ සංස්ථාගත නොකරන ලද තැනැත්තන්ගේ සමිතියක්, යම් හවුල් ව්‍යාපාරයක් සහ යම් ආණ්ඩුවේ දෙපාර්තමේන්තුවක් හෝ ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුවේ යම් ව්‍යාපාරයක් ඊට ඇතුළත් වේ ;

“කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා” යන්නෙන් 1979 අංක 28 දරන දේශීය ආදායම් පනත යටතේ පත් කරන ලද දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා අදහස් වන අතර කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා වෙනුවෙන් සාමාන්‍යයෙන් හෝ යම් විශේෂ කාර්යයක් සඳහා හෝ ක්‍රියා කිරීමට ඔහු විසින් විශේෂයෙන් බලය දෙනු ලැබූ කොමසාරිස්වරයෙක් සහ නියෝජ්‍ය කොමසාරිස්වරයෙක් ද ඊට ඇතුළත් වේ ;

“කොමසාරිස්වරයා” යන්නෙන් 1979 අංක 28 දරන දේශීය ආදායම් පනත යටතේ පත් කරන ලද දේශීය ආදායම් කොමසාරිස්වරයෙක් අදහස් වේ ;

“සමාගම” යන්නෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ හෝ අන්කිසි තැනක හෝ බල පවත්නා යම් නීතියක් යටතේ සංස්ථාගත කරනු ලැබූ හෝ ලියාපදිංචි කරනු ලැබූ යම් සමාගමක් අදහස් වේ ;

“අධ්‍යක්ෂවරයා” යන්නෙන් 1982 අංක 17 දරන සමාගම් පනතෙහි අර්ථ කථනය කර ඇති පරිදි වූ අධ්‍යක්ෂවරයකු අදහස් වන අතර ඊට ක්‍රියාකාරී අධ්‍යක්ෂවරයකු ද ඇතුළත් වේ ;

“නියෝජ්‍ය කොමසාරිස්වරයා” යන්නෙන් 1979 අංක 28 දරන දේශීය ආදායම් පනත යටතේ පත් කරන ලද දේශීය ආදායම් නියෝජ්‍ය කොමසාරිස්වරයකු අදහස් වේ ;

“පොල්මාකරු” යන්නට අද්මිනිස්ත්‍රාත්කරුවකුද ඇතුළත් වේ ;

“භාණ්ඩ” යන්නෙන් සියලු වර්ගවල වංචල හෝ නිශ්චල දේපළ අදහස් වන නමුත් ඊට මුදල් අයත් නොවේ ;

“අශක්‍යතාවට පත් තැනැත්තා” යන්නෙන් යම් බාල වයස්කරුවකු, උම්මත්තකයකු, මුග්ධයකු හෝ සිහිවිකල් තැනැත්තකු අදහස් වේ ;

“ආනයනය කිරීම” යන්නෙන් යම් තැනැත්තකු විසින් ශ්‍රී ලංකාවට පිටතින් ශ්‍රී ලංකාවට භාණ්ඩ රැගෙන ඒම හෝ රේගු බන්ධිත ගුදමකින් භාණ්ඩ ලැබීම අදහස් වන අතර බදු සහ වෙනත් අයවිය යුතු මුදල් අයකර ගැනීම සඳහා රේගු අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් හෝ ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය විසින් හෝ කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් කරනු ලබන විකිණීමක දී භාණ්ඩ මිල දී ගැනීම ද ඊට ඇතුළත් වේ ;

“යෙදවුම් බද්ද” යන්නෙන් ලියාපදිංචි තැනැත්තකු සම්බන්ධයෙන් වන විට—

(අ) බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකමක් කිරීමේ දී හෝ පවත්වාගෙන යාමේ දී ලියාපදිංචි තැනැත්තකු විසින් ප්‍රයෝජනයට ගැනීම සඳහා ඒ තැනැත්තා වෙත සපයනු ලබන භාණ්ඩ හා සේවා මත ගෙවනු ලබන බද්ද ; හෝ

(ආ) බදු අය කළ හැකි සැපයුම් ලබා දීමේ කාර්ය සඳහා ඔහු විසින් ප්‍රයෝජනයට ගනු ලැබූ භාණ්ඩ ආනයනය කිරීම මත ඔහු විසින් ගෙවන ලද බද්ද

එයින් අදහස් වේ.

“නිෂ්පාදනය” යන්නෙන් භාණ්ඩයක් සෑදීම, කවර හෝ ක්‍රමයකින් භාණ්ඩයක කොටස් එකතු කිරීම හෝ සම්බන්ධ කිරීම, යම් භාණ්ඩයක් විකිණීම සඳහා පිළියෙල කිරීම, භාණ්ඩයක්

ඇසිරීම, බෝතල්වලට පිරවීම, පෙට්ටිවලට දැමීම, කැපීම, පිරිසිදු කිරීම, ඔප දැමීම, එකීම, ලේබල් ගැසීම හෝ නොග හෝ සිල්ලර වෙළඳුම් ක්‍රියාකාරකමක් දී විකිණීම හැර, විකිණීම සඳහා වෙන් ආකාරයකින් පිළියෙල කිරීම අදහස් වේ ;

“නිමැවුම් බද්ද” යන්නෙන් ලියාපදිංචි තැනැත්තකු සම්බන්ධයෙන් වන විට ඒ තැනැත්තා විසින් සපයන ලද හෝ සපයන ලදී සැලකෙන ගාණ්ඩ හෝ සේවා සම්බන්ධයෙන් අය කළ යුතු බද්ද අදහස් වේ ;

“විවෘත වෙළෙඳපොළ වටිනාකම” යන්නෙන් යම් දිනකට වූ ගාණ්ඩ හෝ සේවා සැපයුමක වටිනාකම සම්බන්ධයෙන් වන විට, ආශ්‍රිත තැනැත්තන් නොවන තැනැත්තන් අතරෙහි අර්පණය කරනු ලැබූ සහ සිදු කරනු ලැබූවා වූ ද 1989 අංක 13 දරන නිෂ්පාදන බදු (විශේෂ විධිවිධාන) පනත යටතේ ගෙවිය යුතු නිෂ්පාදන බද්දක් සහ 1991 අංක 52 දරන ජාතික ආරක්ෂක බදු පනත යටතේ ගෙවිය යුතු යම් ජාතික ආරක්ෂක බද්දක් ඇතුළත් නොවන්නා වූ ද සැපයුමක් වන සමාන අවස්ථාගත කරුණු යටතේ ඒ දිනයේ දී ශ්‍රී ලංකාව තුළ දී සපයනු ලැබුවේ නම්, ඊට සමාන සැපයුමක් විසින් සාමාන්‍යයෙන් ඉපයීමට හැකි මුදලින් වූ ප්‍රතිෂ්ඨාව අදහස් වේ ;

“තැනැත්තා” යන්නට සමාගමක් හෝ පුද්ගල මණ්ඩලයක් ඇතුළත් වේ ;

“නියමිත” යන්නෙන් මේ පනත යටතේ සාදන ලද යම් නියෝගයක් මගින් නියම කිරීම අදහස් වේ ;

“ලියාපදිංචි තැනැත්තා” යන්නෙන් මේ පනතේ 10 වන වගන්තිය හෝ 12 වන වගන්තිය යටතේ ලියාපදිංචි වූ තැනැත්තෙක් හෝ ලියාපදිංචි විය යුතු යයි සලකනු ලබන තැනැත්තෙක් අදහස් කරන අතර, මේ පනත යටතේ ලියාපදිංචි වීමට යටත් තැනැත්තෙක් ද ඊට ඇතුළත් වේ ;

“නිශ්චිත” යන්නෙන් දේශීය ආදායම් කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් නිශ්චිත කරන ලද යන්න අදහස් වේ ;

“ගාණ්ඩ සැපයුම” යන්නෙන් වංචල හෝ නිශ්චල දේපළ අයිතිකරු වශයෙන් එය බැහැර කිරීමේ අයිතිය පැවරීම අදහස් වේ ;

“සේවා සැපයුම” යන්නෙන් භාණ්ඩ සැපයුමක් නොවන ඕනෑම සැපයුමක් අදහස් වේ ;

“සැපයුම්කරු” යන්නෙන් භාණ්ඩ සහ සේවා සැපයුම සම්බන්ධයෙන් වන විට, සැපයුම කරනු ලබන තැනැත්තා අදහස් වේ ;

“බදු අය කළ හැකි කාලසීමාව” යන්නෙන් පිළිවෙලින් එක් එක් අවුරුද්දේ ජනවාරි මස පළමුවන ද, අප්‍රේල් මස පළමුවන ද, ජූලි මස පළමුවන ද සහ ඔක්තෝබර් මස පළමුවන ද පටන්ගන්නා වූ මාස තුනක කාලසීමාවක් අදහස් වේ ;

“බදු අය කළ හැකි ක්‍රියාකාරකම” යන්නෙන් —

(අ) සේවානියුක්තියක ක්‍රියාවලිය තුළ හැර, ව්‍යාපාරයක්, වෙළෙඳමත්, වෘත්තියක් හෝ රැකියාවක් ලෙස පවත්වාගෙන යන හෝ පවත්වාගෙන යනු ලබන යම් ක්‍රියාකාරකමක් හෝ වෙළෙඳ ස්වභාවය ඇති සෑම ප්‍රයත්නයක් හෝ ආයතනයක් ;

(ආ) සමාජ ශාලාවක්, සංගමයක් හෝ සංවිධානයක් සම්බන්ධයෙන් වන විට, ප්‍රතිස්ථාපිත හා දායක මුදල ගෙවීම සඳහා එහි සාමාජිකයන්ට හෝ අන් අයට පහසුකම් සැලසීමක් ;

(ඇ) ඉහත (අ) සහ (ආ) ඡේදවල සඳහන් යම් ක්‍රියාකාරකමක් හෝ පහසුකම් සැලසීමක් ආරම්භ කිරීමට, නැවැත්වීමට හෝ අදාළව කරනු ලබන යම් දෙයක් ;

(ඈ) යම් වංචල දේපළක් කුලියට හෝ බද්දට දීමක් හෝ නිශ්චල දේපළක් කුලියට හෝ බද්දට දීමක් ;

(ඉ) පේටන්ට් බලපත්‍ර, ප්‍රකාශක අයිති වැනි අස්පෘශ්‍ය දේපළ හෝ ඒ හා සමාන වෙනත් වත්කම් ප්‍රයෝජනයට ගැනීම.

“බදු අය කළ හැකි සැපයුම” යන්නෙන් මේ පනත යටතේ බදු අය කළ හැකි වූ ද ශ්‍රී ලංකාවේ දී සලසනු ලැබූවා වූ ද හෝ සලසනු ලැබූ ලෙස සලකනු ලබන්නා වූ ද නිදහස් සැපයුමක් හැර, ශුන්‍ය ප්‍රතිශතයට අය කරන ලද සැපයුමක් ද ඇතුළුව යම් භාණ්ඩ සහ සේවා සැපයුමක් අදහස් වේ.

උපලේඛනය

- (i) පොල්, කපාපු පොල්, පොල් කෙඳි, පොල් පුත්තක්කු, කොප්පරා, රබර්, තේ, තේ දළ, වී, කරදමුංගු, කරුඳු, කරාබු නැටි, සාදික්කා, ගම්මිරිස් හෝ යම් කෘෂිකාර්මික, උද්‍යාන විද්‍යාත්මක, සත්ව පාලන, කුකුළන් ඇති කිරීමේ හෝ මත්ස්‍ය ව්‍යාපාරයක සැකසුම් නොකළ නිෂ්පාදන සැපයුම ;
- (ii) අර්තාපල්, දුනු සහ මිරිස් ආනයනය කිරීම හෝ එළවලු බීජ සැපයුම හෝ ආනයනය කිරීම ;
- (iii) සහල්, සහල් පිටි, කිරිඟු හෝ කිරිඟු පිටි සැපයුම හෝ ආනයනය කිරීම ;
- (iv) රෝස් කළ පාන්, සුදුසුනු පාන්, ප්‍රෙන්චි බ්‍රෙඩ්, බනානා බ්‍රෙඩ්, බ්‍රෙඩ් රෝල්, හාඩ් බ්‍රෙඩ් රෝල් ආදී විසිතුරු පාන් හැර, පාන් සැපයුම ;
- (v) කිරිවලින් සාදන ලද හෝ නිෂ්පාදනය කරන ලද යම් භාණ්ඩයක් හැර, කිරි හෝ පිටි කළ හෝ උකු කළ කිරි සැපයුම හෝ ආනයනය කිරීම;
- (vi) වසන ලද භාජනවල හෝ බෝතල්වල පුරවන ලද චතුර හැර චතුර සැපයුම ;
- (vii) මාංශ නිෂ්පාදන හෝ ආයුර්වේද, සිද්ධායුර්වේද, යුනානි හෝ හෝමියෝපති බෙහෙත් වර්ග හෝ එවැනි නිෂ්පාදන සඳහා ප්‍රයෝජනයට ගනු ලබන යම් අමු ද්‍රව්‍යයක් සැපයුම හෝ ආනයනය කිරීම ;
- (viii) රජයේ අරමුදල්වලින් දැනට මුදල් ගෙවනු ලබන හෝ කලින් එසේ රජයේ අරමුදල් ගෙවනු ලැබ දැනට එසේ මුදල් ගෙවනු නොලබන අධ්‍යාපනික ආයතන හෝ පාසැල් මගින් සපයනු ලබන යම් සේවාවන් සැපයුම ;
- (ix) පුවත්පත්, වාර ප්‍රකාශන හෝ සඟරා හැර පොත් සැපයුම හෝ ආනයනය කිරීම ;
- (x) කරවල හෝ උම්බලකඩ සැපයුම හෝ ආනයනය කිරීම ;

(xi) සීනි, හකුරු හෝ සත්කර සැපයුම හෝ ආනයනය කිරීම ;

(xii) හුම්තෙල්, ඩීසල් සහ පෙට්රෝලියම් ගැස් ද්‍රාවනය සැපයුම හෝ ආනයනය කිරීම ;

(xiii) ක්ලින්කර් සහ සිමෙන්ති සැපයුම හෝ ආනයනය කිරීම ;

(xiv) රොක් පොස්පේට් ඇතුළු පොහොර සැපයුම හෝ ආනයනය කිරීම ;

(xv) බොරතෙල් ආනයනය කිරීම ;

(xvi) පහත දැක්වෙන මූල්‍ය සේවා සැපයීම —

(අ) යම් ජංගම, තැන්පතු හෝ ඉතිරි කිරීමේ ගිණුමක් පවත්වාගෙන යාම ;

(ආ) මුදල් හුවමාරුව ;

(ඇ) තෝට්ටුවක් හෝ ගෙවීම් නියෝගයක්, වෙක්පතක් හෝ ණයවර ලිපියක් නිකුත් කිරීම, ඒ සඳහා මුදල් ගෙවීම, එකතු කිරීම හෝ ඒවායේ අයිතිය පැවරීම ;

(ඈ) යම් තැනැත්තකු විසින් ණය වී ඇති මුදල ගෙවීමට ඇති යම් අයිතිවාසිකමක් හෝ යම් සම්බන්ධතාවක් ඇත්තා වූ යම් ණය සුරැකුම් පතක් නිකුත් කිරීම, වෙන් කිරීම, අයිතිය පැවරීම, අණකිරීම, ප්‍රතිග්‍රහණය හෝ පිටසන් කිරීම ;

(ඉ) යම් සම කොටස් සුරැකුම්පතක් හෝ සහභාගී සුරැකුම් පතක් නිකුත් කිරීම, වෙන් කිරීම හෝ අයිතිය පැවරීම ;

(ඊ) සම කොටස් සුරැකුම්පතක්, ණය සුරැකුම්පතක් හෝ සහභාගී සුරැකුම්පතක් නිකුත් කිරීම ප්‍රාරක්ෂණය කිරීම හෝ උප ප්‍රාරක්ෂණය කිරීම ;

(ඊ) යම් ණය මුදලක්, අත්තිකාරම් මුදලක් හෝ බැර පතක් සැපයීම ;

(ඒ) භාණ්ඩ සැපයුම්ලාභියාට දැනුම් දුන්නා වූ ද, වෙනම වැය බරක් කරනු ලැබූවා වූ ද පහසුකමක් වන්නා වූ කුලී සිත්තක්කර කොන්දේසි සහිත විකිණීමක දී

හෝ ණය විකිණීමේ ගිවිසුමක දී කොටස් වශයෙන් ණය මුදල ගෙවීමේ පහසුකම් සැලසීම ;

(උ) ජීවිත රක්ෂණය;

(xvii) වරප්‍රසාද හා විදේශ මුක්තිවලට අදාළ, විදේශ දූත මණ්ඩල සම්බන්ධතා පිළිබඳ වියානා සම්මුතිය (1961) යටතේ වරප්‍රසාද හා විශේෂ මුක්තිවලට හිමිකම් ලබන විදේශ දූත මණ්ඩලවලට, එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානයට සහ එහි විශේෂ අනුයෝජිත ආයතනවලට හා ඒ දූත මණ්ඩලවල සහ ආයතනවල කාර්ය මණ්ඩලවල සාමාජිකයන්ට, ප්‍රති අපනයනය සඳහා වූ තාවකාලික පිළිගැනීමේ සහතිකයක් යටතේ ආනයනය කිරීම ද ඇතුළුව, භාණ්ඩ හා සේවා ආනයනය කිරීම හෝ සැපයීම ; එසේ වුව ද, ඉහත කී දූත මණ්ඩලවල, සංවිධානයේ ආයතනවල හා සාමාජිකයන්ගේ ශ්‍රී ලංකාවෙන් නිපුණතා ප්‍රතිරූපකයන්ට ද අන්‍යෝන්‍ය ලෙස ප්‍රතිලාභ තිබිය යුතු අතර, එලෙස ඒ ප්‍රතිලාභ කොමසාරිස් ජනරාල්වරයා විසින් හඳුනාගෙන තිබිය යුතු ය :

එසේ වුව ද මෙම සාමාජිකයන්ට මෙම අන්‍යෝන්‍ය ප්‍රතිලාභ ලබා දෙන්නේ ඔවුන්ගේ ශ්‍රී ලාංකික ප්‍රතිරූපකයන්ට ද නැවත ආනයනය සඳහා විදේශ දූත මණ්ඩල සම්බන්ධතා පිළිබඳ වියානා සම්මුතිය (1961) යටතේ තාවකාලික ආනයනය හෝ සැපයුම ද ඇතුළු අන්‍යෝන්‍ය ප්‍රතිලාභ ලබා දී ඇත්නම් පමණි.

(xviii) විදේශීය මුදලින් ගෙවීම සඳහා තීරුබදු රහිත සාප්පු වලට භාණ්ඩ ආනයනය කිරීම හෝ එම භාණ්ඩ සැපයුම ;

(xix) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුවට අයත් පාවිච්චි නොකරන ලද තැපැල් හා ආදායම් මුද්දර ආනයනය කිරීම හෝ සැපයුම ;

(xx) රේගු ආඥා පනතේ 107 වන වගන්තිය යටතේ සාදන ලද මගීන්ගේ ගමන් බඩු (නිදහස් කිරීමේ) නියෝග යටතේ බදු රහිතව නිෂ්කාශනය කරගැනීමට හිමිකම් ඇති යම් භාණ්ඩයක් හෝ රේගු ආඥාපනතේ උපලේඛණයෙහි විධිවිධාන සලස්වා ඇති පරිදි

නැවත ආනයනය කිරීමේ සහතිකය මත බදු රහිතව ලබාගත් යම් භාණ්ඩයක් හෝ නැවත අපනයනය කිරීම සඳහා බැඳුම්කරයක් නොමැතිව ලත් යම් භාණ්ඩයක් හෝ නැවත ගබඩාවේ පදිංචිය සඳහා වූ භාණ්ඩ ආනයනය කිරීම ;

(xxi) ස්වාභාවික හෝ වෙනත් විපත් නිසා ඇති වූ ආපදාවලට සහන සැලසීම සඳහා පිටරට තැනැත්තන්ගෙන් හා සංවිධානවලින් ත්‍යාග වශයෙන් ලැබුන බවට මුදල් විෂය භාර අමාත්‍යවරයා සැඟීමට පත් වී ඔහු විසින් අනුමත කරන ලද භාණ්ඩ යම් සංවිධානයක් විසින් ආනයනය කිරීම ;

(xxii) ගුවන් යානා ඉන්ධන හා කටාල ඉන්ධන සැපයීම ;

(xxiii) (සංචාරකයන් ප්‍රවාහනය කිරීම හෝ ගුවන් හෝ ජල ප්‍රවාහන සේවා හෝ විනෝද වාරිකා වශයෙන් හෝ කුලීරට සේවා සැපයීම හෝ හැර) ජනතා මගී ප්‍රවාහන සේවා සැපයීම හෝ ජනතා මගී ප්‍රවාහන සේවා සඳහා මෝටර් කෝච් රථයක් හෝ මෝටර් කෝච් රථයක වැසියක් හෝ බඳක් ආනයනය කිරීම හෝ සැපයීම ;

(xxiv) කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා අනන්‍ය ලෙස පාවිච්චි කිරීම සඳහා පමණක් ට්‍රැක්ටර් ආනයනය කිරීම හෝ සැපයීම ;

(xxv) නැවත හෝ ගුවන් යානයක අයිතිකරු විසින් හෝ නැවක් හෝ ගුවන් යානයක් බද්දට ගත් තැනැත්තකු විසින් අයිතිකරු හෝ බදුගත් තැනැත්තාගේ තත්ත්වයෙන් සේවා සැපයීම ;

(xxvi) 1950 අංක 19 දරන විදුලිබල පනතේ අර්ථ කථනය, කර ඇති පරිදි එක් පාරිභෝගිකයකුට මසකට කිලෝවොට් පැය 75 දක්වා විදුලිබලය සැපයීම ;

(xxvii) (අ) 1996 මැයි මස 16 වන දිනට පෙර හෝ ;

(ආ) මුළු පිරිවැය රුපියල් මිලියන 500ට නොඅඩු ව්‍යාපෘතියක් සම්බන්ධයෙන් නියමිත දිනයට පෙර ජාතික රාජ්‍ය සභාවේ 1978 අංක 4 දරන

ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩල පනතේ 17 වන වගන්තිය යටතේ ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය සමග ගිවිසුමකට එළඹ ඇති යම් තැනැත්තකු විසින් ගිවිසුමේ නිශ්චිතව දක්වා ඇති ව්‍යාපෘතිය සඳහා ප්‍රයෝජනයට ගැනීම පිණිස ව්‍යාපෘතියට අදාළ භාණ්ඩයක් ලෙස නියම කර ඇති යම් භාණ්ඩයක්, ඒ ගිවිසුමේ සඳහන් පරිදි ඒ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ කාලය තුළ හෝ ඒ ව්‍යාපෘතිය සම්පූර්ණ කිරීමේ දිනය දක්වා

යන දින දෙකෙන් කලින් එළඹෙන දිනය දක්වා ආනයනය කිරීම ;

(xxviii) ජාතික රාජ්‍ය සභාවේ 1978 අංක 4 දරන ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩල පනතේ 17 වන වගන්තිය යටතේ ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය සමග ගිවිසුමකට එළඹ ඇති යම් තැනැත්තකු විසින් ගිවිසුමේ නිශ්චිතව දක්වා ඇති ව්‍යාපෘතිය සඳහා ප්‍රයෝජනයට ගැනීම පිණිස ව්‍යාපෘතියට අදාළ භාණ්ඩයක් ලෙස නියම කර ඇති යම් භාණ්ඩයක්,

(අ) නියමිත දිනයේ සිට අවුරුදු තුනක කාලයක් තුළ ; හෝ

(ආ) ඒ ව්‍යාපෘතිය සම්පූර්ණ කරන තෙක් යන කාලසීමා අවසන් වන දින යන දින දෙකෙන් කලින් එළඹෙන දිනය තෙක් ආනයනය කිරීම ;

(xxix) යම් ව්‍යාපෘතියක මුළු පිරිවැය රුපියල් මිලියන 500 ට අඩු නොවන අවස්ථාවක,

(අ) නියමිත දිනයේ සිට අවුරුදු තුනක කාලයක් තුළ ; හෝ

(ආ) ඒ ව්‍යාපෘතිය සම්පූර්ණ කරන දිනය තෙක්, යන මේ කාලසීමා අවසන් වන දින දෙකෙන් කලින් එළඹෙන දිනය තෙක් ඒ ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රයෝජනයට ගැනීම සඳහා ව්‍යාපෘතියට අදාළ භාණ්ඩයක් ලෙස නියම කර ඇති යම් භාණ්ඩයක් යම් තැනැත්තකු විසින් ආනයනය කිරීම ;

(xxx) 1979 අංක 28 දරන දේශීය ආදායම් පනතේ අර්ථානුකූලව නිර්වාසික තැනැත්තකු විසින් ජාතික රාජ්‍ය සභාවේ 1978 අංක 4 දරන ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩල පනතේ 17 වන වගන්තිය යටතේ ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය විසින් ගිවිසුමකට එළඹ ඇත්තේ යම් සමාගමක් සමග ද ඒ සමාගමට, ඒ ගිවිසුම අදාළ වන ව්‍යාපෘතියේ මුළු පිරිවැය අමෙරිකානු ඩොලර් මිලියන 50ට හෝ ඊට සමාන මුදලට නොඅඩු නම්, වාස්තු විද්‍යාත්මක, ඉංජිනේරුමය, ප්‍රධාන සම්පෘක්ත හෝ ඉදිකිරීම් කළමණාකරන සේවා නියමිත දිනයේ දී හෝ එදිනට පෙර ශ්‍රී ලංකාවේ දී සැපයීම ;

(xxxi) ශ්‍රී ලංකාවේ තැනැත්තකු විසින් වෙනත් තැනැත්තකුට, ඒ වෙනත් තැනැත්තා විසින් ශ්‍රී ලංකාවෙන් පිටත දී සම්පූර්ණයෙන් ම පරිභෝජනය කිරීම හෝ ප්‍රයෝජනයට ගැනීම පිණිස සේවා සැපයීම. ”.

අනුකූලතාවක් ඇති වූ විට සිංහල භාෂා පාඨය බලපැවැත් විය යුතු බව.

77. මේ පනතේ සිංහල සහ දෙමළ භාෂා පාඨ අතර යම් අනුකූලතාවක් ඇතිවුවහොත්, එවිට සිංහල භාෂා පාඨය බලපැවැත්විය යුතු ය.